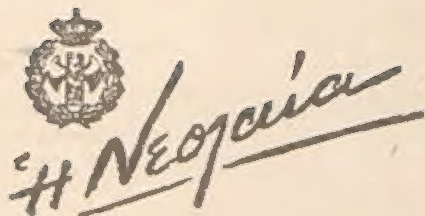

Η Νεογυναίκα

ΑΡ. ΦΥΛ. 3 (106)
16 ΟΚΤ. 1940-Ε΄

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερ-
νήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ τὸ
ἐκπρωσθεῖ, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερ-
νητικοῦ Ἐπιτρόπου
Σ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Γ' .— ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΛΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19
Ἀριθ. Τηλεφ. Διευθύνσεως 32-094
» » Συντάξεως 34-423
» » Ἀρχιουνάκτου 593-830

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 3—19 Ὀκτωβρίου 1940
ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνετε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἑ.ε. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη-
μελητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Αἰρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμου, Κοινότητος),
Σχολικὰς Ἐφορέας καὶ ἑπιχειρήσεις ἐν
γένει ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἡ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεῖα Ε.Ο.Ν.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθεῖσας σχολικὰς ἐκθέσεις τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Ἡ Ἀποταμίευσις.

Ἐνα ἀπὸ τὰ καλὰ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι καὶ ἡ ἀποτα-
μίευσις. Οὐδέποτε ἓνα ἄνθρωπο ποὺ δὲν γνωρίζει τὰ
καλὰ τῆς Οἰκονομίας δὲν μποροῦμε νὰ τὸν λέμε ἐργάτη
καὶ Οἰκονόμο. Ἀλλὰ οὐ μόνον αὐτό, ἀλλὰ θὰ τὸν λέμε
καὶ ἀπολίτιστον ἄνθρωπον. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει πολλὰς ἀρε-
τὰς ποὺ ἡ κάθε μιὰ ἔχει τὰ κάλλη τῆς. Ἔτσι καὶ ἡ Οἰκο-
νομία ἔχει τὰ ξεχωριστά τῆς κάλλη. Ἡ οἰκονομία φέρνει
τὸ οἰκοκυριό, τὴν ἐργασία, τὴν ἀθωότητα, τὴν καθαριό-
τητα, τὴν ἀπλεονεξίαν, τὴν ὑγείαν καὶ πολλὰ ἀγαθὰ ποὺ
τὰ χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος. Ἡ ἀποταμίευσις φέρει πολλὰ
καλὰ εἰς τὸν ἄνθρωπο καὶ γι' αὐτὸ καὶ μεῖς, γιὰ τὴν πίστι-
μας πρέπει νὰ γιορτάζουμε τὴν καλὴν καὶ ἀγίαν ἡμέραν
ἣ ὅποια κάνει θαύματα. Θαύματα ὅμως ποὺ γίνονται συ-
χνά μόνον στοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ τὸ πνεῦμα
τῆς ἀποταμιεύσεως εἶναι μέγα, ἰσοδύναμον μὲ τὸ πνεῦμα
τῆς ἐργασίας. Γι' αὐτὸ ἐκεῖνος ποὺ πρέπει νὰ ἐργάζεται
καὶ νὰ λέγεται ἐργάτης, πρέπει νὰ ἔχη μέσα του καὶ τὸ
πνεῦμα τῆς οἰκονομίας. Ἡ οἰκονομία φέρει χαρὰ εἰς τὸν
ἄνθρωπον ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ μὲ φανατισμὸν καὶ βαθεῖαν
πίστιν. Γι' αὐτὸ ἀς ζητωκραυγᾶσουμε:

Ζήτω τὰ καλὰ τῆς ἀποταμιεύσεως!
Ζήτω καὶ οἱ πιστοὶ ἀκόλουθοί τῆς!

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἡ τρανὴ ἡ ἀρετὴ
ποὺ γλυκαίνει τὴν ζωὴν
δνειρα ποὺ κατεβάζει
καὶ λεπτὰ στὴν ἀκρὴ βάζει.

Ἀγαπᾷ καὶ γὼ παιδιὰ,
γιὰ νὰ κρύβω τὰ λεπτὰ
καὶ νὰ τᾶχω μιὰ φορὰ
σὲ μεγάλον κουμπάρω.

Καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι μας μαζὶ
κάναμε μιὰν ἐορτὴ
γιὰ νὰ καταλάβουμε καὶ μεῖς
πὼς ἡ οἰκονομία εἶναι συμπαθὴς.

Ἐν Δράμᾳ τῇ 1 Νοεμβρίου 1939.

Θουκυδίδης Μανισάρας
Μαθητὴς τοῦ Δ. Δ. Σ. Δράμας

Πὼς ἡμπορεῖ νὰ κἀνὴ οἰκονομία ἓνα παιδί
καὶ διατὶ τὴν κάνει.

Τὸ παιδίον ἀπὸ τώρα μικρὸ πρέπει νὰ ἀρχίσῃ νὰ ἀπο-
ταμιεύῃ. Ἀποταμίευσις λέγεται τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ποσόν,
τὸ ὁποῖον ρίπτομεν εἰς τὸν κουμπάρων. Π. χ. ἐὰν μοῦ δώ-
σῃ ὁ πατήρ μου ἓνα δίδραχμο (2), δὲν πρέπει νὰ τὸ πάρω
ὅλο γλυκά, ἀλλὰ τὴν μίαιμιση δραχμὴ (1,50) πρέπει νὰ
τὴν ρίξω μέσα εἰς τὸν κουμπάρων. Ἐὰν ἀκολουθήσω τὴν
ὁδὸν αὐτήν, ἕως δτου γίνω οἰκογενειάρχης θὰ εἶμαι ὠφέ-
λιμος ἀτομικῶς, οἰκογενειακῶς, κοινωνικῶς καὶ ἐθνικῶς.
Τὰ χρήματα πρέπει νὰ τὰ καταθέτωμεν εἰς τὰ Ταμιευτή-
ρια, τὰ ὁποῖα δίνουν τόκο 4 %

Τὰ χρήματα αὐτὰ τὰ χρησιμοποιεῖ τὸ Κράτος διὰ νὰ
κἀνὴ διάφορα ἔργα.

Ὁ ἄνθρωπος ὅμως, ὁ ὁποῖος εἶναι οἰκονόμος, δὲν πρέ-
πει νὰ εἶναι δοῦλος τοῦ χρήματος, ἀλλὰ νὰ περιποιεῖται
τὴν οἰκογένειάν του, ὅσον πρέπει.

ΠΟΙΗΜΑ

Ἡ ἀποταμίευσις παιδιὰ
εἶναι ἡ παντοτεινὴ χαρὰ.
Διότι ἀποταμιεύομεν λεπτὰ
ὦ! τί ὥραϊα, τί θαυμάσια!

Κι' ὅταν γίνωμε μεγάλου
ἡ ἐνθουσιώδης μας ψυχὴ
πάντα μὲ μιὰ χαρὰ θὰ ζῇ.

Ἰωάννης Ἀναστ. Κανελλοῦ
Μαθητὴς ΣΤ' τάξεως τοῦ Δημ. Σχολείου
Χιλιομοδίου

ΠΑΛΙΝ Η ΣΠΟΡΑ

Θά ξαναγυρίσουμε πάλι στο ίδιο ζήτημα που μᾶς απασχόλησε καὶ στο περασμένο τεύχος. Εἰς τὸ ζήτημα τῆς σπορᾶς τοῦ οἴτου. Γιατί, τὸ τονίζουμε, δὲν ὑπάρχει αὐτὴ τῇ στιγμῇ ἄλλο τόσο σπουδαῖο καὶ τόσο ζωτικό ζήτημα γιὰ τὸν τόπο μας. Ἡ Ἑλλάς ἐπέρασε καὶ ἄλλοτε ἀπὸ παρόμοιες, ὅπως ἡ σημερινή, δύσκολες περιστάσεις. Ἡμπορεῖ ὅμως νὰ πῇ κανεὶς, ὅτι ποτὲ ἄλλοτε ἡ ἐπίγνωσις τῶν δυσκολιῶν δὲν ἦτο τόσο βαθεῖα καὶ τόσο πλήρης, ὅσον εἶναι τώρα. Καὶ ποτὲ ἄλλοτε τὸ ὁμαδικόν, τὸ καθολικόν ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς σπορᾶς, δὲν ἦτο τόσο ἐντονόν καὶ τόσο ζωντανόν, ὅπως σήμερα. Καὶ κατὰ ἄλλο πού ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Ποτὲ ἄλλοτε, εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ πείρα καὶ τὰ μέσα τῆς γεωργίας μας δὲν ἦσαν τόσο πλούσια ὅσον εἶναι σήμερα, καὶ ἐπομένως καὶ ἡ δυνατότης νὰ ξεφύγῃ ὁ Τόπος ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς σιτοδείας τόσο μεγάλη, γιὰ νὰ μὴ πούμε βεβαίαν καὶ ἀσφαλῆς. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν πού ἔχομε ἐπιτύχει ν' ἀνεβάσωμε ἀπὸ τὸν μέσον ὅρον τῶν 60 κιλῶν τὴν στρεμματικὴν ἀπόδοσιν τῆς σιτοκαλλιέργειας εἰς τὰ 100 καὶ εἰς τὰ 114 κιλά — καὶ χωρὶς ν' ἀναφέρωμε τὰς περιπτώσεις, πού κάθε χρόνον γίνονται καὶ πῶς συχνές, τῶν ἀποδόσεων τῶν 250, τῶν 300 καὶ τῶν 400 ἀκόμη κιλῶν — πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅλοι, πὼς ἂν εἶναι τῆς τύχης νὰ μᾶς λείψῃ τὸ ψωμί, καὶ νὰ πεινάσωμε, δὲν θά ἔχωμε τὸ δικαίωμα νὰ αἰτιώμεθα τὴ γῆ μας οὔτε τὰς φυσικὰς μας συνθήκας ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους. Γιατί ἡ ἑλληνικὴ γῆ μας τὸ ἔδειξε, κατὰ τρόπον ἀδιάφυστον, πὼς καὶ εἰς τὸ πεδὶον τῆς σιτοπαραγωγῆς, ὅπως καὶ εἰς τόσα ἄλλα, δὲν εἶναι καθόλου φτωχὴ οὔτε στεῖρα οὔτε ἄγονος, φτάνει νὰ τὴν καλλιεργῇ κανεὶς ὅπως πρέπει.

Ἡ περίοδος τῆς σπορᾶς πού ἀρχίζει, οἱ δύο - δυόμιση μῆνες πού ἀκολουθοῦν, θὰ κρίνουν, ὅπως ἐλέγαμε καὶ στὸ προηγούμενον τεύχος τῆς «Νεολαίας», ἂν θὰ πεινάσῃ ἡ δὴ ὁ λαὸς μας τὸ 1942. Ἄν τὸν χρησιμοποιήσωμε καλὰ αὐτὸν τὸν καιρὸ. Ἄν ἐργασθῶν οἱ σιτοκαλλιεργηταὶ μας μὲ ὅλην τὴν δύναμιν. Ἄν ἐπιμεληθῶν τὰ ὄργανά τους. Ἄν λιπᾶνουν. Ἄν ἐπεκτείνουν τὴν γραμμικὴ σπορὰ σὲ μεγαλειτέραν, πολὺ μεγαλειτέραν ἑκτασίαν. Ἄν ὀδηγηθῶν μὲ ζωντανὸν ἐνδιαφέρον, μὲ στοργὴν καὶ μετὰ καλὴν σὺντην ἀπὸ τοὺς γεωπόνους. Ἄν κατορθώσουν αἱ ὑπηρεσίαι καὶ ὅλοι οἱ ἀρμόδιοι νὰ ἔχουν ἔτοιμα στὴν διάθεσιν τους, τὴν ὥρα πού θὰ τὰ χρειασθῶν, τὸ διαλεγμένον σπόρον, τὶς σπартηρὲς μηχανὰς καὶ κάθε ἄλλο χρήσιμον ἐφόδιον καὶ ἂν, τέλος, βοηθήσωμε ὅλοι, ὥστε νὰ μὴν λείψουν τὴν κατάλληλὴν ὥρα τὰ βοηθητικὰ χέρια, ἡ ὑπόθεσις τῆς ἐσόδου θὰ εἶναι ἀσφαλισμένη.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὸ δυσμὸν φετεινὸ καλοκαίρι εἶναι ἕνα ἀνησυχητικὸν ἐμπόδιον. Αὐτὴ τὴν στιγμὴ ἤδη βρισκόμαστε σὲ καθυστέρησι. Οἱ προθεσίμεις τῆς σπορᾶς, πού ἔπρεπε νὰ εἶχε ἀρχίσῃ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον, εἶναι ἀπὸ τώρα κουτσουρεμένες. Αὐτὸ εἶναι μιὰ ζημία, πού χρειάζεται νὰ ἐπανορθωθῇ. Ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὴν ἑκκλησίαν του ἐσημείωσε καὶ ἕνα ἄλλο ἐμπόδιον, πού ἔχομε ν' ἀντιμετωπίσωμε κατὰ τὴν φετεινὴν σπορὰ. Τὰς περιστάσεις «πὺ ἀποστεροῦν, ὅπως εἶπε, τὴν ὑπαίθρο ἀπὸ ἕνα μέρος τῶν ἐργατικῶν τῆς δυνάμεως». Εἶναι λοιπὸν διπλοὶ οἱ λόγοι πού πρέπει νὰ μᾶς κάνουν νὰ βιασθῶμε καὶ νὰ ἐργασθῶμε περισσότερον. Πρέπει πρῶτα - πρῶτα νὰ κερδίσῃ ὁ καιρὸς πού ἔχασθ. Ἐπειτα πρέπει ν' ἀναπληρωθῶν τὰ χέρια πού λείπουν, ὅπως καὶ τὰ ὤσα ἔλξω, πού κι' αὐτὰ εἶναι φέτος ἀραιότερα. Οἱ νέοι τῆς Ὀργανώσεως, τ' ἀγῶρια καὶ τὰ κορίτσια τῶν Φαλάγγων, πού ἡ ἐργασία τῆς ὑπαίθρου δὲν τοὺς εἶναι ξένη, θὰ χρειασθῇ νὰ κοπιᾶσιν διπλά, αὐτοὺς τοὺς μῆνες πού μᾶς μένουν. Ἴσως χρειασθῇ ἀκόμη νὰ ἐνισχυθῇ κατὰ

ἕναν ἄλλον τρόπον ὁ γεωργικὸς κόσμος. Ἴσως θὰ πρέπῃ ἕνα μέρος τῶν ἀνθρώπων, πού μένουν ἀνεργοὶ εἰς τὰς πόλεις, ν' ἀπασχοληθῇ εἰς τὴν σποράν, εἰς τὰς πεδινὰς περιοχάς, ἐκεῖ ὅπου καλλιεργεῖται σιτάρι σὲ μεγάλῃν ἑκτασίαν. Αὐτὸ βέβαια ἀρμόδια καὶ ὑπεύθυνοι νὰ τὸ μελετήσουν καὶ νὰ τὸ φροντίσουν εἶναι οἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Κράτους. Καὶ πρέπει νὰ εἰμεθα βέβαιοι πὼς θὰ τὸ μελετήσουν καὶ θὰ τὸ φροντίσουν ἐγκαίρως.

Κατὰ ἄλλο, πού πρέπει νὰ ἐπιδιωγῇ ἰδιαίτερος φέτος, εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας οἴτου καὶ εἰδῶν διατροφῆς, γενικῶς, εἰς τὰς περιοχὰς πού εἶχαν ἀποκτήσῃ τὴν συνήθειαν νὰ μονοκαλλιεργοῦν, ὅπως οἱ καπνικῆς, οἱ σταφιδικῆς καὶ ἄλλες. Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ κρίσις τῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων τὴν ἔχει περιορίσει πολὺ αὐτὴν τὴν κακὴ συνήθειαν. Δὲν τὴν κατήργησεν ὅμως τελείως. Φέτος λοιπὸν αὐτὴ ἡ συνήθεια πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἐντελῶς. Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ γεωργικὴ περιφέρειαν, εἰς τὴν Ἑλλάδα, πού νὰ μὴν εἶναι κατάλληλη νὰ παραγάγῃ σιτάρι. Φέτος λοιπὸν τὸ γενικὸ σὺνθημα πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἑξῆς: Κάθε γεωργικὴ οἰκογένεια, εἴτε ὁ καπνός, εἴτε ἡ σταφίδα, εἴτε τὰ ὀπωρικά, εἴτε τὰ λαχανικά, εἴτε τὸ βαμβάκι, εἴτε ἡ ἐλιά εἶναι τὸ κύριόν της εἶσοδόν, πρέπει νὰ κάμῃ τὸ πᾶν, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπὸ τὸ κτήμα της τὸ σιτάρι πού θὰ τῆς χρειασθῇ. Αὐτὸ δὲν θὰ τῆς εἶναι καθόλου δύσκολον. Κάθε ἄλλο. Θὰ τῆς εἶναι πολὺ εὐκόλον ἀφοῦ αὐτὴν τὴν ἐποχὴ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ πολλὰ πράγματα γιὰ τὰ ἄλλα, τὰ κύρια της προϊόντα. Ἀλλὰ κι' ἂν ἔχῃ ἀκόμα, μπορεῖ χωρὶς κίνδυνον νὰ τ' ἀναβάλλῃ καὶ νὰ ἀφοσιωθῇ στὴ σιτοκαλλιέργειαν. Ἐπειδὴ μάλιστα δὲν λείπουν οὔτε τὰ χέρια οὔτε τὰ μέσα εἰς αὐτὲς τὶς οἰκογένειας, καὶ ἐπειδὴ ἡ ἑκτασίς πού θὰ καλλιεργηθῇ ἡ καθεμιά τους μὲ σιτάρι θὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην περιορισμένη, ἔχουν τὸν τρόπον νὰ τὴν καλλιεργήσουν καλὰ καὶ μὲ τὰς πλέον συγχρονισμένας μεθόδους. Ἄν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα γίνῃ συστηματικόν, ὡς πρόγραμμα, σ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὴν Θράκην ὡς τὴν Κρήτην, δὲν εἶναι τίποτα νὰ ὑπερδιπλασιασθῇ ἡ μὲ τὸ γραμμικὸν σύστημα καλλιεργουμένη ἑκτασίς, πού τὸν περασμένον χρόνον ἔχει φθάσει κοντὰ ἕνα ἑκατομμύριον στρέμματα. Μὲ δύο ὅμως ἑκατομμύρια στρέμματα γραμμικῶς καλλιεργημένα, θὰ ἔχωμε ἀμέσως-ἀμέσως, δύο ἀνάποδες κι' ἂν τύχῃ νὰ ἔρθουν κατόπιν οἱ συνθήκες τοῦ καιροῦ, τὸ ὀλιγώτερον ἑκατὸ χιλιάδες τόνους σιτάρι περισσότερον. Πρέπει νὰ τὸ κάμουν ἔργον καὶ σκοπὸ ὅλοι οἱ γεωργοὶ τῆς Ἑλλάδος φέτος. Νὰ ἐξασφαλίσουν, ἀπὸ τὰ κτήματά τους, ὅλο τὸ σιτάρι, πού θὰ χρειασθῶν γιὰ τὸ ψωμὶ τῶν οἰκογενειῶν των. Ἄν τὸ πᾶσιν ἀτόφαι θὰ τὸ κατορθώσουν. Κι' ἂν τὸ κατορθώσουν, τότε ἀπὸ τὸ πλεόνασμα πού θὰ ἔχουν νὰ διαθέσουν οἱ ἄλλοι, οἱ κυρίως σιτοκαλλιεργηταὶ τῶν πεδινῶν τόπων, θὰ ἐξασφαλίσῃ, ἂν δὴ ὅλο, τὸ μεγαλιτέρον μέρος τοῦ οἴτου πού θὰ χρειασθῇ γιὰ τὴν διατροφήν τοῦ ἀστικοῦ μέρους τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

Γιὰ νὰ γίνων διὰ αὐτὰ, ὅπως ἐλέγαμε καὶ στὸ τεύχος τοῦ περασμένου Σαββάτου, δὲν χρειάζεται παρὰ νὰ πάρουν οἱ γεωργοὶ μας τὴ δουλειὰ τῆς φετεινῆς σπορᾶς ἀπὸ τὴν ἀντήρην ὅπῃ πού παρουσιάζει σήμερα. Ὅχι ὡς ὑπόθεσιν ἐμπορίου καὶ κέρδους, ἀλλὰ ὡς ὑπηρεσίαν ἐθνικὴν, ὡς χρεὸς πρὸς τὴν ὀλότητα τοῦ λαοῦ, ὅπως καὶ εἶναι πράγματι. Ἐτοί, ἐνῶ κανεὶς δὲν θὰ τοὺς ἀρνήσῃ τὸ δικαίωμα ν' ἀπολαύσουν ὅλο τὸ ὕλικόν ὄφελος πού τοὺς ἀξίζει, θὰ ἔχουν ἀκόμα καὶ τὴν ἄλλη, τὴν μεγάλη ἠθικὴ ἱκανοποίησιν. Τὴν ἱκανοποίησιν ὅτι ἔσωσαν τοὺς ἀδελφοὺς τῶν πόλεων ἀπὸ τὴν πείνα, πρᾶγμα πού δὲν θὰ τὸ ἐξάσων ἐκεῖνοι ποτὲ καὶ θὰ τοὺς τὸ ἀνταποδώσουν μὲ τὴ σειρά τους.

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τυχαίως ένα βράδι τις τελευταίες ημέρες εuréθηκα σὲ μιά ἀπὸ τις συναυλίες πού δίνει ἡ μεγάλη ὀρχήστρα τοῦ Δήμου στὶς διάφορες ἀθηναϊκὲς συνοικίες.

Ήταν, ἀληθινά, ὠραῖο τὸ θέαμα. Στὴν πλατεία πού σχηματίζεται ἄνω ἀπὸ τὸ σταθμὸ τῆς Λαρίσης πλουσιῶς φωτισμένη ἀπὸ τὸ δῆμο, ἑκατὸ—ίσως καὶ περισσότεροι—μουσικοὶ ἐκτελοῦσαν τὸ καθωρισμένο πρόγραμμα. Ὀλόγυρα, χιλιάδες λαοῦ παρακολουθοῦσαν τὴν συναυλία, κατὰ τρόπο δὲ οἱ περισσότεροι ἀκροαταὶ πού ἐφανέρωνε πὺς δὲν ἦσαν ἐκεῖ γιὰ νὰ κάνουν ἀπλῶς ἐπίδειξι. Ἦσαν ἀνθρώποι τοῦ λαοῦ, ἄλλοι μέσης ἀστικῆς τάξεως, γυναικοῦλες, κορίτσια σημερινά, δεσποινίδουλες, τέλος ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων, πού ἦρθαν γιὰτὶ ἤθελαν, χωρὶς καμμιὰ ὑποχρέωσι, ἐπιασαν μιά γωνιά καὶ ἄκουαν. Ἐβλεπα τὰ πρόσωπα καὶ τὰ χεῖλῃ τους. Καὶ στὰ δυσκολώτερα κομμάτια τὰ χεῖλῃ τους σιγοφιθύριζαν, ἢ σιγοσφύριζαν, γιὰτὶ δὲν τοὺς ἦταν ἀγνωστο, γιὰ νὰ δικαιωθῇ, ἄλλῃ μιά φορά, ἡ πίστις πολλῶν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ἀπὸ τοὺς μουσικωτέρους τοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ τοὺς μουσικοφιλωτέρους, πού δὲν ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ διαφθεῖρη τὸ τόσο κοινότοπο, ἐκνευριστικὸ καὶ κλαψιάρικο τραγοῦδι πού ἀκούεται ὅπου κι' ἀν σταθῇ κανεὶς.

Τοὺς ἔβλεπα μὲ πόση κατανόησι ἤξεραν νὰ χειροκροτοῦν, νὰ ἐκτιμοῦν τοὺς ἀκροβατισμοὺς τῶν συνθετῶν, νὰ ἐπιδοκιμάζουν τὰς λεπτότητας τοῦ τραγοῦδι τοῦ δύο σολίστ. Ἀλλά, βέβαια, δὲν πρόκειται νὰ κάνω ἐδῶ κριτικὴ τοῦ κοινοῦ κι' οὔτε εἶμαι ὁ ἀρμόδιος γιὰ νὰ κρίνω τὴν ἐκτέλεσι. Κάπου ἄλλου θέλω νὰ φθάσω.

Τὸ πρόγραμμα περιελάμβανε καὶ μερικὰ δημοτικὰ τραγοῦδια τὰ ὁποῖα, θαυμάσια ἐνωρχηστρωμένα, ἐκτελοῦσαν ἡ ὀρχήστρα καὶ ἐτραγουδοῦσαν οἱ σολίστ. Ἦσαν ὁ Λύγκος, τὸ Ἑρηνάκι καὶ δὲν θυμοῦμαι ποῖο ἄλλο. Ἐκεῖνο πού ἐνθυμοῦμαι εἶναι ὅτι ἀπὸ ὅλα ὅσα ἄκουσα κανένα δὲν εἶχε ξενικὸ στοιχεῖο, καμμιὰ ἐπίδρασι πού νὰ θυμίζῃ τὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς πού πέρασεν ὁ τόπος καὶ ὁ Ἑλληνισμός.

Γιὰτὶ εἶναι μοιραῖο νὰ μείνουν σ' ἐναντίον τὸπο τὰ ἴχνη τῆς κατακτῆσεως, εἴτε σὲ μερικὰ στοιχεῖα τῆς γλώσσας, εἴτε στὸν τρόπο τοῦ ντυσίματος, εἴτε στὰ κτίρια, ἢ σὲ χίλιες ἄλλες λεπτομέρειες. Στὴν Ἑλλάδα — γιὰτὶ ἀκριβῶς εἶχε τόση ἀντοχή ὁ Ἑλληνικὸς λαός — τὰ στοιχεῖα αὐτὰ πού θυμίζουν τὴν σκλαβιά εἶναι πολὺ λίγα καὶ ὅλο ἐξαλείφονται τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο. Πάντως, στὴ λαϊκὴ μουσικὴ εἶναι ἐμφανέστερα τὰ ξενικὰ αὐτὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα, κατὰ ἕνα εἰδικευμένο σὸ δημοτικὸ τραγοῦδι συνθέτη, τὸν κ. Γ. Λαμπελέτ, εἶναι εὐκόλο νὰ ξεκαθαρισθοῦν. Ἔτσι θὰ μᾶς μείνουν ὅσα εἶναι ἐντελῶς καὶ τώρα ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τὴ σκλαβιά δημοτικὰ τραγοῦδια καὶ αὐτὰ πού θὰ ξεκαθαριστοῦν, γιὰ

νὰ φθάσουμε σὲ συμπεράσματα πού δὲν εἶναι εὐκόλο τώρα νὰ διατυπώσουμε.

Ὅπως ξέρούμε ὅλοι, στὴ λαογραφία, δηλαδὴ στὰ ἥθη καὶ τὰ ἔθιμα ἑνὸς λαοῦ, στὴ γλώσσα του, στὰ ροῦχα του, στὶς συνήθειές του, βρίσκουμε τὸν σύνδεσμο μεταξὺ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ παρελθόντος. Καὶ ἐξηγοῦμαι: Σὲ χίλιες συνήθειες τοῦ ζωντανοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἔχουμε τὴν κληρονομία τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Πολλὰ θεσσαλικά πανηγύρια εἶναι αὐτούσια σχεδὸν τὰ ἀρχαῖα Διονύσια καὶ τὰ ἀθηναϊκά Κούλουμα λείψανα, κατὰ τοὺς εἰδικούς, ἄλλης ἀρχαίας ἐορτῆς. Κατὰ συνέπειαν, ὅταν θάχομε ξεκαθαρισμένο τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι, μποροῦμε νάμαστε βέβαιοι πὺς αὐτὸ, μαζί μὲ τὴν ἐκκλησιαστικὴ καὶ μουσικὴ, θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ πλησιάσουμε τὴν ἀρχαία μουσικὴ, γιὰ τὴν ὁποία δὲν γνωρίζουμε πολλὰ πράγματα.

Ἦδη ὁ Ἑλλην εἰδικὸς στὴν ἐκκλη-

σιαστικὴ μας μουσικὴ, ὁ κ. Ψάχος, ἔβαλε μουσικὴ στὸν «Προμηθεὺς Δεσμώτη» τοῦ Αἰσχύλου, χρησιμοποιοῦντας ὅχι τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ μουσικὰ πρότυπα, ἀλλὰ τὰ βυζαντινά, καὶ ἡ ἐντύπωσις γιὰ ὅσους εἶχαν τὴν τύχη νὰ βρεθοῦν στὶς Δελφικὲς γιορτὲς ἦταν κατὰ περισσότερο ἢ ἀπλῶς συγκινητικὴ.

Ἄλλ' ἂς ξαναγυρίσουμε στὴν συναυλία πού ἄκουσα. Θὰ ἤθελα νὰ ἦσαν πολλοὶ κοντὰ μου τὴν ὥρα ἐκείνη γιὰ νὰ πεισθοῦν καὶ ἐκεῖνοι ὅτι τὸ δημοτικὸ μας τραγοῦδι μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς λαϊτ-μοτιέ γιὰ εὐρύτερες συνθέσεις, ἀν καὶ στὴν νέα Ἑλλάδα ἀναδειχθῇ ἕνας Ντβόρζακ, ἕνας Μπράμς, ἕνας Λίστ, ἕνας Γκρήγκ, ἕνας Τσαϊκόφσκι. Ὅτι τέλος μπορεῖ νάναί, αὐτὸ μόνον, τὸ περιεχόμενο μιᾶς συναυλίας, ἀρκεῖ νὰ εἶναι καλὰ ἐνωρχηστρωμένο καὶ νὰ τραγουδιέται ἐξ ἴσου καλὰ.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Ἀπὸ ὅλα ὅσα καὶ ἀν ἔκαμα, ἡ μεγαλειτέρα καὶ ἡ καλλιτέρα δημιουργία μου εἶναι αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἔχετε καὶ περιβάλλεται ἀπὸ τὴν πυκνὴν παράταξίν σας αὐτὴν τὴν στιγμὴν, μὲ τόσην ἀγάπην καὶ τόσην στοργήν. Εἶναι τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰ κορίτσια σας, ὅχι πλέον μέσα εἰς τοὺς κινδύνους πού διέτρεχαν πρίν, ἀλλ' ἠθικά, πιστεύοντα εἰς τὴν θρησκείαν, τιμῶντα τοὺς γονεῖς των, ἀγαπῶντα τοὺς διδασκάλους των, πειθαρχικά, ἀποφασισμένα νὰ γίνουν μίαν ἡμέραν ὁ νέος, ὁ ἐρχόμενος Ἑλληνικὸς λαός. Εἶναι ἡ νέα γενεά, ἡ ὁποία τὴν λαμπάδα πού θὰ τῆς παραδώσωμεν θὰ τὴν ὑψώσῃ ὑψηλότερα ἀπὸ ἡμᾶς, διὰ νὰ τὴν φέρῃ ἀναμμένην πάντοτε εἰς τὸν δρόμον της, διὰ νὰ τὴν παραδώσῃ καὶ αὐτὴ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν κατόπιν της ἐρχομένην γενεάν, διότι τὴν Πατρίδα μας δὲν τὴν θέλομεν μονάχα ὠραίαν, δυνατὴν καὶ ἰσχυράν, τὴν θέλομεν καὶ αἰωνίαν.

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Χράμματα ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΛΑΜΨΕΙΣ ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΕΣ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Μέσα στη μαύρη καταιγίδα του μίσους και της καταστροφής, που δέρνει και βασανίζει την ανθρωπότητα, παρουσιάζονται κάποτε, εδώ κι' εκεί, μερικές ελπιδοφόρες λάμψεις, που δείχνουν πώς η κουρασμένη, ή ματωμένη, ή τσακισμένη ψυχή του ανθρώπου μπορεί ακόμη και αντίρροχ στον τρομερό κίνδυνο του όριστικού στραγγαλισμού κι' αφανισμού της από τις σκοτεινές δυνάμεις του ολέθρου. Μιάν τέτοια λάμψη ανέδωσε και η γενναία πράξις ενός γιατρού σε μιάν από τις εμπόλεμες χώρες, που την αφήγείται σε πρόσφατο άρθρο του γνωστός συγγραφέυς. Θά σάς την διηγηθώ κι' εγώ, όχι βέβαια σαν παράδειγμα — εμείς οι Έλληνες δεν χρειαζόμαστε ξένα παραδείγματα πατριωτικού ήρωισμού — αλλά σαν ένα ωραίο κι' ευχάριστο μήνυμα, το μήνυμα ότι, για να υπάρχει ακόμα στον κόσμο αληθινός πατριωτισμός, αληθινή αγάπη της ελευθερίας, αγνό κι' ανώτερο πνεύμα ήρωισμού κι' αυτοθυσίας, πάει να πη ότι δεν έστέρεψαν ακόμα οι πηγές της αντοχής, της δυνάμεως και της ζωής μέσα στην ανθρώπινη ψυχή και ότι, και μέσα στη φοβερή θύελλα που μαίνεται γύρω μας, μπορούμε ακόμα να είμαστε αισιόδοχοι για την ήθικη αναγέννησι του κόσμου.

Ο γιατρός, για τον όποιον μιλούμε, ήταν ένας διακεκριμένος χειρουργός, πλούσιος και φημισμένος, που, εκτός από την επιστημονική του δράσι, είχε προσφέρει και μεγάλες φιλανθρωπικές και κοινωνικές υπηρεσίες. Με δικά του έξοδα διατηρούσε κλινικές, όπου ο ίδιος έκανε δωρεάν έγχειρήσεις σε άπορους ασθενείς, που ένοσηλεύοντο επίσης δωρεάν. Κάποτε έσπευσε πρόθυμα κι' έσωσε με την επιστημονική του επέμβασι από βέβαιον θάνατο έναν θανάσιμο αντίπαλό του, που τον είχε κατατρέξει με τον θόνο του και με το μίσός του.

Όταν ο αντίπαλος στρατός ήταν έξω από την πρωτεύουσα της χώρας του γιατρού, και από στιγμή σε στιγμή απειλούσε να την καταλάβη, ο γιατρός, μιλώντας με τον φίλο του συγγραφέα, του είπε:

— Τη στιγμή που θά μάθω ότι έμπηκαν στην πόλι θά σκοτωθώ.

Ο συγγραφέυς ένόμισε ότι ήταν απλώς μια ζωηρή έκφρασις του πατριωτικού πόνου του φίλου του. Και όμως, σε λίγες μέρες, είδε στις εφημερίδες ότι πραγματικά ο γιατρός είχε αυτοκτονήσει.

Δεν έχει σημασία, αγαπητοί μου φίλοι, η εθνικότης του γιατρού αυτού. Παρόμοιες πράξεις ήρωισμού και αυτοθυσίας, με διάφορες μορφές, έχουν βέβαια γίνει σε διάφορες χώρες. Σημασία έχει το γεγονός ότι ο γιατρός αυτός ήταν ένας "Ανθρώπος κι' ο άνθρωπος αυτός μάς παρουσίασε το φαινόμενο μιας ωραίας και δυνατής ψυχής, που ένοιωθε τόσο βαθειά και τόσο ακατανίκητα την αγάπη της Πατρίδος και της Έλευθερίας.

Όλα τὰ αγαθά, ήθικα και υλικά, που είχε κερδίσει με την επιστημονική και κοινωνική του δράσι, ή δόξα, ο πλούτος, αυτή ή ίδια ή ωραία και άνετη ζωή του, δεν θά είχαν γι' αυτόν καμμιάν αξία όταν θά έλειπε ή έλευθερία της Πατρίδος του, ή έλευθερία της φυγής του. Η ηλικία του δεν του επέτρεπε να πολεμήση. Δεν είχε στα χέρια του κανένα άλλο μέσον άμυνας. Τί θά την έκανε πιά μια ζωή άχρηστη, άχαρη και σκοτεινή, αφού δεν θά μπορούσε να είναι ένας ελεύθερος πολίτης, ένας ελεύθερος άνθρωπος;

Ας την τιμήσουμε, αγαπητοί μου, αυτήν την γενναία κι' ήρωική ψυχή, την αληθινά πατριωτική και ανθρώπινη, που είναι τόσο συγγενική με την αιώνια Έλληνική ψυχή και που μάς δίνει συγχρόνως την ωραία και μεγάλην έλπίδα ότι στο βάθος της τόσο δοκιμασμένης ανθρώπινης ψυχής υπάρχουν ακόμα αποθέματα ήθικης, που θά ζωογονηθούν, θά δυναμώσουν και θά κυριαρχήσουν κάποτε, για να ξεγυιάνουν και ν' αναγεννήσουν τον Άνθρωπο.

Με δλην μου την αγάπη
Μελής Νικολαΐδης

Ο Άρχηγός εν μέσω των αθλητών που έλαβον μέρος εις την Βαλκανίδα της Κωνσταντινουπόλεως.

Το κόπελλον που απένεμήθη εις τους νικητάς Έλληνας αθλητάς κατά τους Βαλκανικούς Αγώνας της Κωνσταντινουπόλεως.

Έλληνόπουλα της Αμερικής, εκ των φανατικών αναγνωστών της «Νεολαίας», φωτογραφούμενα μετά του Πρέσβους και των διδασκάλων των έμπροσθεν του πρεσβευτικού μεγάρου.

ΕΙΣ ΑΓΑΠΗΝ

ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ

ΕΙΣ ΑΓΑΠΗΝ

ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΑΣ

Ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἐπένεσε βαθύτατα διὰ τὸ ατύχημα τοῦ τορπιλλοῦ «Κίος», κατὰ τὸ ὅποιον, ὁκτὼ ὑπαξιωματικοὶ καὶ ναῦται ἐβρόντον τὸν θάνατον ἐκ ἐκρήξεως τοῦ λέβητος κατὰ τὰς γενομένας δοκιμαίας ταχύτητος. Τὰ ατύχημα αὐτὰ εἶναι μοῖρα καὶ ἀποδέχεται εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καὶ μοιροῦσι τὸ πλοῖον δὲν ἐπαθεῖν, εὐτυχῶς, καμμίαν σοβαρὰν ζημίαν, ὃ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐθελῶν ἰδιαίτερον διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁκτὼ ἀνδρῶν τὸν πληρώματός του, οἱ ὅποιοι, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ καθήκοντός των, προσέφεραν καὶ τὴν ζωὴν των. Ὁλόκληρος ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ μαζί με αὐτόν, ἰδιαίτερος, ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης, ἡ ὁποία προχρὶς ἀκόμη εἶχε καὶ εἰδικὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ ἀγαθὰ καὶ θερμὰ αἰσθημάτων τῆς πρὸς τὰς ἐνδόξους ἑθνικὰς δυνάμεις, προέκυψαν τὸς ὁκτὼ γενναίους Ἑλληνας νοῦτας μετ' αἰσθήματα βαθύτατης οὐλῆως.

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Αἱ ζῴηται καὶ καθεύδουσι ἐκδηλώσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ Στόλου ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἀνδρὸς τορπιλλιστοῦ τῆς «Ἑλλης», οἱ ὅποιοι ἐξακολουθοῦν νὰ ἐμφανίζονται διὰ τῶν διενεργουμένων ἀσφοδμήτων ἐράνων πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς, δὴ ἦτο δυνατόν νὰ προσλάβουν μίαν εὐρύτεραν καὶ γενικωτέραν μορφήν, ἡ ὁποία συγχρόνως θὰ εἶναι καὶ νομιμωτέρα καὶ συνεπὲς καὶ ἀποδοτικώτερη. Ἐννοοῦμεν τὸ λαγεῖον τοῦ Στόλου. Ὅπως εἶναι γνωστὸν, τὰ κέρδη τοῦ λαγεῖου αὐτοῦ διατίθενται κατὰ τὸ μεγάλιστόν του μέρος (60%) ὑπὲρ τοῦ ἑθνικοῦ Στόλου. Ἐάν λοιπὸν ὁ λαὸς ἐστρεφῇ βετικώτερον καὶ ζῴηται τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὸ λαγεῖον αὐτό, παρέχων εἰς αὐτὸ ἐμπόσιον τὴν ὑποστήριξίν του, ἡ βαθεΐα, τὴν ὅποιαν θὰ παρεῖχε τοιοῦτοτρόπως διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου, θὰ ἦτο σφοδρωτάτη. Νομίζομεν δὲ πρὸς τὴν κατεβῆσθαι αὐτὴν πρέπει νὰ στραφῇ αἱ ἐνέργειαι. Ὅπως οὐ μόνον τὰ άτομα, ἀλλὰ καὶ οἱ διάφοροι ὀργανισμοί, οὐματεῖα κλπ. νὰ καθιερώσουν τὴν τακτικὴν ἀγορὰν λαγεῖων τοῦ Στόλου, τὰ ὅποια, ἐκτός τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ μεγάλου σκοποῦ των, παρέχουν, ὡς γνωστὸν, καὶ σημαντικὰ κέρδη εἰς τοὺς ἀγοραστὰς. Ἡ ὁμοθυμαδὸν μὲν δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία δὲ θὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο.

Η ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Τυχὰ καὶ ἀκούσα παράλειψις μὲς εἰς τὸ νὰ μνημονεύσωμεν καὶ τὴν ἱατρικὴν μὲς Στήλην εἰς τὸν σύντομον ἀπολογισμόν τῆς ὅλης προσπάθειας τοῦ περιοδικοῦ μας, ποὺ ἐδημοσιεύσαμεν εἰς τὸ παρήμερον μὲς φύλλον, μὲς δίδει σήμερον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τοῖσωμεν ἐδῶ τὴν ὅλην ἰδιαίτερον σημασίαν καὶ τὰς σοβαρὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἡ Στήλη αὕτη, γραφομένη εὐγενῶς ὑπὸ ἐκλεκτοῦ φίλου τοῦ περιοδικοῦ μας, προσφέρει πράγματι εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν μὲς Κοινόν.

Ἡ δυστροπία ποὺ ἐδείξαν μερικοὶ σιτοπαραγωγοὶ προκειμένου νὰ παραδώσουν τὸ σιτάρι τῆς ἐσοδείας των εἰς τὴν συγκέντρωσιν, ἢ ἀπλῶς νὰ δηλώσουν εἰς τὰς ἀρχὰς τὴν ἀκριβὴ ποσότητα τῆς παραγωγῆς των, ἔφερε τὸ Κράτος εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν πώλησιν αὐτοῦ εἰς ἰδιώτας. Ἦτο γνωστὸν δὲ οἱ σιτοπαραγωγοὶ δὲν ἔμειναν ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὰς τιμὰς ποὺ ὥρισεν ἡ Κυβέρνησις φέτος διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ σίτου. Τὸ παράπονον των ἦτο δὲ τὴ διατήρησις τῶν περυσινῶν τιμῶν δὲν ἦτο δίκαια, ἀφοῦ τὰ ἐξοδα καλλιτεργείας καὶ γενικῶς τὸ κόστος τῆς ζωῆς ἔχει σημαντικῶς αὐξηθῇ. Δὲν μὲς ἐμποδίζει τίποτε νὰ ὁμολογήσωμεν, καὶ ἡ Κυβέρνησις πρώτη τὸ ἔχει καλλίτερα, πῶς ὑπάρχει ἀλήθεια εἰς αὐτὴν τὴν αἰτίαν. Ἀλλὰ ἡ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν περυσινῶν τιμῶν ἔχει ὑπαγορευθῇ ἀπὸ τὴν εὐρύτεραν ἀποψιν τοῦ ἑθνικοῦ συμφέροντος, καὶ ὑπὸ τὴν ἐννοίαν αὐτὴν πρέπει νὰ ἐκτιμῇ καὶ νὰ γίνῃ σεβαστὴ ἀπὸ ὅλους. Ἡ κεντρικὴ ἀρχή, μετὰ τὸ κριτήριον τῆς ὁποίας τὸ σημερινόν Κράτος ἐρρυθμίζει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ρυθμίζῃ τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς πράξεις του, ἦτο ἡ ἀρμονία καὶ ἡ συνδιαλλαγὴ τῶν καθ' ὁμάδας ἐξισώσεων μετὰ γινώσκον πάντοτε τὴν ὑποταγὴν των εἰς τὸ ὑπέρτερον συμφέρον τῆς ὁλότητος. Καὶ δὲν θὰ ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ὑπεστήριζεν δὲ εἰς τὴν ἐσκαρμυγιᾶ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τὸ ἑθνικόν Κράτος δὲν ἐβάδισε πάντοτε μετὰ πολλὴν προσοχὴν καὶ λεπτότητα καὶ δὲν ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς τὰς πολὺ αὐστηρὰς καὶ τὰς σκληρὰς λύσεις. Ὁφείλου δμως ὅλοι νὰ παραδεχθῶν δὲ τὸ ἔργον τοῦ ἐναρμονισμοῦ καὶ τῆς συνδιαλλαγῆς τῶν συμφερόντων τῶν ὁμάδων καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀλληλεγγύης ὅλων οὐτε μονόπλευρα ἐπιτρέπεται νὰ ἐφαρμόζεται, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ἐπιτυγχάνεται μετὰ τὴν μέθοδον τῆς παροικίας ποὺ θέλει τὴν ἐπὶ τὰς ὁμάδας καὶ τὸν ἀκούοι χορηγῶν.

Φυσικὸν εἶναι πάντοτε ἡ ἐπιβολὴ τοῦ συμφέροντος τῆς ὁλότητος νὰ προϋποθέτῃ κάποιαν θυσίαν ἀπὸ μίαν ἢ ἀπὸ περισσοτέρας ὁμάδας. Ἔργον δὲ τῆς διακρίσεως τοῦ Κράτους εἶναι νὰ κατανέμῃ μετὰ δικαιοσύνην τὰς θυσίας καὶ νὰ τὰς λειανῇ.

Οἱ γεωργοὶ τῆς Ἑλλάδος εἶχον τὴν τύχην νὰ ἴδουν ἐφαρμοζομένην εἰς ὁφελὸς των, ὅχι εἰς μίαν μόνον περίπτωσιν, αὐτὴν τὴν ἀρχήν, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως. Ἰδιαίτερος προκειμένου περὶ τοῦ σίτου οἱ γεωργοὶ γνωρίζουν καλὰ δὲ τὴν πολιτικὴν προστασίαν τῆς ἐγγωρίου σιτοπαραγωγῆς, ποὺ ἐφαρμόζεται ἀπὸ δωδεκαετίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπεβλήθη μετὰ θυσίας τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ τῶν πόλεων. Ἀλλοτε μάλιστα τὸ κοινὸν αὐτὸ ἐξεδήλωσε δυσφορίαν διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτήν, ποὺ τὸ ὑπερχρεῖται νὰ πληρῶνῃ ἐπὶ ἑτὶ τὸν ἐγγωρίον σίτον εἰς τιμὰς ἀνωτέρας ἐκείνων, ποὺ προσέφερεν ἡ διεθνὴς ἀγορά. Τὸ Κράτος δμως ἐπέμενε ἀνεκδοτὸς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα — ἡ σταθερὰ δηλαδὴ αὐξήσις τῆς ἐγγωρίου σιτοπαραγωγῆς καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς οἰκονομικὸν καὶ συναλλαγματικὸν κέρδος τῆς Χώρας — ἐπείσεν ὅλους, δὲ τὸ Κράτος εἶχε δίκαιον. Κάτι ἀνάλογον γίνεται καὶ τώρα, ἀντιστρόφως βέβαια αὐτὴν τὴν φορὰν. Τὸ Κράτος ζητεῖ ἀπὸ τοὺς σιτοπαραγωγούς νὰ ὑποβληθῶν μετὰ τὴν σειρὰν των εἰς μίαν μικράν θυσίαν χάριν τῆς πλεονεξίας των τῶν ἀστικῶν κέντρων, τὴν ὁποίαν αὐτὴν τὴν στιγμήν χεμάει ἀνεργία καὶ ἀνέχεια. Δὲν εἶναι δμως μόνον αὐτό. Εἶναι καὶ μία ἄλλη ἀκόμη εὐρύτερα ἀποψις, ποὺ ἐπιβάλλει αὐτὴν τὴν ἀπαίτησιν τοῦ Κράτους. Τὸ Κράτος γνωρίζει δὲ τὸν τιμαριθμὸν καὶ τὸ κόστος τῆς ζωῆς τὰ ρυθμίζει κατὰ κύριον λόγον ἢ τιμὴν τοῦ ψωμοῦ. Ἀγωνιζόμενον λοιπὸν νὰ συγκρατήσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ψωμοῦ, ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς ἀκριβείας. Καὶ μετὰ τὸν τρόπον αὐτὸν δὲν προστατεύει μόνον τοὺς ἐργάτας καὶ τοὺς μισθωτοὺς τῶν πόλεων, ἀλλὰ καὶ τοὺς γεωργούς, ποὺ ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἐκέρδιζον τίποτε ἂν, εἰσπράττοντες μία ἢ δύο δραχμάς περισσοτέρας διὰ τὸ σιτάρι, ἦσαν ἡναγκασμένοι νὰ ὑποστούν τὰς συνεπείας νέων ραγδαίων αὐξήσεων τοῦ τιμαριθμοῦ.

Αὕτη εἶναι, χωρὶς αἰσθηματικὸν ἀποψις καὶ χωρὶς μεγάλα λόγια, ἡ καθαρὰ οἰκονομικὴ ἀποψις τῆς ὑποθέσεως τοῦ καθορισμοῦ τῆς τιμῆς συγκεντρώσεως τοῦ ἐγγωρίου σίτου. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἄλλην, τὴν κοινωνικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν, αὐτὴν ὀφείλου νὰ τὴν ἐκτιμῇσιν καὶ νὰ τὴν σεβασθῶν ὅλοι, καὶ οἱ γεωργοὶ ἰδιαίτερος, διότι ἡ πρὸς αὐτοὺς στρωγὴ τοῦ Κράτους ἐξεδήλωθη πλουσία καὶ πάλιν προσφάτως ἀκόμη, μετὰ τὴν σειρὰν τῶν εὐεργετικῶν μέτρων, τὰ ὁποία ἐθέσπισε καὶ ἐφαρμόζει τὸ Κράτος διὰ τὰ ἄλλα προϊόντα των.

ΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Τὰ αὐθόρμητα, ἐγκάρδια καὶ ἐνθουσιῶδη γράμματα, τὰ ὁποία ἀπευθύναν πρὸς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Πρωτεύουσας ὡς καὶ τὴν τῶν Ἀρρέων τοιαύτην γονεὺς φθλαγγιστῶν καὶ φθλαγγιτῶν, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν των παιδιῶν των ἐκ τῶν θερῶν στρατοπέδων τῆς Ὁργάνωσός μας, ἀποτελοῦν τὴν θετικωτέραν καὶ ἀσφαλεστέρην διαπιστώσιν τῆς βαθεΐας καὶ ριζικῆς ἐπιδρώσεως, τὴν ὁποίαν ἀκούει τὰ στρατοπέδα μὲς ἐπὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν παιδιῶν. Περισσότερον καὶ ἐναργέστερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ὁ γονεὺς, ὁ ὁποῖος γνωρίζει καὶ παρακολουθεῖ τὴν διαμόρφωσιν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ κόσμου τοῦ παιδιοῦ του, εἶναι εἰς θέσιν νὰ διαπιστῶν μετὰ καθάρτητος καὶ ἀσφαλείας καὶ ἀλλαγῆς, τὴν ὁποίαν τοῦτο ὀφείλονται. Καὶ ἡ διαπιστώσις τῶν γονέων τῶν φθλαγγιστῶν καὶ φθλαγγιτῶν μὲς, οἱ ὁποῖοι ἐβάρησαν καθήκον των νὰ ἐκφράσουν τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὰς εὐχαριστίας των διὰ τὰ ἐκδηλᾶ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποία εἶδαν οἱ ἱδιοὶ εἰς τὰ παιδιά των κατὰ τὴν ἐπιστροφήν των ἐκ τῶν στρατοπέδων, καταδεικνύει κατὰ τὸν θετικώτερον τρόπον πῶς ἐπιτυχῶς τὰ στρατοπέδα τῆς Ὁργάνωσός μας ἐκπληρῶνουν τὸν μέγαν προσημῶν των, ὁ ὁποῖος, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν σωματικὴν ἐνέανσιν καὶ ἀσκησιν καὶ τὸν πλουτισμὸν τῶν γνώσεων τῶν παιδιῶν, ἀποστέλλει κυρίως εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ψυχικὴν ἀνάπτυξιν των.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΨΗΛΑΝΤΗΣ

Ἀρχίσας ἀπὸ τοῦ προηγούμενου μὲς τεύχους τὴν δημοσίευσιν ἐνός ἰδιαίτερος ἐνδιαφέροντος ἱστορικοῦ ἀναγνώσματος, σχετικὸν μετὰ τὸν βίον καὶ τὴν ἐθνικὴν δράσιν τοῦ Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη. Ἡ εὐγενὴς καὶ ὑψηλὴ φυσιογνωμία τοῦ ἑθνικοῦ ἥρωος, ὁ ὁποῖος πρῶτος, μετὰ ὁπότερον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀνάστατον πνεῦμα αὐτοθυσίας, ἐπρόβη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἠνίκα μετὰ τὸ αἷμα τοῦ καὶ τὴν ζωὴν του τὸν ἱερὸν δρόμον, ποὺ ἐβάδισε καρτερικόν, ἡρωικόν καὶ ἀνένδοτον τὸ ἔθνος μὲς μέχρι τῆς νίκης, πρέπει νὰ τοποθετηθῇ καὶ νὰ μελετηθῇ μετὰ τὸν θαυμασμόν καὶ τὸ σεβασμὸν τοῦ τῆς ἀξίως. Διὰ τοῦτο δὲν ἀμφισβάλωμεν δὲ τὸ νέον ἀντικείμενόν μας θὰ προκαλῇ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν μὲς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ὁμάς φθλαγγιστῶν ἐμπροσθεν τοῦ Μημελίου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου κατὰ τὴν «Ἡμέραν τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων». Ἡ δευτέρα: Τὸ ἐκκληροῦσι τῆς Ἀγίας Κυριακῆς στὴν Παλαιὰ Χώρα τῆς Αἰγίνης.

■ Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ Η Ε.Ο.Ν.

Έπαγγελματική περτοδεία εις Μακεδονίαν και Θράκην, μάς έδωσε και φέτος την εύκαιρία να έπισκεφθούμε την Έκθεσι της Θεσσαλονίκης. Η «πόλις των είκοσι ημερών», όπως συνηθίζουν να την αποκαλούν οι συνάδελφοι της Θεσσαλονίκης, έχει τουτό το χαρακτηριστικόν: Έγκαινιάσθηκε στις νέες μόνιμες εγκαταστάσεις της. Κι' αυτές, ακριβώς, οι μόνιμες εγκαταστάσεις είναι και η μεγάλη δημιουργική προσπάθεια της Έπιτροπής της Έκθέσεως, που κίνητρό της είχε το στοργικό ενδιαφέρον της Έθνικής Κυβερνήσεως! Σε πέντε μόνο μήνες, εις ένα χώρο που ήταν δλο βουνάλακια από «μαζάκα», σ' ένα χώρο ανώμαλο, που δεν αποτελούσε παρά μία αποπνικτική άσχημία για τον έπισκέπτη της Θεσσαλονίκης, όψώνονται τώρα τρία μεγαλοπρεπή περίπτερα, κι' άλλα μικρότερα, θαυμάσια αρχιτεκτονικής έσωτερικώς, αλλά και καλαισθητικής έξωτερικώς εμφάνισης. Ένα συγκρότημα θαυμάσιο που όψώνεται όπερήφανο για να διαλαλήση ότι η ανθρώπινη θέλησις στέκεται πάντα άπάνω από τις δυσκολίες και άμα καταβάλλεται με ψυχικό δυναμισμό, είναι ίκανή για μεγάλες δημιουργίες.

Κι' αυτή η ανθρώπινη θέλησις κατεβλήθη από την Κυβέρνησι της 4ης Αυγούστου... Ο έκπρόσωπός της, το μέλος της, στην Μακεδονία, ο Γενικός Διοικητής, Υπουργός κ. Κυρίμης, δυναμωμένος από την άστοαλένια θέλησι του Άρχηγού, περνούσε ώρες πολλές έπιστατώντας στο έργο! Οι τεχνικοί είχαν φανή όλιγοπίστοι!

— Γίνεται δουλειά μέσα σε λίγους μήνες; Τεχνικώς αδύνατο!...

Μά τα τεχνικώς αδύνατα στους μηχανικούς έγιναν δυνατά στα χέρια του κ. Κυρίμη!... Πάνω από το κεφάλι των μαστόρων, που έδειξαν κι' αυτοί έπαινετή φιλοτιμία, τα έργα, η καλύτερα το κυριώτερο μέρος

του έργου, τελείωσε! Το περίπτερο της Έθνικής παραγωγής είναι αρχιτεκτονικό μεγαλούργημα! Έπειτα τα δύο περίπτερα της Βιομηχανίας και Βιοτεχνίας είναι κι' αυτά με τη σειρά τους δ,τι πρέπει!...

Για την έφετεινή, βέβαια, έκθεσι θα μπορούσε κανείς να ισχυρισθί ότι δεν ήτο της μεγάλης εκτάσεως και της εύρειας συμμετοχής άλλων χρόνων. Αυτή είναι μία αλήθεια, που δεν διαψεύδει όμως και τον ισχυρισμό ότι ύπήρξε άνώτερη των περιστάσεων. Έν μέσω της παγ-

Το περίπτερον της Ε. Ο. Ν.

κοσμίου λαίλαπος, έν μέσω της κρίσεως που μαστίζει τις χώρες δλο σχεδόν του κόσμου, η Έλλάς ένεφανίσθη εις την Έκθεσιν με άκμαίες τις δυνάμεις της, κι' απέδειξε προς όλες τις κατευθύνσεις, πώς είναι δυνατόν να την πλήρουν τα κτυπήματα της κρίσεως, είναι όμως ταυτοχρόνως άνίκανα να την καταβάλουν.

Στόν περιωρισμένο χώρο που το σημείωμά μας αυτό έχει τη δυνατότητα να εκταθί,δέν μοι έπιτρέπεται να προσθέσω περισσότερα. Μόνο δυό λέξεις για όλους εκείνους που συνετέλεσαν εις την έπιτυχίαν του όλου έργου: Θερμά συγχαρητήρια!...

Θά ήτο όμως παράλειψις εάν δεν ανέφερετο και έδω ή συμμετοχή της Ε. Ο. Ν. εις την Έκθεσιν... Στήν είσοδο τα δύο της περίπτε-

ρα. Δέν έχουν άκόμη φορμαρισθί... Άλλά έτσι όπως είναι σεμνά και έπιβλητικά, δίνουν το μέτρο της προσπάθειας όλων των καλών συναγωνιστών που συνετέλεσαν εις την εμφάνισιν των δύο περιπτέρων. Ειζόνες με τα στατιστικά δεδομένα για τη δρσί της Νεολαίας. Ειζόνες από το έργο της Ε.Ο.Ν. Ένα γήπεδο, έν μικρογραφία έννοείται, άνεμοπορίας με άνεμόπτερα, κι' ένα στρατόπεδο, κι' αυτό βέβαια σε μικρογραφία, μά που όσοι το μοντάρισαν είχαν δλη την

Ο.Ν., την μεγάλη ψυχική, πνευματική και σωματική μεταβολή στην άλλοτε ποτέ «φύοια νεολαία του Έθνους»...

Ο έπισκέπτης των περιπτέρων της Ε.Ο.Ν. πρέπει να σταματήσει ιδιαίτερος στα χειροτεχνήματα των παιδιών. Έχουν τουτό το σοβαρό, το χαρακτηριστικό. Δέν είναι άπλως έργα παιδιών. Οι καλλιτεχνικές η χειροτεχνικές γενικά εκτελέσεις πάντοτε ύπήρχαν, και τα παιδιά, τα προικισμένα από τη φύσι, έδιναν, άφθονα η μη αδιάφορο, τα προϊόντα του ταλάντου των. Άλλά δέν πρόκειται περί αυτού. Τα εκθέματα ζέν είναι άπλως προϊόντα καλλιτεχνικών ιδιοφυϊών. Δέν είναι μόνο προϊόντα άτομικής έπιδόσεως. Είναι κατασκευάσματα ταλάντων που καθοδηγούνται και ζορηλατούνται μέσα εις την Νεολαίαν. Είναι έργα παιδιών, μά έργα που όφείλονται στην κατεύθυνσι της Νεολαίας και φέρουν την σφραγίδα της έπιδράσεώς της.

Άπό της άπόψεως αυτής τα χειροτεχνήματα που εκτίθενται έχουν ιδιαίτερη αξία. Και μπορούμε βέβαια να βεβαιώσουμε πως θα είναι όλα αυτά η άπαρχή, και ότι σιγά - σιγά, με του χρόνου το πέραςμα, δλαι αι έλληνικαι ιδιοφυϊαι θα βρουν το δρόμο τους στην Ε.Ο.Ν.

Αυτές είναι σε λίγες γραμμές οι έντυπώσεις μας από την Έκθεσι...

Άς εύχηθί κανείς και άς έλπίση, ότι του χρόνου οι έλληνικές συνθήκες κάτω από την φωτισμένη του Άρχηγού καθοδήγησι, θα είναι καλύτερες και θα έπιτρέψουν στον έπισκέπτη της να γράψη, πραγματικούς διθυράμβους.

Άγγ. Μεταξάς

Η ΕΝ ΣΑΛΑΜΙΝΙ ΝΑΥΜΑΧΙΑ

Ἡ μέρα πού ξημερώνει αὐριο θά-
πρεπε νά γιορτάζεται ἀπ' ὅλον τόν κό-
σμο. Γιατί ἡ αὐριανή ἡμέρα ἔσωσε τόν
ἐλληνικό πολιτισμό. Κί' ἂν ὁ πολιτισμός
ἐκεῖνος δέν εἶχε σωθῇ τότε, Κύριος
οἶδε σέ τί κατάστασι θά βρισκότανε
ἀκόμη ἡ ἀνθρωπότης. Ἡ ἡμέρα αὕτη,
τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ἔχει ἐ-
ξαρθῇ βέβαια ἀπό τοὺς ἱστορικοὺς ὁ-
λου τοῦ κόσμου, ἀλλ' οἱ λαοὶ τὴν ξε-
χνᾶνε μόλις ἀφήσουν διὰ μαθητικά
τοὺς θρανία. Τὴν ξεχνᾶνε ὅπως ξε-
χνᾶνε καὶ τόσα ἄλλα πού ὀφείλουνε
στὴν Ἑλλάδα μας, τὴν μεγάλη μας
καὶ ἐνδοξή πατρίδα. Ἐμεῖς ὁμῶς οἱ
Ἕλληνες καὶ ἰδιαίτερώς ἐσεῖς τὰ Ἑλ-
ληνόπουλα, τὰ Ἑλληνόπουλα τοῦ Με-
ταξῆ, δέν πρέπει νὰ τὴν ξεχνάτε ποτέ.
Νὰ τὴ χαράξετε βαθειὰ μέσ' στὴν καρ-
διά σας καὶ νὰ τὴ θυμώσατε πάντοτε.
Κί' ὅσο μεγαλώνετε καὶ μορφώνεσθε
περισσότερο μὲ τὸν καιρὸ, τόσο πε-
ρισσότερο θά ἀντιλαμβάνεσθε τὴ ση-
μασία τῆς καὶ τόσο περισσότερο θά
γινώσκατε ὑπερήφανοι διότι ἐγεννήθη-
τε Ἕλληνες. Κί' ὅταν καμμιά φορά
θὰ πηγαίνετε ἀπ' τὸν Πειραιᾶ γιὰ τὴ
Σαλαμίνα ἢ γιὰ τὸ Ναύσταθμο ἢ καὶ
θ' ἀντικρύζετε ἀπὸ μακριὰ τὸ ἱερὸ ἐ-
κεῖνο στενὸ, νὰ τὸ προσκυνάτε καὶ νὰ
συλλογίζεσθε ὅτι ἀντὶ τῆς ἡμέρας ἐκεῖ-
νῃ ὁ Ἀθηναῖος ναύαρχος Θεμιστο-
κλῆς δέν κατεναυμαχοῦσε τοὺς Πέρ-
σες, θά μᾶς ἔλειπαν σήμερα ὅλα ἐ-
κεῖνα τὰ δῶρα τοῦ πολιτισμοῦ πού
μᾶς δίδουν τόσες ἀνέσεις καὶ τόσες
ὕπηρεσιες. Γιατί οἱ Ἕλληνες θά ὑπε-
δύωντο τότε εἰς τοὺς βαρβάρους, ὁ
πολιτισμός τους θά γανότανε καὶ οὔτε
θὰ συνεχιζότανε γιὰ νὰ φθάσῃ σὲ λί-
γα χρόνια ἐκεῖ πού ἔφθασε. Κί' ἔτσι
ἀργότερα οἱ Ρωμαῖοι καὶ πῶς ἀργό-
τερα (μετὰ τὴν πτῶσι τοῦ Βυζαντίου)
οἱ Εὐρωπαῖοι δέν θά τὸν ἐπαιρναν διὰ
τὰ τὸν χρησιμοποιήσουν ὡς βάσιν εἰς
τὰς ἀνακαλύψεις τῶν τῆς ἐποχῆς τῆς
Ἀναγεννήσεως καὶ εἰς τὰς τελειοποι-
ήσεις πού συνεχιζοῦνται μέχρι τῶν ἡ-
μερῶν μας μὲ βάσιν πάντοτε τὸν ἰδι-
κὸν μας πολιτισμόν. Κί' οὔτε θά μπο-
ρούσαμε καὶ μεῖς σήμερα νὰ ἐργαζώ-
μαστε γιὰ τὴν δημιουργία τοῦ τρίτου
μας πολιτισμοῦ, πού ἀποτελεῖ τὸ ὄ-
νειρο τοῦ Κυβερνήτου μας, ὄνειρο πού
τὴν πραγματοποιήσῃ του τὴν ἀρχίσαμε
ἐμεῖς καὶ θὰ τὴν ἀποπερατώσετε οἱ.

• • •

Ἐδῶ καὶ δυσόμιση λοιπὸν χιλιάδες
χρόνια περὶπου, 2420 διὰ τὴν ἀκρί-
βειαν, ὁ Πέρσης βασιλεὺς Ξέρξης ἐξ-
κίνησε ἀπ' τὴν Περσία μὲ πολυάριθμο
στρατὸ καὶ στόλο. Μὲ τ' ἀναριθμητὰ
φουστὰ του πέρασε σὰ σίφουνας ἀπ'
τῆς ἐλληνικῆς πολιτείας, ἀφίνοντας
παντοῦ τὰ ἴχνη τῆς καταστροφῆς καὶ
τῆς βαρβαρότητος κί' ἔφθασε στὴν
Ἀττική. Σὲ λίγο κατέλαβε καὶ τὰς
Ἀθήνας κί' ἔβαλε φωτιά κί' ἔκαψε
τὴν Ἀκρόπολιν. Ἐκεῖ πού σήμερα εἶ-
ναι τ' Ἀμπελάκια τῆς Σαλαμίνας εἶ-
χαν συγκεντρωθῇ οἱ Ἕλληνες κί' ἀπὸ
κεῖ βλέπανε οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πυρπό-

λῆσιν ὑπὸ τῶν βαρβάρων τοῦ ἱεροῦ
Βράχου τῆς Ἀθηνᾶς.

Προνοητικὸς τότε ὁ Θεμιστοκλῆς
συνεκέντρωσεν ὅλο τὸν ἐλληνικὸν στό-
λον μέσα στὸ στενὸ ἐκεῖνο, πού ἀρχί-
ζει ἀπὸ τὴν Κυνοσοῦραν τῆς Σαλα-
μῖνος καὶ καταλήγει ἐκεῖ πού στε-
νεύει πάλι ἡ θάλασσα μεταξὺ Σαλα-
μῖνος καὶ Ἀττικῆς καὶ ὅπου τὸ σῆ-
μερον λεγόμενον Πέραμα. Εἰς τοῦτο
προέβη διότι ὁ ἐλληνικὸς στόλος ἦτο
κατὰ πολὺ ὀλιγαριθμότερος τοῦ περ-
σικοῦ καὶ δέν συνέφερε νὰ κάμῃ ναυ-
μαχία σὲ ἀναπεπταμένον πέλαγος, ὅ-
που ὁ πολυάριθμος περσικὸς στόλος
θὰ εἶχε ἐλευθερίαν κινήσεων. Καθὼς
θὰ ξέρετε κί' ἀπὸ τὴν ἱστορίαν στὸ
σχολεῖο σας τὰ ἐλληνικὰ πλοῖα ἦσαν
ὅλα - ὅλα, μικρὰ καὶ μεγάλα, ἐλαφρὰ
καὶ βαρὰ σκάφη - πού λέμε σήμερα
- 380. Ἐνῶ τὰ περσικὰ ἦσαν ὀπερ-
τριπλάσια: 1207! Ἡ ἴδια ἀναλογία
καὶ μὲ τὸ στρατὸ καὶ τὰ πληρώματα:
85.000 οἱ Ἕλληνες, 380.000!!! οἱ
Πέρσαι. Ἀντιλαμβάνεσθε λοιπὸν τί ἡ-
ρωισμό καὶ τί ἱκανότητες πρέπει νὰ
ἐπέδειξαν οἱ πατέρες μας τότε, κα-
τορθώσαντες μὲ τέτοια τρομακτικὴ δυ-
σαναλογία, ἕνας πρὸς τέσσερις, ὅχι
μόνον νὰ μὴ νικηθοῦν, ἀλλὰ καὶ νὰ
καταστρέφουν καὶ νὰ διασκορπίσουν
τοὺς Πέρσες, οἱ ὁποῖοι ἐπῆραν τέτοιο
τρόμο ὅπου τόβαλαν στὰ πόδια φύγῃ
φύγῃ.

• • •

Ἡ ναυμαχία αὕτη, μιὰ ἀπ' τῆς με-
γαλειότερας τοῦ κόσμου, ἐγένετο ὡς
ἔξῃς: Ὁ περσικὸς στόλος, πού εἶχεν
ἀγκυροβολήσει εἰς τὸ Φάληρον καὶ εἰς
τὴν Μουνυχία, ἀρχισε τὴ νύχτα τῆς
19ης πρὸς τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου νὰ
πλέῃ ἡρέμα πρὸς τὴν νοτίαν εἰσοδὸν
τοῦ στενοῦ Σαλαμῖνος - Ἀττικῆς. Ἐνα
τμήμα δὲ περσικοῦ στρατοῦ κατέλαβε
καὶ τὴν νῆσον Ψυττάλειαν (τὴ Λειψο-
κουτάλα), τὴν ὁποίαν διέταχθη συγ-
χρόνως νὰ παραπλέῃ, κρυμμένη, καὶ
μία μοῖρα περσικῶν πλοίων διὰ ν'
ἀποκόψῃ τὴν... ὑποχώρησιν τῶν ἐλ-
ληνικῶν πλοίων. Ὁ περσικὸς στόλος,
νύχτα ἀκόμη, ἐμπήκε εἰς τὸ στε-

νὸν παῖ ἔπλεε πρὸς τ' ἀπάνω, κατὰ
μῆκος τῆς Ἀττικῆς, βαστώντας δεξιά.
Πρὸς τὰ ξημερώματα δὲ εἶχε τελειώ-
σει τὴν παράταξιν του, ἡ ὁποία ἀρ-
χίζεν ἀπὸ τὸ νότιον ἄκρον τοῦ στενοῦ
καὶ ἐτελείωνεν εἰς τὸ βόρειον, πρὸς
τὸν κόλπον τῆς Ἑλευσίως. Ἡ πρύ-
μνες τοῦ ἦσαν πρὸς τὴν στεριά, ὅπου
εἶχε στρατοπεδεύσει καὶ ὁ στρατὸς
τῶν Περσῶν.

Ἀκριβῶς ἀπέναντί του, πρὸς τὸ μέ-
ρος τῆς Σαλαμῖνος, εἶχε παραταχθῇ
ὁ ἐλληνικὸς στόλος, ἔχοντας κί' αὐ-
τὸς τὶς πρύμνες πρὸς τὴν ξηρὰν, οὕ-
τως ὥστε οἱ δύο στόλοι εὐρίσκοντο
ἀντιμέτωποι, μούρη μὲ μούρη. Ἐπὶ
τῆς ἀκτῆς τῆς Σαλαμῖνος εὐρίσκειτο
καὶ ὁ ἐλληνικὸς στρατὸς, ἔτοιμος νὰ
δράσῃ, ἀναλόγως τῆς ἐξελίξεως τῆς
ναυμαχίας.

Ὅταν βῇκε ὁ ἥλιος τὸ πρωῒ, βρῆ-
κε τοὺς δύο στόλους ἑτοιμοὺς καθ' ὅλα.
Ἐν τούτοις κανεὶς δὲν ἐπιχειρεῖ ἀ-
κόμη πρῶτος. Ἀντιμέτωποι οἱ δύο
στόλοι ἐπιτηροῦν ἀλλήλους, ἀκίνητοι.

Σιγὴ βαθυτάτη εἰς τὸν ἐλληνικὸν
στόλον. Ὅλοι στὴ θέσι τους, μὲ σφιγ-
μένην τὴν καρδιά, ἀναμένουν ἀπὸ σιγῆ-
μῃ σὲ στιγμή τὴν διαταγὴν νὰ ἐπιτε-
θοῦν. Οἱ ἐρέται (κωπηλάται) μὲ τὸ
σῶμα τους γερμένον λίγο ἐμπρὸς καὶ
μὲ τὰ δυνατὰ μπράτσα τοὺς τεντωμέ-
να ἔχουν χουφτιάσει τὶς λαβὲς τῶν
κουπιῶν καὶ περιμένουν.

Οἱ ναῦτες ἔτοιμοι νὰ πάρουν ἀπά-
νου τοὺς κάθους, οἱ ἐπιβάται (ἔτσι
ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ τῶν πλοίων πολεμι-
στοί) στὴν πλῶρη ὅλοι τοὺς γονατι-
στοί, κρῦβονται πίσω ἀπὸ τὶς ἀσπίδες
τοὺς πού λαμποκοποῦν ἀπὸ τὶς ἀχτί-
δες τοῦ ἡλίου, πού ἀνεβαίνει σιγὰ - σι-
γὰ ἀπὸ τὸν ὕμνητό καὶ τὰ αἰχμηρὰ
δόρατά τους πετοῦνε ἀστραπές. Πίσω
ἀπ' αὐτοὺς οἱ τοξόται μὲ τεντωμένα
τὰ τόξα τους καὶ μὲ τὸ δεξιὸν χεῖρ
στὴν φαρέτρα. Ὁ κυβερνήτης στό τι-
μόνι. Ὁ τριῆραρχος στὸ καμπόυνι.
Πάρα κάτω ὁ ἐπὶ τῆς εἰρεσίας κε-
λευστής, ἔτοιμος νὰ ἐκφωνήσῃ στοὺς
κωπηλάτας τὸ «ἄγε δῆ», τὸ «ἔρε» δη-
λαδὴ τὸ δικό μας.

Ὅλοι περιμένουν μὲ παλμούς καὶ
ἀγωνία τὸ σύνθημα τῆς ἐπιθέσεως. Ξέ-
ρουν πῶς τὴν ἡμέραν ἐκείνην θά τὰ
ἐπαιζαν ὅλα γιὰ ὅλα. Κί' ἐμοιάζαν
λιοντάρια στὸ κλουβὶ τοὺς ὅσο ν' ἀρ-
χίσῃ ἡ ἐπίθεσις. Ἀλλὰ ὅταν ἀρχίσῃ ἡ
ἐπίθεσις, τότε δὲν ἐμοιάζαν, ἐγίναν
λιοντάρια.

Εἰς μίαν στιγμὴν φθάνει ἀπὸ τὴν
Ἀγιναν τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον εἶχε στα-
λῇ ἐκεῖ γιὰ νὰ φέρῃ τὶς ἱερὰς ση-
μαῖες μὲ τὶς εἰκόνες τῶν Ἀλακιδῶν.
Περιφρονεῖ τὰς περιπολίας τοῦ ἐ-
χθρικοῦ στόλου καὶ τὴν παρὰ τὴν
Ψυττάλειαν μοῖραν του, περνάει ἀνά-
μεσά τους τὸ ἡρωϊκὸν πλοῖον μὲ ἱσα-
ρισμένους ψηλά τὶς ἱερὰς σημαῖες καὶ
φθάνει ἀπόητον εἰς τὴν ἐλληνικὴν πα-
ράταξιν.

Αὐτὸ περίμεναν οἱ Ἕλληνες. Ση-
μαίνουν τότε οἱ σάλπιγγες καὶ πενήν-
τα χιλιάδες κουπιά βυθίζονται συγ-
χρόνως στὴ θάλασσα, ἐνῶ χιλιάδες

Τι είναι ο Γαλαξίας;

Το θέαμα που παρουσιάζει ο Έναστρος οὐρανός, ιδίως κατά τας σκοτεινὰς καὶ ἀσέληνους νύκτας, όταν μάλιστα κοσμήται ἀπὸ τὸν Γαλαξίαν, τοῦ ὁποίου κάθε τμήμα ἀποτελεῖ κατὰ τὸ ἐξάσιον καὶ θαυμαστόν, συγκινεῖ τοὺς πάντας καὶ γίνεται ἀφορμὴ ὥστε νὰ ἀναπηδῶν εἰς τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου πλείστα ἐρωτήματα ποὺ σχετίζονται πολὺ αὐτὴν ταύτην τὴν σύστασιν, προέλευσιν καὶ ἐξελίξιν τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ὁ Γαλαξίας, τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς ὀνομάζει "Ιορδάνην ποταμόν, εἰς τοὺς ὁλόκους ὀφθαλμούς τοῦ ἀνθρώπου παρουσιάζεται ὡς ἓνα ἀπλὸν φωτεινὸν νέφος, τὸ ὁποῖον ἴσως δὲν θὰ ἔχη καὶ κάποιαν ἰδιαιτέραν σημασίαν διὰ τὴν καταγωγὴν τὸν κόσμον τοῦ ἀπείρου. Ὅταν ὁμῶς τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου ὀπλισθῇ μὲ τὸν φακὸν τοῦ τηλεσκοπίου καὶ στραφῇ εἰς παρατηρήσιν αὐτοῦ, τὰ πράγματα ἀλλάζουν ἀμέσως. Τότε μέσα εἰς τὸ ὀπτικὸν πεδίου τοῦ τηλεσκοπίου δὲν βλέπομεν πλέον τὸ φωτεινὸν νέφος. Κάθε μέρος αὐτοῦ διαλύεται εἰς δεκάδας, ἑκατοντάδας καὶ χιλιάδας μικρῶν ἀστέρων, ὥστε νὰ ἐκκληροῦται ὁ παρατηρητὴς ἀπὸ τὸ φαινόμενον αὐτό!

"Ἄν μάλιστα ἔχη εἰς τὴν διαθέσιν τοῦ τηλεσκοπίου μεγάλῃς ὀπτικῆς ἰσχύος, τότε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀστέρων πολλαπλασιάζεται καταπληκτικῶς. Ἀκόμη περισσότεροι ἀστέρες ἀποκαλύπτονται εἰς περιπτώσιν κατὰ τὴν ὁποίαν

φωτογραφίσωμεν μίαν περιοχὴν τοῦ Γαλαξίου.

Καὶ τὸ περίεργον εἶναι ὅτι οἱ ἀστρονόμοι ἀνεκάλυψαν εἰς μερικὰς περιοχὰς τοῦ Γαλαξίου ἀλλας συμπεκνώσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν διαλύονται εἰς ἀστέρας, ἀλλὰ παραμένουν ὡς νεφελώματα διὰ νὰ μαρτυροῦν ὅτι ἀποτελοῦνται ἀπὸ τὴν πρωτόγονον ἐκείνην ὕλην ἀπὸ τὴν ὁποίαν δημιουργοῦνται τὰ ἡλιακὰ καὶ πλανητικὰ συστήματα ποὺ εἶναι παρόμοια μὲ τὸ ἱδικὸν μας.

Ἡ μελέτη τοῦ Γαλαξίου ἐκίνησε πρὸ πολλοῦ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀστρονόμων καὶ τὰ μεγαλύτερα τηλεσκόπια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἀσχολοῦνται ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν ἐρευναν αὐτοῦ. Ἡ σπουδὴ τοῦ εἶναι δύσκολος. Ἐν τοιούτοις οἱ ἐπιστήμονες ἐπέτυχαν νὰ προσδιορίσουν τὸ σχῆμα τοῦ, τὴν σύστασιν του, τὸν ὄγκον τοῦ καὶ ἀκόμη κατάρθωσαν νὰ μετρήσουν καὶ τοὺς ἀστέρας ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀποτελεῖται.

Ἔτσι, μᾶς λέγουν οἱ ἀστρονόμοι, τὸ σχῆμα τοῦ Γαλαξίου εἶναι φακοειδές, ὁμοίαις δηλαδὴ μὲ τὴν φακὴν. Ὁ "Ἡλιος ὁ ἱδικὸς μας εὐρίσκεται εἰς τὸ κέντρον περίπου τοῦ Γαλαξίου. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται καὶ τὸ σχῆμα, ὅπως τὸ βλέπομεν ἡμεῖς, δηλαδὴ, κατὰ τὴν προέκτασιν τοῦ Γαλαξιοῦ ἐπιπέδου οἱ ἀστέρες εἶναι πυκνοὶ καὶ σχηματίζουν τὴν ἡρίδα τὴν ὁποίαν βλέπομεν τὴν

ἐποχὴν αὐτὴν. Ἀντιθέτως περὶ τοὺς πόλους τοῦ Γαλαξίου οἱ ἀστέρες εἶναι ἀραιοί, διότι εἶναι ὀλίγοι καὶ δὲν περβάλλονται κατὰ πυκνὴν μάζαν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀστέρων ποὺ περιέχει ὁ Γαλαξίας ἀνέρχεται εἰς 2 δισεκατομμύρια! Αὐτὸν τὸν ἀριθμὸν μᾶς δίδουν αἱ γενόμεναι μετρήσεις. Οἱ ὀπλογισμοὶ τῶν ἀστρονόμων τοὺς βγάδουν ἀκόμη περισσότερους. Λέγουν ὅτι εἶναι περὶ τὰ 30 δισεκατομμύρια ἀστέρες-ἡλιοι ποὺ ἀποτελοῦν τὸν Γαλαξίαν μας.

Μερικοὶ ἀστρονόμοι προχωροῦν ἀκόμη περισσότερον. Μᾶς λέγουν: "Ἄν λάβωμεν ὅτ' ὅστις εἶναι εἰς τὸ διάστημα σκοτεινὴ ὕλη ποὺ μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἴδωμεν ὅλους τοὺς ἀστέρας τοῦ Γαλαξίου καὶ ἂν ἀκόμη ἐνθυμηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἀστέρες ἀμύδροι, τότε δυναμέθα νὰ υποθέσωμεν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀστέρων τοῦ Γαλαξίου εἶναι μεγαλύτερος ἀκόμη. Καὶ δὲν θὰ κάμωμεν μεγάλο σφάλμα ἐν εἰπόμεν ὅτι ὁ Γαλαξίας μας ἀποτελεῖται ἀπὸ 100 δισεκατομμύρια ἀστέρας!

Προσέθεσμεν τὴν λέξιν ὁ Γαλαξίας μας. Διότι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι οἱ ἀστρονόμοι ἔχουν παρατηρήσει εἰς τὸν οὐρανὸν ἀρκετὰς ἑκατοντάδας Γαλαξίων, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀνάλωγον ἀριθμὸν ἀστέρων!

Θέλιτε νὰ μάθετε καὶ τὰς δι-

αστάσεις τῶν Γαλαξίων αὐτῶν; Ἡ διάμετρος τῶν δὲν ὑπολογίζεται εἰς χιλιόμετρα, ἀλλὰ εἰς ἔτη φωτός. Ὡς γνωστὸν δὲ τὸ ἔτος φωτός εἶναι τὸ διάστημα ποὺ διανύει μία φωτεινὴ ἀκτὶς εἰς ἓνα ἔτος. Καὶ τὸ διάστημα αὐτὸ εἶναι 10 τρισεκατομμύρια ἔτη! Μὲ μονάδα τὸ ἔτος φωτός μετρούμεν ἡ διάμετρος τῶν Γαλαξίων εὐρίσκεται ὅτι περίπου ἰσοῦται πρὸς 150.000 ἔτη!

Διαστάσεις καταπληκτικαὶ! Ἀριθμοὶ ἀστέρων ἀφάντοστοι. Ὅγκοι ἀνυπαλόγητοι. Θερμοκρασίαι μὴ δυνατόναι νὰ μετρηθῶσιν ἐπὶ τῆς Γῆς. Ἰδοὺ τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἀστρονομικῶν μελετῶν εἰς ὅ,τι σχετίζεται μὲ τὸν Γαλαξίαν! Ἐλύθησαν ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων μερικὰ προβλήματα. Ἀλλὰ συγχρόνως παρουσιάσθησαν πλείστα αἰνίγματα, τὰ ὁποῖα τοὺς κάμνουν νὰ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ἐρευναν αὐτῶν μὲ μεγαλύτεραν δραστηριότητα.

Τὰ ἐξαγόμενα τῶν ἐρευνῶν αὐτῶν, ἂν καὶ εἶναι κάπως πρόωρα καὶ προσωρινά, ἐν τοιούτοις ἀποδεικνύουν ὅτι τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ἔχει θίαν καταγωγὴν. Ὁ ἀνθρώπος, ἐν ὅσῳ σωματικὸς ἀποτελεῖ ἓνα ἀπειροελάχιστον μέρος ὅλης μέσας εἰς τοὺς κόσμους τοῦ οὐρανοῦ, πνευματικῶς ὅμως ἐπιτυγχάνει ὥστε νὰ ἐλθῇ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ ἀπείρου καὶ νὰ ἐρρίσκῃ πραγματικὴν χαρὰν ἐν τῇ ἐξερευνησὶ τῶν κόσμων τῆς Δημιουργίας.

στόματα ἑλληνικὰ τραγουδᾶνε: «Παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε τὴν πατρίδα». Τὴν ἱερὰν ἐκείνην καὶ μεγαλοπρεπῶς συγκινοῦσαν στιγμὴν διὰδέχεται μιὰ παρατεταμένη βοή ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν. Μὲ κραυγὰς καὶ ἀλαλαγμούς ξεσηκώνονται οἱ βάρβαροι καὶ προχωροῦν καθ' ἡμῶν. Ὁ ἑλληνικὸς στόλος τότε σταματᾷ, δὴθεν ὅτι ὑποχωρεῖ. Παρασύρει ἔτσι ἀπάνω του τὸν ἐχθρὸν. Αὐτὸ ἦτο τὸ τέχνησμά τοῦ Θεμιστοκλέους: νὰ κατορθώσῃ νὰ τὸν ἀποσπᾷ ἀπὸ τὴν βάσιν του. Καὶ ἀμέσως τότε ἀναλαμβάνει τὴν ἐπίβασιν. Πρῶτος ὁ τριήραρχος Ἀμεινίας, ἀδελφὸς τοῦ Αἰσχύλου καὶ τοῦ Κυναιγείρου, ἐμπήγει τὸ ἔμβολον εἰς τὰ πλευρὰ περικοῦ πλοίου. Εἰς αὐτὸν ἐπεφύλασεν ἡ τύχη τὴν τιμὴν νὰ κτυπήσῃ τὸ πρῶτον ἐχθρικὸν σκάφος. Ἐντὸς ἐλαχίστων λεπτῶν ἡ συμπολοκὴ ἔκτεινεται καθ' ὅλον τὸ μήκος τῆς παρατάξεως καὶ ἐπὶ πολὺ καθίσταται ἀδελφὸς ἡ ἑκθασίς τῆς. Ὁ Ξέρξης, καθισμένος ἐπάνω εἰς τὸν μεγάλον προπύργον τοῦ, τὸν ὁποῖον εἶχε στήσῃ ἐπὶ τοῦ Αἰγάλεω, παρακολουθεῖ τὰς φάσεις τῆς ναυμαχίας καὶ φαντάζεται ὅτι ἡ παρουσία τοῦ θά ἐνθαρρύνῃ ἐκεῖθεν καὶ θὰ φιλοτιμήσῃ τὰ πληρώματα τοῦ στόλου του.

Τὸ δεξιὸν τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τὸν Εὐρυβιάδην, ἀποτελούμενον κυρίως ἀπὸ Πελοποννησίους, πιέζεται ἰσχυρῶς ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ, ὅστις μάλιστα κυριεῖται καὶ μερικὰς ἑλληνικὰς τριήρεις. Τὸ ἀριστερόν μας, ὑπὸ τὸν Θεμιστοκλῆν, συγκροτούμενον ἀπὸ Ἀθηναίους, κινδυνεύει νὰ ὑπερφαλαγγισθῇ ἀπὸ τοὺς Πέρσας, ὅστινες διεκπλέοντες πρὸς τὸν κόλπον τῆς Ἐλευσίνος προσπαθοῦν νὰ πλευροκοπήσουν τὸ ἀριστερόν μας καὶ νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν ἐκ τῶν ὀπισθεν. Εἰς τὸ κέντρον, ἐν τῷ

μεταξύ, διεξάγεται ἄγριος καὶ κρατερός ἀγὼν. Τὸ ἐχθρικὸν κέντρον ἀντιμετωπίζει τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ἱδικοῦ μας κέντρου, ἀλλὰ καὶ τοῦ δεξιοῦ μας, ὅπερ συμπίπτει ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ πρὸς τὸ στενόν. Αἰσποψυγῆσαν πρὸς στιγμὴν τὸ περικοῦν κέντρον, φεύγει πρὸς τὴν ἑξῆαν. Συγκωτισμός τότε μέγας δημιουργεῖται ἐντὸς τῆς ἐχθρικής παρατάξεως. Διότι τὸ κέντρον του, καθὼς καὶ τὸ δεξιὸν του, τὸ ὁποῖον ἔχει διασπᾷ ὁ Θεμιστοκλῆς, προσπαθεῖ νὰ ἐκφύγῃ πρὸς νότον τοῦ στενοῦ, διερχόμενον μεταξύ Ἀττικῆς καὶ τοῦ ἀριστεροῦ του, ὅπερ ἐξακολουθεῖ μαχόμενον. Διωκόμενοι οὕτω οἱ φεύγοντες Πέρσαι ἐμπέπτουν ἐκεῖ μέσα συνωσιζόμενοι καὶ συγκρούονται τὰ πλοῖα τῶν, σπάζονται τὰ κουπιά τῶν καὶ οὐχὶ ἀπαξ τὰ ἔμβολα τῶν ἐμπηγνύονται ἀκουσίως ἐντὸς τῶν σκαφῶν τοῦ ἱδικοῦ τῶν στόλου καὶ τὰ καταβυθίζουσιν. Τὸ κατάλληλον τῆς στιγμῆς ἀντιληφθεὶς ὁ Θεμιστοκλῆς, διασπᾷ ἀσυγκράτητος τὸ δεξιὸν καὶ τὸ κέντρον τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐπανερχεται ἀκάθεκτος καὶ τρομερὸς ἐναντίον τοῦ ἔτι μαχομένου ἀριστεροῦ τῶν Περσῶν πρὸς τὸ νότιον στόμιν τοῦ στενοῦ. Ἀπὸ τὰ ἐχθρικά πλοῖα διαλέγει τὴν ναυαρχίδα ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ πλέει μανιώδεις ἐναντίον τῆς. Ἡ περσικὴ ναυαρχὶς τοῦ ἀπαντᾷ μὲ χάλαζαν βλημάτων, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην καταφθάνει ὁ Ἀμεινίας καὶ ἐμπήγει τὸ ἔμβολόν του εἰς τὰ πλευρὰ τῆς περσικῆς ναυαρχίδος. Ὁ ναύαρχος Ἀριαβίλινος ὁρμᾷ τότε ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ἐπισιτῶν του κατὰ τῆς ἀθηναϊκῆς τριήρους, ἀλλὰ πίπτει νεκρὸς εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὁ Θεμιστοκλῆς στρέφεται κατόπιν ἐναντίον ἄλλου μεγάλου πλοίου, ἀλλ' ὁ Αἰγινήτης Πολύκριτος, ὅστις εἶχεν ἄλλοτε κατηγορηθῇ ἐπὶ μηδισμῷ (φι-

λίᾳ δηλ. πρὸς τοὺς Πέρσας), ἐπέρχεται ταχύς καὶ καταβυθίζει πρῶτος αὐτὸς τὸ καθ' οὗ ἐστρέφετο ὁ Θεμιστοκλῆς ἐχθρικὸν πλοῖον. Καὶ ἐνῶ ὁ Θεμιστοκλῆς βλέπει τοῦτο ἀδραπαζόμενον καὶ καταβυθιζόμενον ὑπὸ τοῦ Πολυκρίτου, ἀκούει αὐτὸν νὰ τοῦ φωνάζῃ: «Ἰδοὺ πῶς μηδίζουν οἱ Αἰγινήται».

***

Μετ' ὀλίγον ὀλόκληρος ὁ πολυάριθμος ἐκεῖνος στόλος ἔφευγεν ἐν ἀταξίᾳ, διωκόμενος ὑπὸ τῶν Σαλαμινομάχων. Τὸ δὲ ἀπόγευμα ὁ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς παραμείνας μετὰ περικοῦ στρατοῦ Ἀριστείδης διαπεραίνεται εἰς τὴν Ψυττάλειαν καὶ κατασφάζει τὴν ἐπ' αὐτῆς Περσικὴν φρουράν.

Πισθεὶς οὕτως ὁ Ξέρξης ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ καταβῇ τὴν ναυτικὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων, ἥτις δὲν ἤθελεν ὀκνήσει ν' ἀποκλείσῃ αὐτὸν ἐν Ἐλλάδι, ἀποκόπτουσα αὐτὸν τῆς ἐν Ἀσίᾳ βάσεώς του, ἀπεφάσισε νὰ ἀποχωρήσῃ τὸ ταχύτερον. Πρῶτος, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν γεφυρῶν, ἔφυγεν ὁ στόλος του, μειωμένος κατὰ διακοσίας τριήρεις, τὰς ὁποίας ἐγκάτελειπεν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ Σαρωνικοῦ ἢ εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλὰ καὶ τὸν στόλον αὐτὸν κατεδίωξεν ὁ Θεμιστοκλῆς αὐτοπροσώπως μέχρι τῆς Ἀνδρου. Μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ στόλου ἀπέσυρε καὶ τὰ στρατεύματά του.

Καὶ οὕτω ἐσώθη διὰ μίαν ἀκόμη φοράν ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμός, κατὰ τὴν ἀξιωματικὴν ἡμέραν τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου τοῦ 480 π. Χ., τὴν ὁποίαν νὰ χαραζέτε βαθεῖα μέσα στὴν ἑλληνικὴ καρδίαν, καὶ νὰ μὴν τὴν λησμονήτε ποτέ!

Θ. Γ. Παπαμανώλης

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Στην όραση πόλι Πέλλα, την πρωτεύουσα της Μακεδονίας, ο Στέφανος, ένα νέο παιδί δεκαπέντε χρονών αναγγέλλει στην μικρή κόρη του καπετάνιου Νεάρχου "Άλκα ότι έφεραν από τη Θερσαλία τὸ άγριο άλογο Βουκεφάλα και ότι και ο νεαρός 'Αλέξανδρος ο γιός του βασιλιά θά δοκιμάσῃ νά τὸ δομαίσῃ.

Μαζεύτηκαν οί άνδρες και οί νέοι γιά ν' άγωνισθοῦν και νά θαυμάσουν. Μά κληρο δοκίμασαν πολλοί νά καβαλλήκουν τόν Βουκεφάλα, μά μόνο ο 'Αλέξανδρος τὸ μπόρεσε.

"Από δύο πρόσδεσι Πέρσες ο 'Αλέξανδρος πληροφορεῖται ὅτι άφορᾷ τήν Περσία και τὸ βασιλιά της.

Κατά τήν μάσαινόν οί δύο μικροί φίλοι Στέφανος και "Άλκα τά σγέδια τῶν Περσῶν πρόσδεων νά δολοφονήσουν τόν 'Αλέξανδρο. Ο Στέφανος ειδοποιεῖ τὸ βασιλόπουλο και γίνεται έτσι έπιστήθιος φίλος και άγαπημένος του άκόλουθος.

"Ενῶ ο Φίλιππος φεύγει πρὸς τίς έκβολές τοῦ Δουναβί νά χτυπήσῃ τοὺς Σκύθες και Τριβαλούς ο 'Αλέξανδρος πού τὸν άντικαταστούσε από φόβο μή τυχόν και δέν μείνουν γι' αὐτὸν νίκες και "πτορῶματα έτοιμάζεται με τούς νέους του φίλους νά καταστειλῇ τήν έπανάστασι της άγρι-ας φυλής τῶν Μαίδων. Μετά τήν νίκη του χτίζει εκεί τήν πρώτη πόλι σιδοιῳιά του, τήν 'Αλέξανδροπολι.

"Όμως μία διαταγή τοῦ πατέρα του τὸν άναγκάζει νά τρέξῃ με τὸ στρατὸ κοντά του, στή Μαύρη Θάλασσα. "Εκεί άνεκόνισσε στὸν Φίλιππο τίς έχει σὸν νοῦ του νά κατακτήσῃ τήν 'Ασία ολόκληρη.

"Από τήν 'Ελλάδα έρχονται πρόσδεσι σὸν Φίλιππο, δταν έστασε πίσω στήν Πέλλα και τοῦ ζητοῦν νά επέμβῃ γιά νά παύσουν οί διχόνοιες και οί έριδες πού κομματιάσουν τή χώρα τους. Αὐτὸ περιμένει κι' ο Φίλιππος. "Ερχεται στήν 'Ελλάδα όμως ο Δημοσθένης παρασούρει με τήν ρητορική του δεινότητα πολλές πόλεις σὲ αντί-στασι. Μά τή μάχη της Χαιρωνίας υπεράσθη ἡ 'Ελλάδα στὸν Φίλιππο. "Απὸ καί άρχισε ο Φίλιππος τὸ μεγάλο έργο πού θά αποτέλειαν ο γιός του με τήν κατάκτησι τοῦ κόσμου. «Ο πατέρας μου ειρνεύει ὅλη τήν 'Ελλάδα και τήν έίνωει, λέγει ο 'Αλέξανδρος μετά τήν ιστορική της Χαιρωνίας μάχη, ἐγὼ θά γίνω άρχηγός της και θά διαδώσω τὸ φῶς της 'Ελλάδας σὲ ὅλη τήν οικουμένη!».

"Ενῶ ο Φίλιππος βρίσκονταν σὸ ἀπάνω σκαλοπάτι της δόξης του και ένοιῶθε τὸν εαυτὸ του σὸν θεό, σκατώνεται μπαίνοντας σπλιγμένος σὸ ἀμφιθέατρο από τὸν Πανσενία πού ή-τανε κρυφὸς έχθρός του και συνέπραξε με Πέρ-σας πρόσδεσις.

Νικώντας όλες τίς άντιστάσεις ο 'Αλέξαν-δρος έγινε βασιλεύς. "Η πύθια τοῦ εἶπε ότι εἶ-ναι άνίκητος κι' έτσι μαζεύοντας στρατὸ ἀπ' ὅλους τοὺς 'Ελληνας ξεκίνησε γιά τὸ μεγάλο του διει-ρο, τήν κατάκτησι της 'Ασίας. Μαζί του είχε τούς νέους φίλους του, τὸν 'Ηφαιστίωνα, τὸν Στέφανο, τὸν 'Εριόλαο, ἐνῶ από τοὺς παλαιούς στρατηγούς τὸν Παρμενίωνα και τὸν 'Αντίπα-τρο ὡς και τὸν φιλόσοφο Καλλισθένη, γιά νά γράψῃ τήν ιστορία της έκστρατείας. Μοίρασε τὰ πλοῦτή και τὰ χωράφια του εκρατώντας αὐ-τὸς τήν έπιθεῖς ὡπως εἶπε, άποχαίρειντες αὐ-τὸ λαὸ του και τήν άγαπημένη του μητέρα 'Ολυμ-πίδα και ξεκίνησε.

Πέρασε τὸν 'Ελλήσποντο σφάζοντας άνάμεσα 'Ασίας και Εὐρώπης ένα άσπρο ταῦρο, γιά τὸν Ποσειδῶνα και τή Θέτιδα τή μητέρα τοῦ 'Α-χιλλέα, πού τὸν είχε και ὀπότεύματα, ἀφοῦ ή-τανε, ὡπως έλεγαν, και πρόγονός του από τήν μη-τέρα του.

"Εφθασε στὸν ποταμὸ Γρανίκὸ πὸ ἀπὸ τήν ἄλλη τήν πλευρά ήτανε μαζεμένοι οί Πέρσες. "Η περίφημη νίκη τοῦ Γρανικοῦ σκόρπισε τὸν τρόμο στήν 'Ασία. Σὲ λίγο ήτανε στίς 'Εάρ-δεις, στήν 'Ερεσο, ὅπου ο περίφημος ζωγράφος 'Απελλής τὸν έζωγράφισε καθάλα στὸν Βου-κεφάλα, πέρασε τήν Μίλητο, 'Αλικαρνασσὸ και φτάνει σὸ Γόρδιο της Φρυγίας. "Εκεί κόδει με τὸ σπαθί του τὸ γόρδιο δεσμὸ, πού ο χρησμός έλεγε ότι θά γίνῃ βασιλιάς ὅποιος τὸν λύσῃ. Τὸ χεῖμῶνα μένει στή Μικρὰ 'Ασία μαζεύοντας νέους στρατοὺς και κατακτώντας νέες πόλεις.

Πάλι ξεκίνησε πέρασε τὰ βουνά τοῦ Ταύρου κι' εφθασε στήν πόλι Ταρόο. "Εκεί λούζεται σὸ ποταμὸ Κῶδνο ἱερώνεμος και άρρωσταίνει.

Μά ἡ έμπιστοσύνη του πρὸς τὸ γιατρὸ του Φίλιππο και στήν έπιστήμη του τὸν σώζει.

Στὴν πόλι 'Ισοφ φτάνει και ο Δαρείος ο βα-σιλιάς τῶν Περσῶν. "Όταν ὅμως παρτάχθηκαν κι' άρχισαν ἡ μάχη κατάλαβε ότι ο 'Αλέξανδρος δέν ήτανε παιδαρέλι ὡπως τὸν νόμισε. Νική-θηκε ο μεγάλος βασιλιάς από τήν ὀρμη τοῦ 'Α-λέξανδρου και τῶν 'Ελλήνων, ὡμως ὀπενώρησε σὸ μέσο της χώρας του και γράφει γράμματα γεμάτα αὐθάδεια στὸν νικητὴ ζητώντας τή μά-να, τή γυναίκα και τὸ μικρὸ γιὸς του πού εἶναι σιχμάλωτοι σὸ χέρια τοῦ 'Αλέξανδρου.

Σταματᾷ όμως μπροστά στήν πλοῦσια Τύρο μὴν έχοντας στόλο νά τήν κυριεύσῃ, ἀφοῦ εἶναι γτισμένη ἀπὸς σὲ νησί. "Αποφασίζει νά κινή-ῃ ένα μεγάλο γεφύρι ἀπὸ δένδρα στὸν λιθάνου. "Εν τῷ μεταξύ ὅμως μοθαίνει ότι καράβια φτάνουν σὸ λιμάνι της Σιδῶνος και στέλνει φίλους του νά τὰ κατασῶν.

Διασώπει ὀνόντα μεγάλα καράβια και πλῆ-θος μεταφορὰ ἀπὸ τήν Κύπρο, πού έχθρουν-ταν τήν ἡεροκλήσανε νά βοηθήσουν τὸν 'Αλέ-ξανδρο.

"Ενῶ πολιορκῶσε τήν Τύρο, παίρνει ένα γράμμα ἀπὸ τὸν Δαρείο. Τοῖσινε πολὺ χρυσὸ και μία κόρη του γυναίκα, ἀν έδινε πίσω τήν οικογένειά του. Ο 'Αλέξανδρος όμως άπαντᾷ περήφανα. Κυριεύει τήν Τύρο και χωρίς έ-κούρασι τραβά πρὸς τήν Αίγυπτο.

Στὴν πρωτεύουσα της Αίγυπτου Μέμφι τὸν διομαίουν «Βασιλιά Γεράκι», «'Αρχοντα της Νίκης», «Βασιλιά Καλάμι» και «Βασιλιά Σφή-κα» και ο άρχιερέας τοῦ δίνει τὸν πῶ μεγάλο τίτλο: «Πολυάγαθης τῶ 'Αμωνα, έυκτετὸ τοῦ θεοῦ 'Ηλιου!».

"Εκεί έβαλε τὰ θεμέλια της μεγάλης πόλης 'Αλεξάνδρειας και κίνησε γιά τήν έρημο γιά τὸ μαντεῖο τοῦ 'Αμωνα.

35.

(Συνέχεια)

Τὸ πέτρινο ξόανο τοῦ θεοῦ στέ-κουνταν τώρα μπροστά του. Μέσα σὸ μεσὸφωτο ο 'Αλέξανδρος δέν ξεχώ-ριζε καθαρά παρά μονάχα τὰ δύο κριαρίσια κέρατα πού πρόδαιναν ἀπὸ τὸ κεφάλι του. "Όμως ένοιῶθε με συγκίνησι τήν λερή παρουσία.

— Ο θεός σου έπιτρέπει νά τὸν ρω-τήσης, εἶπε ο προφήτης.

Προχωροῦσε πρώτος καθάλα σὸ ἀγαπημένο του άλογο.

"Η φωνή τοῦ 'Αλέξανδρου άκού-στηκε:

— Ρωτῶ τὸ θεὸ ἀν θά μοῦ δώσῃ τήν κοσμοκρατορία...

Τὸ κεφάλι τοῦ θεοῦ κουνήθηκε.

— Ναι ἀποκρίνεται ο θεός, εἶπε ο προφήτης. "Εχεις καμμιὰ ἄλλη έρώ-τησι νά κάμης;

"Ο 'Αλέξανδρος δίστασε μία στιγμὴ.

— Γιά τὸν πατέρα μου, εἶπε τέλος, θάθελα νά ρωτήσω...

— "Ω γιὲ τοῦ Δία, εἶπε ο προφήτης, βρίσκεσαι μπροστά σὸ πατέρα σου.

— Πατέρα! φώναξε ο 'Αλέξανδρος κι' έπεσε νά τὸν προσκυνήσῃ.

Κι' άρχισε τότε ο διάλογος μεταξύ θεοῦ και ανθρώπου. Τί συνέβη; Τί ει-πώθηκε; Κανένας δέν έμαθε ποτέ. Σὲ μιάν έπιστολή πού έγραψε ο 'Αλέξαν-δρος τὸ ἴδιο βράδυ στή μητέρα του της λέει: «Πολλά και σπουδαία μυ-στικά άκουσα ἀπὸ τὸ θεό, μά δέν μπο-ρῶ νά σοῦ τὰ γράψω. Θά σοῦ τὰ πῶ μόνος μου δταν γυρίσω στή Μακε-δονία». Στὴ Μακεδονία όμως δὲ γύρι-σε ποτέ κι' έτσι ο 'Αλέξανδρος πήρε τὸ μυστικὸ μαζί του στὸν τάφο.

"Όταν βγήκε έξω ἀπὸ τὸ ναὸ οί φίλοι του έτρεξαν και τὸν περικύ-κλωσαν.

— Έμαθα, εἶπε στοὺς φίλους του, δτι ήθελα.

"Ο 'Ηφαιστίων τότε ρώτησε τὸ μαν-τεῖο ἀν πρέπη ν' άπονέμουν θείες τι-μές στὸν 'Αλέξανδρο.

— Ναι, ἀποκρίθηκε ο θεός.

"Ο Φιλώτας μάζεψε τὰ φρύδια του. Στράφηκε στὸν Πτολεμαῖο και εἶπε σιγά:

— Λυποῦμαι τοὺς ανθρώπους πού έ-χουν βασιλιά ἕναν υπεράνθρωπο.

"Όσο σιγά σιγά όμως κι' ἀν πρό-φερε τὰ λόγια αὐτὰ ο 'Ηφαιστίων τ' άκουσε. Κι' δταν έφυγαν ἀπὸ τήν δ-αισι και γύρισαν στήν Αίγυπτο ο 'Η-φαιστίων ζύγωσε τὸν 'Αλέξανδρο και τοῦ άνέφερε τὰ λόγια τοῦ Φιλώτα.

— Απὸ τώρα και πέρα, εἶπε ο 'Α-λέξανδρος με θυμὸ, θά προσέχω τὸν Φιλώτα.

Σώπασε κάμποση ὥρα στράφηκε πίσω κι' εἶδε τοὺς συντρόφους του πού τὸν ακολουθοῦσαν ἀπάνω στήν άμμο.

— Εἶναι πολὺ δύσκολη τώρα ἡ θέσι μου, εἶπε σιγά στὸν 'Ηφαιστίωνα.

— Γιατί, 'Αλέξανδρε; ρώτησε ο έγ-κάρδιος φίλος με άνησυχία.

— Δέν μπορῶ νά σοῦ πῶ τί μοῦ ει-πε ο θεός... ἀποκρίθηκε ο 'Αλέξαν-δρος και σώπασε.

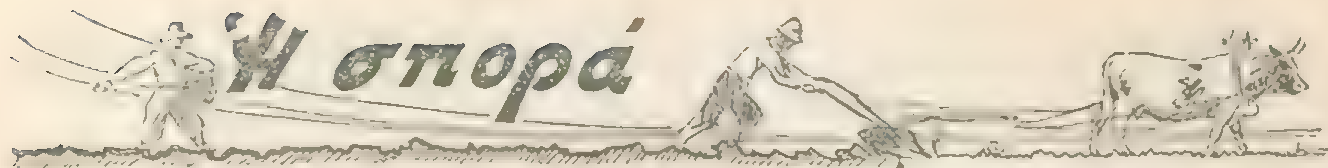
"Ετρεχαν πάνω στ' ἄλογά τους κάμποση ὥρα άμίλητοι. Τέλος ο 'Α-λέξανδρος διέκοψε τή σιωπή.

— Απὸ τώρα και πέρα, εἶπε, θά φο-

“Εφθασε ο καιρός της σποράς. Ο γεωργικός κόσμος στην ύπαιθρο Έλλάδα έχει αναστατωθή. Η φροντίδα και ο κόπος για να σπαρουν τα σιτηρά είναι μεγάλος. Μά θα πληρωθούν όλα πλούσια το θέρο.

Και φέτος η δουλειά γίνεται πιο έντατική και πιο επιμελημένη. Πρέπει να κάμουμε περισσότερα και καλά σιτηρά. Είναι έθνική ανάγκη. Το κήρυξε και ο Άρχηγός και όλη η ύπαιθρος συμμορφώνεται τώρα με το κήρυγμα του. Όλες οι δυνάμεις του χωρικού κι’ όλος ο μόχθος του αυτή την εποχή αφιερώνεται στη σπορά.

Δέν είναι ποτέ ο αγρότης στη σπορά του σαν τις μωρές Παρθένες του Ευαγγελίου. Ξέρει, πριν έρθη η ώρα να σπείρη, ναχη τα πάντα έτοιμα. Προμηθεύεται τον καλλίτερο σπόρο και φροντίζει ναχη έτοιμα τα εργαλεία του. Πάνε οι χωριάτες στα πανηγύρια και παίρνουν, αν δέν έχουν φυλαγμένα, κασμάδες, ξυνάρια και ύνια για τ’ αλέτρια. Διορθώνουν και τα ζευγάλετρα τους και φροντίζουν ναχουν και τα καματερά για τ’ αλέτρι έτοιμα. Η βόδια ή αλογα, κατά το συνήθειο κάθε τόπου.

“Όλα είναι έτοιμα πριν ακόμα αρχίσουν οι βροχές. Με τα πρωτοβρόχια πρέπει ν’ αρχίση το δργωμα.

Τ’ αλέτρια είναι φτιασμένα από τους ίδιους τους αγρότες, εκτός από κεϊ που έχουν μηχανικά αλέτρια. Το αλέτρι του ζευγαριού, δηλαδή, όπως το λένε, το ζευγάλετρο φκιάνεται από γερά ξύλα. Ο ζυγός και το σταθάρι από ξύλο πλατανιού, που είναι δυνατό και αλαφρό και τ’ άλλα μέρη του αλετριού από πουνναρόξυλο, που είναι πολύ γερό και σκληρό. Τ’ άλλα μέρη του αλετριού είναι ή αλετροπόδια και σά συνέχειά της το χειρούλι, που κρατεί ο ζευγολάτης σαν όργωνει, τα φτερά, που αναποδονορίζουν τα χώματα, ή πρόγκα, που δέν αφήνει το σταθάρι να βγί από το ξύλινο κουλούρι, που το λένε γούζι και τόχουν δεμένο στο ζυγό με τα λουριά, και τέλος οι δυο ζέδες, που τις περνάνε στις άκρες του ζυγού αφού θηλιάσουν μ’ αυτές το λαιμό του ζώου που τραβάει το αλέτρι και τις στερεώνουν με τα σιδερένια πιζέδες.

“Όταν τ’ αλέτρια, τα ζώα και ο σπόρος είναι πιά έτοιμα, ο γεωργός κοιτάζει τον ούρανό. Ρωτάει πότε θα βρέξη για ν’ αρχίση τ’ δργωμα. “Εξετάζει όλα τα σημεία που προλέγουν τη βροχή. Τα έντομα, τα σκουλήκια, τις κόττες... “Ακόμα εξετάζει και τη φωνή των κοκκοριών, γιατί αν λαλή-

σουν τη νύχτα πριν από τα μεσάνυχτα, ή φωνή τους είναι σημείο ότι ο καιρός θ’ αλλάξη και θάρη ή ποθητή βροχή μέσα στην έπόμενη ήμέρα.

Και σαν ρίξη την πρώτη βροχή ο ούρανος, ή γή με δίψα την ρουφα. Και σύγκαιρα οι γεωργοί ξεκινούν για τα χωράφια. Μετά την πρώτη βροχή αρχίζει τ’ δργωμα.

Τα ζώα που θα όργώσουν, τ’ αλέτρια και το σακκι με το σπόρο μεταφέρονται στα χωράφια.

Τα βόδια ή τ’ αλογα ζεύγονται στο αλέτρι και ο ζευγολάτης κρατεί το χειρούλι και προχωρεί. Η γή κόβεται και τα σπλάχνα της ανακατεύονται. Και πίσω από τ’ αλέτρι ακολουθεί άλλος αγρότης και παίρνει το σπόρο με το δεξι χέρι και τον σπέρνει. Τώρα ο σπόρος σπέρνεται κανονικά σε γραμμές. Ο τρόπος αυτός είναι καλλίτερος.

Και όταν σπαρθή μια σποριά, όλοι κάθονται και τρώνε και πίνουν και εύχονται:

— Στην ύγειά μας. Χρόνια πολλά να είμαστε καλά και καλά μπερκέτια:

Σ’ άλλα μέρη σπέρνουν έτσι και σ’ άλλα αλλοιώς. Δηλαδή ρίχνουν το σπόρο και κατόπι όργώνουν το σπαρμένο χωράφι. Τα βόδια ή τ’ αλογα όρμουν και σχίζουν το έδαφος με το αλέτρι, που σπέρνουν, ενώ οι γεωργοί σκαλίζουν με τα ξυνάρια τους το χωράφι και λυώνουν τους σβώλους του χώματος.

“Ετσι γοργά γίνεται το δργωμα. Και σαν όργωδη καλά το σπαρμένο

Ακολουθεί ο γεωργός και σπέρνει το σπόρο.

χωράφι, οι γεωργοί κάθονται και τρώνε καλά ζεστό φαγητό. Οι γυναίκες τους φθάνουν με το φαί και όλοι τρώνε με κέφι, έπειτα από τόσο κόπο. Μετά το γεύμα σπέρνουν κι’ άλλη σποριά και εξακολουθούν ως το βράδι τη σπορά, το δργωμα και το σκάλισμα. Κι’ όταν ο ήλιος πέφτη, φεύγουν πρώτα οι γυναίκες. Μαζεύουν λίγα ξύλα, τα φορτώνουν και γυρίζουν στο σπίτι.

Κι’ έπειτα οι γεωργοί σαμαρώνουν τ’ αλογα, φορτώνουν τ’ αλέτρια και τα εργαλεία, παίρνουν και τα βόδια και γυρίζουν στο χωριό. Τα παχινά είναι γεμάτα και τα ζώα τρώνε κι’ αυτά για να πάρουν νέες δυνάμεις, έπειτ’ από τόσον κόπο. Γιατί και τα ζώα δουλεύουν γερά πλάι στους ανθρώπους για τη σπορά.

“Η σπορά και το δργωμα διαρκούν αρκετές μέρες. “Όπου τα χωράφια είναι μεγάλα τραθούν βδομάδες. Πρέπει όμως ή σπορά ν’ αρχίση μετά τα πρωτοβρόχια. “Ετσι σπέρνουν και το Νοέμβρη ακόμη.

Μά με το τέλος της σποράς αρχίζουν οι βροχές να πέφτουν συχνά και το κρύο γίνεται τσουχτερό. Τότες οι γεωργοί πρέπει να μαζευθούν στα σπίτια τους. Πάψανε πιά οι γεωργικές δουλειές. Το λέει και το τραγούδι:

«Στις δεκαφτά, στίς δεκοχτώ
ή πούλια βασιλεύει
και πίσω παραγγέλνει:

— Μηδέ τσομπάνης στα βουνά,
μηδέ γεωργός στον κάμπο,
να πιάση το πουλί κλαρί
και το ζευγό κατώγι».

Τα ζώα που τραβούσαν τ’ αλέτρια μένουνε στα κατώγια και τρώνε και αναπαύονται τώρα. Και οι γεωργοί μένουν στα σπίτια τους, αφού κάμουν το σχετικό κουμάντο. Παίρνουν ότι τους χρειάζεται και ταμπουρώνονται καλά για να τα βάλουν με τον άγριο χειμώνα.

Μαζεύουν λοιπόν ξύλα για τη φωτιά. Κι’ οι γυναίκες γνέθουν μαλλί για ζεστά ρούχα. Μά γίνεται και προμήθεια και από τροφές. “Από βοσκια, από ξερά φρούτα, άλεούρι και β,τι άλλο.

“Ετσι ταμπουρωμένοι καλά, περνούν οι χωρικοί τον χειμώνα τους. Κι’ ο ούρανος τους ποτίζει τα σπαρμένα, που άφθονα ξεφυτρώνουν από την γή. Κι’ όλοι εύχονται μεταξύ τους από το χειμώνα:

— Καλό θέρο. Καλά μπερκέτια!

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

20th OKTOBRIJ

Εὐαγγέλιον (Λουκᾶ η' 27 — 39)

Ἀπόστολος (Πρὸς Γαλ. ε' 22—στ' 2)

Τὸ καιρὸν ἐκεῖν κατέπλευσεν ὁ
τῆς Γαλιλαίας. Ἐξ ἧτι δὲ αὐτὴ
δαίμονια ἐκ χρόνων ἱκανῶν· καὶ
μνηστρίων. Ἰδόντων δὲ τὸν Ἰησοῦν
καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου· Δόξα σοι, μὴ με βασιλεῖς. Παρήγγειλε γὰρ τὸ
τοῦ αὐτοῦ, καὶ
νοὺς εἰς τὰ ἔρημους. Ἐπρώτισεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων τί σοὶ ἐστιν δοξα; Ὁ δὲ εἶπε·
γινώσκω διαιμόνια πολλὰ ἐπιβαλὲν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλεi αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν
ἀβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν
ἐλθὼν κατὰ τοῦ κρημενοῦ εἰς τὴν λίμνην
ον, καὶ ἀπηγγείλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ
πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἄλλων καθημένων
εἰ. Ἰματισμένον καὶ σαρκοφάγον παρὰ τοὺς πόδας· τοῦ
πλήθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν δὲ
ποσὸς μεγάλῃ
οὗ ἐξεληλυθει
ἐλθὼν πρὸς αὐτόν
ἐν πόλιν κερύσαι δὲ ἐποίησεν αὐτὸν

Ἄδελφοι, καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, ἐλεος, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἐστὶ νόμος. Οἱ δὲ τὸν Χριστὸν τῇ σάρτι ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ τοῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχοῦμεν. Μὴ γινώμεθα σὺν τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλήλους προκεκάλυμτοι, ἀλλήλοις φθονούσας.

Ἀδελφοί, ἐάν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ἡμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοποῦν ὁσαυτὸν, μὴ καὶ οὐ περισοβῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπαύοσθε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ δὲ περικοπὴ τοῦ Ἀποστόλου ἀνήκει εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴν τοῦ Παύλου, μᾶς διδάσκει δὲ ποῖα εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῆς θείας χάριτος ἐπάνω τὸν ἄνθρωπον. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα μᾶς ἐλευθερώνει ἀπὸ τὰς κляκας καὶ τὰ πάθη. Ἐξυγνίζει τὸν χαρακτῆρά μας καὶ μετὴν παρέλκυσιν τοῦ χρόνου ἀποκτοῦμε μεγάλας ἀρετάς, ὅπως εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ χαρὰ, ἡ πίστις, ἡ ἐγκράτεια καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ὁ ἀρετὴς αὗτῃς ὁμοιοῦνται οἱ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο καρπιοὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Αὗτεις κάνουν κάθε χριστιανὸς ἐπὶθυμώμενο. Συνεπῶς εἶναι πολὺ μεγάλη πλάνη τὴν νομίζει κανεὶς δὲ ἡ χριστιανικὴ θρησκεία κάνει τὸν ἄνθρωπον μεγαλοχολικὸν καὶ τὸν βλάπτει. Δυστυχῶς ὅμως σήμερα ἡ πλάνη αὗτη ἔχει πολλοὺς ὁπαδοὺς καὶ πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν νῦν, φοβοῦνται νὰ ἀποκαταστήσουν τὰ διδάγματα τῆς Ἐκκλησίας μας μῆκος τόξα γινοῦν ντυρασθενικὸν! Ἡ προκατάληψις ὅμως αὗτη εἶναι ἔργον τοῦ Διαβόλου. Ἀκριβῶς ἡ πίστις τὰς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας ἔχει τὰ ἀντίθετα ἀποτελέσματα. Μας φωτίζει, μᾶς ὁδηγεῖ σὲ τὰ ἀκίβητα ἔργα καλὰ καὶ θιαροῦσα, μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὰ πάθη ποὺ μᾶς βασανίζουν καὶ μᾶς κάνει νὰ εἰμαστε πραγματικὰ εὐτυχισμένοι.

Προσέτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν περικοπὴν τοῦ αὐτοῦ συνιστοῦς τοὺς Γαλάτας, καὶ ἐν γένει ὁ δόλους τοὺς Χριστιανοὺς, νὰ μὴ γινώσκουσι κενόδοξοι καὶ νὰ μὴ φθονοῦμεθα. Δηλαδή νὰ μὴ ἐπιδικώμεν τὴν ἐπιγεια δόξα καὶ νὰ ἀγαπῶμεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Προτιμώτερο εἶναι νὰ λείψῃ ἀπ' τὸν ἀνθρώπο κάθε ἐπιγεια δόξα. Διότι καρποὶ τῆς εἰναι ἡ ἀγωνία καὶ ἡ διαρκὴς στήσιχωρία, ἡ λύπη καὶ αἱ προστριβὰί μὲ τοὺς ἄλλους. Ἐπειτα προκαλεῖ τὴ ζηλία καὶ τὸ φθόνον καὶ ἐν γένει κάθε ἄλλο μᾶς κάνει παρὰ εὐτυχεῖς. Ἡ δόξα αὐτὴ εἶναι ψευτικὴ καὶ ὅλα τὰ μεγαλεῖα τῆς εἶναι μάταια. Ἡ πραγματικὴ δό-

ξα σὸν ἀνθρώπο εἶναι μόνο ἐ-
 κείνη τοῦ προέρχεται ἀπ' τὸ
 Θ. Μὴ τοῦ τοῦ ἐξ ἡσυχίας ἐπι-
 δ. γὰρ με ὁ ἀνθρώπος.

[illegible][illegible]

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν μας ἐώρταζε τὴ μνήμη του χρός (18 Ὀκτωβρίου) κατήγοστο ἀπὸ οὐλομένη ἑλληνηκή. Κατοικοῦσε στὴν Ἀντιόχεια πρὸς ἥσαν τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ τὸν ἄλλον ἅπαντες τοὺς ἀποστόλους. Ἦταν ὁ ἀσσυρίων καὶ ὁ ἀραβίων ἀρχιερεὺς καὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς πόλεως.

[illegible][illegible]

Ο Λουκάς τόν παρακα-
λούσε πάντοτε με στοργή πρό-
θεως να τού προσφέρει κάθε ζήλ-
τηρήτσι. "Υπόταξάς" τὰ δυνάμει

[illegible][illegible]

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΓΙ ΤΗΣ ΦΩΚΙΑΣ

Κάτω από τόν κρημνόν, όπου βρέχουν τὰ κύματα, όπου κατέρχεται τὸ μονοπάτι, τὸ ἀρχίζον ἀπὸ τὸν ἀνεμόμυλον τοῦ Μαμογιάννη, όπου ἀντικρύζει τὰ Μνημούρια, καὶ δυτικῶς διπλα εἰς τὴν χαμηλὴν προεξοχὴν τοῦ γιαλοῦ, εἰς τὴν ὁποῖαν τὰ μαγκοπαῖδα τοῦ χωρίου—ὅπου δὲν παύουν ἀπὸ πρωῒας μέχρις ἑσπέρας ὅλον τὸ θέρος νὰ κολυμβοῦν ἐκεῖ τριγύρω—ὀνομάζουν «τὸ Κοχύλι»—φαίνεται νὰ ἔχῃ τοιοῦτον σχῆμα—κατέβαινε τὸ βράδυ—βράδυ ἢ γρηά—Λούκαινα, μιά χαροκαμμένη πτωχὴ γραῖα, κρατοῦσα ὑπὸ τὴν μασχάλην μίαν ἀθασταγὴν, διὰ νὰ πλύνῃ τὰ μάλλινα σινδόνια τῆς εἰς τὸ κύμα τὸ ἄλμυρον, εἶτα νὰ τὰ ξεγλυκάνῃ εἰς τὴν μικρὰν βρύσιν τὸ Γλυφονέρι, ὅπου δακρύζει ἀπὸ τοῖς βράχον τοῦ σχιστολίθου καὶ χύνεται ἡρέμα εἰς τὰ κύματα. Κατέβαινε σιγὰ τὸν κατήφορον, τὸ μονοπάτι, καὶ μὲ ψιθυρον φωνὴν ἔμελλεν ἔν πένθιμον μοιρολόγι, φέρουσα ἅμα τὴν πάλαιμην εἰς τὸ μέτωπόν της, διὰ νὰ σκεπασθῇ τὰ ὀμμάτια ἀπὸ τὸ θάμβος τοῦ ἡλίου, ὅπου ἐβασίλευεν εἰς τὸ βουνὸν ἀντικρὺ, κί' αἱ ἀκτίνες τοῦ ἐθώπευον κατέναντί της τὸν μικρὸν περίβολον καὶ τὰ μνήματα τῶν νεκρῶν, πάλλευκα, ἀδοξευμένα, λάμποντα εἰς τὰς τελευταίας τοῦ ἀκτίνας.

Ἐνεθυμεῖτο τὰ πέντε παιδιὰ της, τὰ ὁποῖα εἶχε θάψῃ εἰς τὸ ἄλων ἐκεῖνον τοῦ χάρου, εἰς τὸν κῆπον ἐκεῖνον τῆς φθορᾶς, τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο, πρὸ χρόνων πολλῶν, ὅταν ἦτο νέα ἀκούη. Δύο κορίτσια καὶ τρία ἀγόρια, ὅλα εἰς μικρὰν ἡλικίαν τῆς τὰ εἶχε θερίσει ὁ χάρος ὁ ἀχόρταστος.

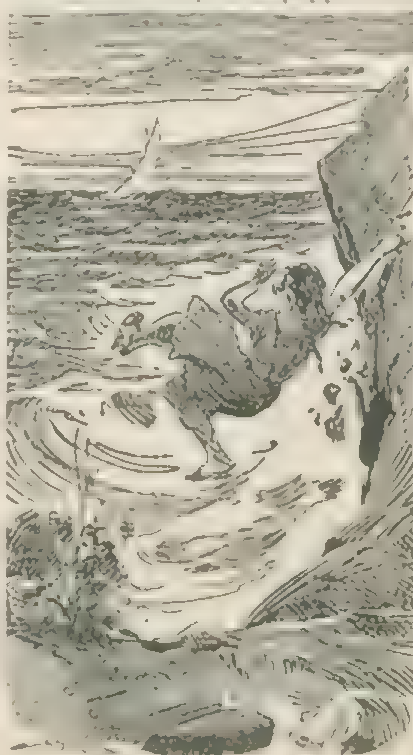
Τελευταῖον ἔπῃρε τὸν ἄνδρα της καὶ τῆς εἶχον μείνει μόνον δύο υἱοί, ἐνηνευμένοι τώρα· ὁ εἰς εἶχεν ὀπάγει, τῆς εἶπον, εἰς τὴν Αὐστραλίαν καὶ δὲν εἶχε στείλῃ γράμμα ἀπὸ τριῶν ἐτῶν· αὐτὴ δὲν ἤξευρε τί εἶχεν ἀπογίνει· ὁ ἄλλος ὁ μικρότερος ἐταξείδευε μὲ τὰ καράβια ἐντὸς τῆς Μεσογείου, καὶ κάποτε τὴν ἐνεθυμεῖτο ἀκόμη· τῆς εἶχε μείνει καὶ μιά κόρη ὑπανδρευμένη τώρα, μὲ μισὴ δωδεκάδα παιδιὰ.

Πληροῖον αὐτῆς ἡ γρηά—Λούκαινα—ἰθὺτευσεν τώρα, εἰς τὸ γῆρας της, καὶ δι' αὐτὴν ἐπῆγαινε τὸν κατήφορον, τὸ μονοπάτι, διὰ νὰ πλύνῃ τὰ χράμια καὶ ἄλλα διάφορα σκουτιὰ εἰς τὸ κύμα τὸ ἄλμυρον καὶ νὰ τὰ ξεγλυκάνῃ στὸ Γλυφονέρι.

Ἡ γραῖα ἔκυψε εἰς τὴν ἄκρην θαλασοφωγμένου βράχου καὶ ἄρχισε νὰ πλύνῃ τὰ ρούχα. Δεξιὰ της κατήρχετο ὁμαλότερος, πλαγιαστός, ὁ κρημνὸς τοῦ γηλόφου, ἐφ' οὗ ἦτο τὸ Κοιμητήριον, καὶ εἰς τὰ κλιτὴ τοῦ ὁποῖου ἐκυλλοντο ἀενάως πρὸς τὴν θάλασσαν τὴν πανδέγμονα, τεμάχια σαπρῶν ἐύλων ἀπὸ ξεχώματα, ἦτοι ἀνακομιδὰς ἀνθρωπίνων σκελετῶν, λείψανα ἀπὸ χρυσὲς γόδες ἢ χρυσοκέντητα ὑποκάμισα νεαρῶν γυναικῶν, συνταφέντα ποτὲ μαζί των, βόητρυν ἀπὸ κόπας ξανθᾶς καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου λάφουρα. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ὀλίγον πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐντὸς

μικρᾶς κρυπτῆς λάκκας, παραπλευρῶς τοῦ Κοιμητηρίου, εἶχε καθίσει νεαρός βοσκός, ἐπιστρέφων μὲ τὸ μικρὸν κοπάδι του ἀπὸ τοὺς ἀγρούς, καὶ χωρὶς ν' ἀναλογισθῇ τὸ πένθιμον τοῦ τόπου, εἶχε βγάλῃ τὸ σουραῦλι ἀπὸ τὸ μαρσιπιὸν του, καὶ ἤρχισε νὰ μέλῃ φαιδρὸν ποιμενικὸν ᾄσμα. Τὸ μοιρολόγι τῆς γραῖας ἐκόπασεν εἰς τὸν θόρυβον τοῦ αὐλοῦ, καὶ οἱ ἐπιστρέφοντες ἀπὸ τοὺς ἀγρούς τὴν ὥραν ἐκείνην—εἶχε δύσει ἐν τῷ μεταξύ ὁ ἥλιος—ἤκουον μόνον τὴν φλογέραν, κί' ἐκύτταζον νὰ ἴδωσι ποῦ ἦτο ὁ αὐλητής, ὅστις δὲν ἐφαίνετο, κρυμμένος μεταξὺ τῶν θάμνων μέσα εἰς τὸ βαθύ κοίλωμα τοῦ κρημνοῦ.

Μία γολέττα ἦτο σηκωμένη στὰ πανιά, κί' ἔκαινε βόλτες ἐντὸς τοῦ λιμένα. Ἀλλὰ δὲν ἔπαιρναν τὰ πανιά της καὶ δὲν ἔκαμπε ποτὲ τὸν κάθον τὸν δυτικόν. Μία φώκη, βόσκουσα ἐκεῖ τὴν θάλασσαν, εἰς τὰ βαθύτατα νερά, ἦκα σκεπασμένη τὸ σιγανὸ μοιρολόγι τῆς γραῖας καὶ ἐθέλχθη ἀπὸ τὸν θορυβώδη αὐλὸν τοῦ μικροῦ βοσκοῦ, καὶ ἦλθε παραέξω, εἰς τὰ ρηχά, κί' ἐτέρπετο εἰς τὸν ἦχον κί' ἐκινεῖτο εἰς τὰ κύματα. Μία μικρὰ κόρη, ἦτο ἐγγόνη τῆς γραῖας, ἡ Ἀκριβοῦλα, ἐννέα ἐτῶν, ἴσως τὴν εἶχε στείλῃ ἡ μάνα της, ἢ μάλλον εἶχε ἐκκληφθῇ ἀπὸ τὴν ἀγρυπνὸν ἐπιτήρησίν της, καὶ μαθοῦσα ὅτι ἡ μάμη ἐύρισκετο εἰς τὸ Κοχύλι, πλύνουσα εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἦλθε νὰ τὴν εὕρῃ, διὰ νὰ παίξῃ ὀλίγον εἰς τὰ κύματα. Ἀλλὰ δὲν ἤξευρεν ὅμως πόθεν ἤρχιζε τὸ μονοπάτι, ἀπὸ τοῦ Μαμογιάννη τὸν μύλον, ἀντίκρυ στὰ μνημούρια, καὶ ἅμα ἤκουσε τὴν φλογέραν ἐπῆγε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἀνεκάλυψε τὸν κρυμμένον αὐ-

Ἐξίστρησε κί' ἔβησε στὸ κύμα

λητὴν, καὶ ἀφοῦ ἐχόρτασε ν' ἀκούῃ τὸ θρυγανὸν του καὶ νὰ καμαρώνῃ τὸν μικρὸν βοσκόν, εἶδεν ἐκεῖ που, εἰς τὴν ἀμφιλύκην τοῦ νυκτώματος, ἔν μικρὸν μονοπάτι, πολὺ ἀπότομον, πολὺ κατηφορικόν, κί' ἐνόμισεν ὅτι αὐτὸ ἦτο τὸ μονοπάτι, καὶ ὅτι ἐκεῖθεν εἶχε κατέλθῃ ἡ γραῖα μάμη της, κί' ἔπῃρε τὸ κατηφορικὸν ἀπότομον μονοπάτι, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν αἰγιαλὸν νὰ τὴν ἀνταμώσῃ. Καὶ εἶχε νυκτώσει ἤδη.

Ἡ μικρὰ κατέβη ὀλίγα βήματα κάτω, εἶτα εἶδεν ὅτι ὁ δρομίσκος ἐγίνετο ἀκόμη λίαν ἀπόκρημνος. Ἐβαλε μίαν φωνήν, κί' ἐπροσπάθει ν' ἀναβῇ, νὰ ἐπιστρέψῃ ὀπίσω. Εὐρίσκετο ἐπάνω εἰς τὴν ὄφρυν ἐνὸς προεξέχοντος βράχου, ὡς δύο ἀναστήματα ἀνδρός, ὑπεράνω τῆς θαλάσσης. Ὁ οὐρανὸς ἐσκοτεινίαιε, σύννεφα ἐκρυπτον τὰ ἄστρα, καὶ ἦτον στὴ χάσι τοῦ φεγγαριοῦ. Ἐπροσπάθησε καὶ δὲν εὗρισκε πλέον τὸν δρόμον πόθεν εἶχε κατέλθῃ. Ἐγύρισε πάλιν πρὸς τὰ κάτω, κί' ἐδοκίμασεν νὰ καταβῇ. Ἐπλάσθησε κί' ἔπεισε ἑαυτὴν εἰς τὸ κύμα. ἦτο τόσο βαθύ, ἥσας καὶ ὁ βράχος ὑψηλός. Δύο ὁρμηγεῖς, ὡς ἔγγιστα. Ὁ θόρυβος τοῦ αἵματος ἔβαινε νὰ αἰσθηθῇ ἡ κραυγὴ. Ὁ βοσκὸς ἤκουσε ἐνὶ πλαταγισμῶν, ἀλλ' ἐκείθεν ὅπου ἦτο, δὲν ἐβλεπε τὴν βάσιν τοῦ βράχου καὶ τὴν ἄκρην τοῦ γιαλοῦ. Ἀλλῶς δὲν εἶχε προσέξῃ εἰς τὴν μικρὰν κόρην, καὶ σχεδὸν δὲν εἶχε αἰσθανθῇ τὴν παρουσίαν της.

Καθὼς εἶχε νυκτώσει ἤδη, ἡ γραῖα Λούκαινα εἶχε κάμει τὴν ἀθασταγὴν της, καὶ ἤρχισε ν' ἀνέρχεται τὸ μονοπάτι, ἐπιστρέφουσα κατ' οἶκον. Εἰς τὴν μέσην τοῦ δρομίσκου ἤκουσε τὸν πλαταγιαμὸν, ἐστράφη κί' ἐκύτταζεν εἰς τὸ σκότος, πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ὁ αἰγιαλός.

Κεῖνος ὁ σουραυλὴς θα εἶνα, εἶπε, διότι τὸν ἐγνώριζε. Δὲν τοῦ φτάνει νὰ ξυπνᾷ τοὺς πεθαμένους μὲ τὴ φλογέρα του, μόνον ρίχνει καὶ βράχια στὸ γιὰλὸ γιὰ νὰ χαζεύῃ... Σημαδιακὸς κί' ἀταίριαστος εἶναι.

Κί' ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της.

Κί' ἡ γολέττα ἐξηκολούθει ἀκόμη νὰ βολιαρίζῃ στὸ λιμένα, κί' ὁ μικρὸς βοσκὸς ἐξηκολούθει νὰ φασκὲ τὸν αὐλὸν του εἰς τὴν σιγὴν τῆς νυκτός.

Κί' ἡ φώκη, καθὼς εἶχεν ἔλθῃ ἐξω εἰς τὰ ρηχά, ἤδρε τὸ μικρὸν πτηγμένον σῶμα τῆς πτωχῆς Ἀκριβοῦλας, καὶ ἤρχισε νὰ τὸ περιτριγυρίσῃ καὶ νὰ τὸ μοιρολογῇ, πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἐσπερινὸν δειπνίδι της.

Τὸ μοιρολόγι τῆς φώκης, τὸ ὁποῖον μετέφρασεν εἰς ἀνθρώπιναν λόγια εἰς γέρον φαρὰς, ἐντριβῆς εἰς τὴν ἀφώνον γλῶσσαν τῶν φωκῶν, ἔλεγε περίπου τὰ ἑξῆς:

Αὐτὴ ἦτον ἡ Ἀκριβοῦλα ἡ ἐγγόνη τῆς γρηά—Λούκαινας. Φώκια εἶναι τὸ στεφάνιον της, κοχύλια τὰ προικία της...

Κί' ἡ γρηά ἀκόμη μοιρολογᾷ τὰ γεννοδόλια της τὰ παλὰ. Σὰν νᾶχαν ποτὲ τελειωμὸ τὰ πάθια κί' οἱ καῦμοι τοῦ κόσμου.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

[illegible]

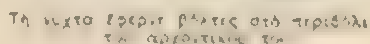
το Δουλοτικό της 'Ανατολής.

31.

(Συνέχεια)

— Ἐκάματε πολλὰς ἀνοησίας, μ' αὐτὴ θάταν ἢ μεγαλειότερη, ἀπάντησε κί-
συχ' ὁ Νικηφόρος.

Ὁ Μιχαήλ ἀπόμεινε μὲ ἀνοιχτό τὸ στόμα... Ὡστε λοιπὸν ἔπρεπε ν' ἀ-

Ὡς τὸν μέγιστον ἔχει κατὰ

18.

[illegible][illegible]

UPL

Τὰ σπείτια τῶν Σπαρτιατῶν ἦ-
ταν ἀπλά, λιτά καὶ δὲν ἦσαν ἐ-
ντυμένοι παρα μὲν τὰ ὑπὸ
τοὺς ἀνταγκὰς καὶ καὶ ἡ βαρύν-
ουσα αὐτῶν ἀφελὲς τὰ τριτο-
ναι ἦσαν ὅτι.

[illegible]

FROM THE TO, CROTON, N.Y.
(9 PM TO 10 PM, 10 TO 11 PM, 11 PM TO 12 PM)

Τόσο αόσιμοι ήταν στο ση-
μείο αυτό οι Πατριάρχες, ώστε
οι «οικιστές» Άγιος-
γίου Ιωάννη και μια ξεχωριστή
του κατὰ τὴν Ἀθήναις και θέ-
λησε να διευκρινίσει με τὴν γυναί-
κα του Ἐκκλησία τὰ

Τὰ σωτήρια αὐτὰ εἶχαν καὶ
οἱ ἄλλοι ἐκείνοι οὐκ ἔμελλαν
να ἀποβῇ ἡτοῦτο ἡμεῖς
οἱ ἄλλοι ἐκείνοι οὐκ ἔμελλαν
να ἀποβῇ ἡτοῦτο ἡμεῖς

[illegible][illegible]

αυτό με ψηφοφορία πού έγινετο
κατά τρόπο πολύ περίεργο.

Καθίνας ἀπὸ τοὺς συσσιτευ-
τας ἔπαιρνε στὰ χέρια του λίγο
ψωμί, ἐκοιτούε τὰ χέρια του
καὶ τὸ ἔβριχνε σ' ἓνα δοχεῖο πού
ἦταν ὑψηλότερο ἢ τὸν πᾶν στο
κεφάλι του. Τὸ ψωμί αὐτὸ ἦταν
ἡ ψήφος. Ἄν ἦταν πεπαισμένο
τὸ ψωμί μὲ τὰ δαχτυλά ἐφαί-
ναν πὺς ἡ ψήφος ἦταν ἀριστηκή.
Καὶ μιὰ μόνη ἀριστηκή ψήφος ἰσ-

[illegible]

(1) The first part of the document is a list of names and addresses, which are arranged in a columnar format. The names are written in a cursive script, and the addresses are written in a more formal, printed style. The list includes names such as "John Doe", "Jane Smith", and "Robert Brown", along with their respective addresses.

Ο Παιστήρας, με την ελπίδα
για την επόμενη μέρα, έφυγε
από το σπίτι του, με την
πίστη ότι η μάγισσα στο Λακω-
νικό θα τον βοηθήσει να
βρεί το δρόμο για το Λακω-
νικό.

[illegible]

Οἱ δρόμοι ἦσαν σκοτεινοί.

—'Εμπρός, λέγε γρήγορα, τοῦ εἶπε
ὁ Μιχαὴλ μὲ ἀνυπομονησίᾳ...

—Οι άρχόντοι; Ποιοί άρχόντοι; Ρώ-
τησες;

—Επτά ἦσαν λοιπὸν ὅλοι... Τώρα προσπάθησε νὰ θυμηθῇ Βλαδίμηρε τὸ ὄνομα... Προσπάθησε... Εἶναι ἀνάγκη...

— Δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ. Εἶπε ὁ
στερα ἀπὸ λίγο ἀπελπισμένος. Μά ἦ-
ταν ἐκεῖ κι' ἕνας πεντηκόνταρχος τῶν

— Πεντηκόνταρχος τῶν Ἰκανάτων;
— Πέτρος Λογγίνος ἀπὸ τῆς Δαλμα-
τία. Τώρα τελευταία πηγαίνει πολὺ
συχνὰ στὸ ἀρχοντικό τους.

Πολύ φυσικό λοιπόν ο Πέτρος Λον-
γίνος να είναι ανακατωμένος σε μιὰ
τέτοια υπόθεση.

(Ἀκολουθεῖ)

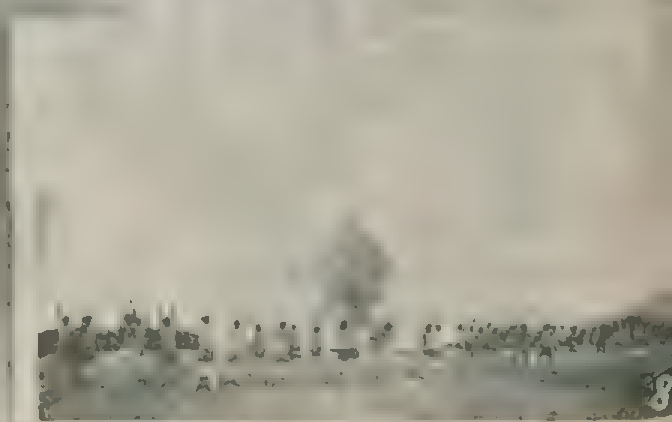
1991

Ύστερα από λίγο καιρό ο Διογύσιος έγραψε ένα άλλο ποίημα που ο Γδιος τὸ βρῆκε τόσο ωραίο, ὥστε ἦταν ἀπολύτως βέβαιος πὼς καὶ ὁ φυλακισμένος φιλόσοφος θὰ τὸδρισκε θαυμάσιο.

— Διάταξε νά μέ ξανακλείσουν στή φυλακή!

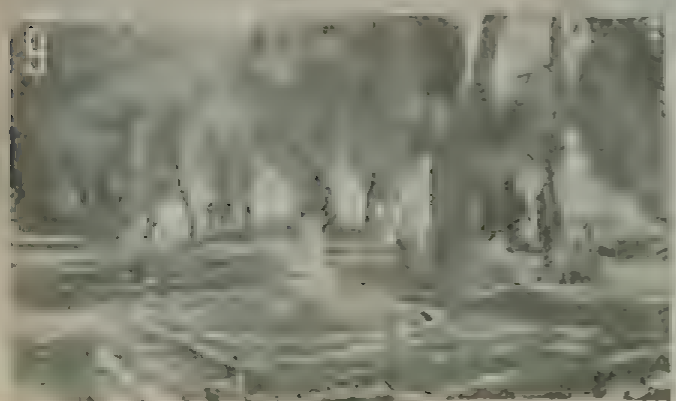
Ὁ Διονύσιος ἦταν ξευπνός ἀνθρώπος. Ἀντὶ νὰ ἐ
συγχώρησε τὸν φιλόσοφο.

1) Ἡ Φοιτητικὴ τῆς Ε.Ο.Μ. Θηλέων, Πρωτευούσης ἐν παρελάσει.
 3) Ἀθλήτριαι τῆς 227ης Φάλαγγος Ε.Ο.Ν. Σερρών ἐν πύλινῳ τοῦ Τυμφοῦ.
 5) Διανομὴ αὐτοσσίτου εἰς Φαλαγγίτισσας τῆς Τάντας τῆς Αἰγύπτου. 7 καὶ 10) Φαλαγγίται παρακολουθοῦντες γὰρ Εὐβοίας. 9) Κατασκευαστὴς

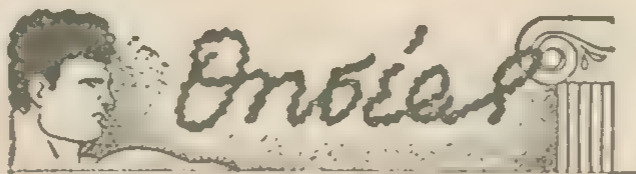

2) Έπαρσις της σημαίας κατά την 8^η αθλητικήν ημερίδα της Ε.Ο.Ν. Πρε-
 φιλιάσει. 4) Θαλαγγίτισσαι και Σκαπάνισσαι Ε.Ο.Ν. Λαμίας εις τὸ Στρατό-
 πεδον Ε.Ο.Ν. Νέου Πετριτίου. 6) Σχηματισμός Ε.Ο.Ν. Θηλέων
 μνάσια τοῦ Στρατοῦ. 8) Ἀσκήσεις Θαλαγγιτῶν εις τὸ Στρατόπεδον Δάφνης
 εἰς τὸ Στρατόπεδον Δάφνης Εὐβοίας.

της νέας πολιτείας του, έστειλε παντού και προσκαλούσε όποιους θέλουν να έρθουν στην 'Αθήνα και να χαρούν τὸ πολίτευμα τῆς ἰσότητος, μένοντας μόνιμοι κάτοικοί της. Λένε μάλιστα πῶς ἀπὸ τὴν ἐποχὴ αὐτῆ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν Θερσέα βῆκε ὁ λόγος: «Ἐδῶ μαζευτήτε ὅλοι οἱ λαοί».

Δὲν ἄφησε ὁμως ὁ Θη-
σεῖας καὶ τὴ δημοκρατία
του στὸ ἔλεος ὧλων αὐτῶν,
ποὺ μαζεύτηκαν ἀπὸ παν-
τοῦ στὴν Ἀθήνα. Πρῶτος
εἶναι αὐτοὺς ποὺ τοὺς ἐχώ-
ρισε ὁ εὐπατρίδης, σὲ γε-
ωργοὺς καὶ σὲ ἐπαγγελμα-
τίες. Ὅσο γιὰ τὴν ἰσοτήτα,
νὰ πῶς τὴν ἐννοοῦσε ὁ Θη-
σεῖας: Οἱ εὐπατρίδεις ἦταν
σπουδαῖα γιὰτὶ ἀπὸ αὐ-
τοὺς ἐβῆσαν οἱ ἀρχόντοι.

οὐκ ἐπὶ γὰρ οἱ ἀρχιερεῖς,
οἱ νομοδιδάσκαλοι καὶ οἱ
ιερεῖς. Οἱ γεωργοὶ ἦταν
σπουδαῖοι, γιατί ἦταν
χρήσιμοι. Οἱ ἐπαγγελμα-
τίες πάλι ἦταν σπουδαῖοι
γιατί ἦταν πολλοί! "Ὁστε,
οἱ πολῖτες τῆς Ἀθήνας τοῦ
Θεοῦ ἦταν — σὰ νὰ λέμε
— ἴσοι γιὰ τὴν ἴδια τοὺς
σπουδαῖοι τὰ. Γιὰ τὸ
δεῖν ὅμως ὁ Θεὸς πρῶ-
τος αὐτὸς ἐσυμπάθησε τὸν
ὅχλο — ὅπως μᾶς λέει ὁ
Ἀριστοτέλης — ἐγκαταλεί-
ποντας τὸ μοναρχικὸ σύ-
στημα, μαρτυρᾷ καὶ ὁ Ὀ-
μηρος στὴ δευτέρῃ ραψῶ-
διᾳ τῆς Ἰλιάδας, ἐκεῖ δη-
λαδὴ ποῦ κάνει τὸν Κατά-
λογο τῶν καραβιῶν καὶ ὀ-
νομάζει τοὺς Ἀθηναίους
δῖμοι.

τῇ ἡ ἀλλαγῇ δὲν τοὺς κα-
λοῖσθε. "Ελεγε σ' ὅλους
πῶς θά Ἰδρῶσι ἕνα πολίτευ-
μα χωρίς βασιλεῖα, δημο-
κρατικό, ποὺ θά εἶχε γι'
ἀρχηγό στὸν πόλεμο νομο-
φύλακα τὸν αὐτὸ τὸν ἴδιο,
καὶ ποὺ θάδινε σ' ὅλους
τοὺς ἀλλοὺς πολίτες πλερί-
αίσθησι. Εἶπαμε πῶς τὰ ἐ-
πιχειρήματα αὐτὰ ἄλλοι τὰ
ὄρισκαν σωστά κι' ἄλλοι,
ἐνῶ δὲν τοὺς ἄρεσαν, προ-
τιμοῦσαν νὰ κάνουν πῶς
τοὺς ἄρεσουν. Καὶ τοῦτο
γιατὶ ὁ Θησεύς ἤξεραν πῶς
εἶχε κιόλας, ἐκτός ἀπὸ τὴ
δικαίαν του τὴ δύναμι, τὴ δύ-
ναμι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς
συμπάθειας τοῦ λαοῦ του
ποὺ τὸν ἐθαύμαζε καὶ τὸν
ἐπίστευε.

Τότε ο Θησέας ἐκατέρ-
ηψε τὰ πρυτανεία, τὰ βου-
λευτήρια καὶ τὲς ἀρχὲς τῶν
πολλῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς
καὶ ἱδρυσεν ἓνα κοινὸ βου-
λευτήριον καὶ πρυτανεῖο γιὰ
δλους, στὸ κέντρο τῆς ση-
μερινῆς πόλεως. Τὴν πολι-
τεία τοῦ ὁ Θησέας τὴν ὠνό-
μασε Ἀθήνα καὶ καθιέρωσε
γιὰ χάρι καὶ γιὰ τιμὴ τῆς
ἱστορίας της, μιὰ μεγάλη
γιορτὴ μὲ θεοῖες, τὰ πασι-
γνώστα Παναθήναια. Σ' ὁ-
νάμνησι ἀκόμα αὐτῆς τῆς

συγκεντρώσεως καὶ τῆς με-
τοικεσίας τῶν δῆμων καθιέρ-
ωσε ἐπίσης ἄλλη μιὰ θυ-
οῖα, τὰ «Μετοικία».

Σύμφωνα με την υπόθε-
σι του ὁ Θρησῆας παραιτή-
θηκε τότε ἀμέσως ἀπὸ τῆς
βασιλείας καὶ ῥίχθηκε στὴν
ὀργάνωσι τῆς πολιτείας
αὐτοῦ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς
Θεούς: "Ἔστειλε δηλαδὴ
καὶ ῥώπησε τὸ μαντεῖο τῶν
Δελφῶν γιὰ τὴν τύχη τῆς
πόλεως, καὶ κείνο τοῦδωσε
τὸν παρακάτω χρησμό:

Θησέα, παιδί του Αλγέα,
καὶ τοῦ Πιθέα τῆς κό-
ρης γόνε:

Μάθε πώς ὁ πατέρας σου
κρεμνάει τύχες πολλές
Καὶ ζωὲς πολλῶν πολιτειῶν
στὴν πολιτεία σου. Ὅμως,
χωρὶς σκοτοῦρες κι' ἀγώ-
νιες ἐσύ νὰ τὴ φροντίζης.
Τὸ φουσκωμένο ἀσκι ἀβού-
λισατο εἶναι.

Λένε ακόμα ότι τον ίδιο
χρησμό με το εφουσκωμένο
αίμα — το οποίο — το ίδιο έρ-
γότερα — για την Αθήνα ή
Σίβυλλα των Δελφών (ό-
ταν ήρθε καταχτήτης ο
Σύλλας), λέγοντας:

Πέφτει στο νερό το άσπ
μά ποτές του δι β...
Θ... ο Θ... ν...
μεγαλωση τον πατ... σ...

Η ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Σχετικῶς μὲ τὸς διεθνεῖς φιλολογικοὺς κατὰλόγους καὶ ἐργασίαν ἐπὶ ἐκτρώσει τοῦ ἀνθρώπου καὶ Ἑλβετίαν, ὁπάρχουσιν ἀκόμη καὶ οἱ ἑξῆς:

Εἰς τὴν Γερμανίαν κυκλοφοροῦν
δύο κατάλογοι τοῦ Michel καὶ τοῦ
Sents παλαιότατοι καὶ οὗτοι

Οι κατάλογοι αυτοί λουάνον-
ται ως βάσεις εις την Γερμανίαν.
Ψωφισάν και όλα τα βόρεια Κρά-
τη της Εγγύτης. Αι αιτιά των ει-
ναι φανερά. Ο Γερμανός κατα-
κατά την Εγγύτητα. Ο Γερμανός
Πατριάρχης, ο οποίος και ούτως
γνωστός δι' αφοσίωσιν, τας
σημειών. Αλλά και δι' αφοσίω-
σιν έκδόσιν γενομένης τας
μοσχοσύνης. Αλλά και δι' αφοσίω-
σιν έκδόσιν γενομένης τας
ήσαν έκδοσιν. Αλλά και δι' αφοσίω-
σιν έκδόσιν γενομένης τας

«Ο Ἀγγλικὸς κατάλογος τοῦ 1969 ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀποικία τοῦ Νότιου Ἰνδουκίτου ἀποικιστὴς εἰς ποικίλῃ γραμματισμῶν ὄντων τῶν χωρίων καὶ αἰ τιμὰν τοῦ εἰς λίρας ὑπερβαίνουσιν κατ' ἀναλογίαν συναλλαγῶν τῶς τιμῆς τοῦ Γαλλικοῦ Νότιου εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ὅτι ἡ ἀποικία εἰς εἰς, ὅπως καὶ εἰς τὴν Ἀυστρικίαν, Παλαιὴν καὶ ἀπὸς, εἰλε πρὸς τὴν 46ην ἐξουσίαν τοῦ καὶ διατίθεται εἰς δύο μέρη. Τῆς Ἀγ-

γλίας καὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικι-
ῶν τὸ ἔν. καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν
τοῦ κόσμου τὸ ἄλλο.

ΕΙΣ ΤΗΝ Ἀμερικὴν καὶ ἰδίως τὴν
Βόρειον καὶ τὴν Κεντρικὴν κυκλο-
φορεῖ εὐρύτατα ὁ Κατάλογος

ἄλλων καὶ πλουσιώτατος παρέχε-
 τας μεγαλειώτερος τιμὰς εἰς δια-
 γενικῶς τὰ γραμματισμόμα, καὶ
 ἄρα μὲ τὴν τιμὴν τοῦ ἔχει τὸ
 ἄριστον ὅθι ἡ εὐχὴ ἔργον τὸ
 ἄριστον ἔργον τὸ ἄριστον τὸ
 ἄριστον τὸ ἄριστον τὸ ἄριστον τὸ
 ἄριστον τὸ ἄριστον τὸ ἄριστον τὸ

Ἡ ὁμοφωνία τῶν καταλόγων
εἰς τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς Κρήτης, εἶναι ὡ-
σίκον οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ τοκοῖς σὺ-
ν τῇ πρὸς περιόριστον εἰς καταλό-
γιστον ἀποφασίσαντες, ὅτι τὰς
μαθημάτων (ὡς καὶ τῶν στοικ-
ίων, ὧς ἔχουν) πρὸς ἀπὸ τοῦ ὁμο-
μόνου ἐκ τῶν ὁρίων ἐκείνου.
Τοιοῦτος κατάλογος γνωρίζεται
νὰ ἐκδίδονται εἰς Ἰταλίαν πρὸς
περιόριστον καὶ τὰς γραμματῶ-
μα τοῦ Βασιλεῖος, Ἁγίου Μαρ-
νου, καὶ τῶν λοιπῶν καλαίων ἡ-
ταλικῶν δοκούντων, εἰς Ὀλλανδί-
αν, Βέλγων (πρὸς περιεχὲν καὶ τοῖς
ἐκείνων ὁμομοῦς) καὶ τῶν ἄλλων
οἰκονομῶν (τὸν οὐσιαστικῶν γραμματῶ-
μων καὶ ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς Κρά-
τος), Ἀγγλων (ἐκδιδόμενος μὲν

λίστα από Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν
οἶκον) καὶ Γεωργικαλασίαν.

Ἰδιόκοι μας κατάλογοι ἔχουσιν
ἐκδοσὴν πολλὰ καὶ ἑὼ καὶ εἰς τὴν
ἐξωτερικόν. Πράγμα πῶς ἀποδει-
κνύει ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἑλόν-
των ἵσχυρα πάντως διὰ τὸ Ἑλληνικόν
γραμματισμόν καὶ ἰδίως τοῦ πρῶ-
του μάλιστα (ἡ ἀρχὴ κεφαλὴ Ἑλ-
λῆν πλαστοκόκ).

Οι κατάλογοι οὗτοι συνοδεύονται καὶ ἀπὸ μικρὰς μελέτας τοῦ πρώτου τύπου, διὰ τὸν ὁποῖον εἶ-

ἔλεγον ἐκδοθήναι πρό
 τινος, καὶ Γαλλισίῳ τοῦ τοῦ
 μακαρίτου Νικολαΐδου, ὅστις ἐ-
 κήρην ἐκ πρώτου Ἑλλήνων
 γραμματισμῶν ἐκεῖ, καὶ ἐ-
 ὅσοις ἦσαν τοῖς περισσοτέροις ἐπὶ
 παρακολούθῳ τοῖς τοῖς
 ἀλλοδαπῶν ἐκδοσῶν τῶν γραμματισμῶν
 αὐτοῦ, ἀπετέλει τὴν ζωιστὴν ἱστο-
 ρίαν τοῦ ἐλλήνων καὶ τοῦ
 τινος, καὶ Γαλλισίῳ τοῦ τοῦ
 μακαρίτου Νικολαΐδου, ὅστις ἐ-
 κήρην ἐκ πρώτου Ἑλλήνων
 γραμματισμῶν ἐκεῖ, καὶ ἐ-
 ὅσοις ἦσαν τοῖς περισσοτέροις ἐπὶ
 παρακολούθῳ τοῖς τοῖς
 ἀλλοδαπῶν ἐκδοσῶν τῶν γραμματισμῶν
 αὐτοῦ, ἀπετέλει τὴν ζωιστὴν ἱστο-
 ρίαν τοῦ ἐλλήνων καὶ τοῦ

... εἶχον ἐκδόσι ...
... ὑπερπληθύνειν, περιέχοντα κα-
τὰς τιμὰς ὧν τῶν γινωσκόντων δια-

[illegible]

1. The first part of the document is a list of names and their corresponding addresses. The names are listed in the left column, and the addresses are listed in the right column. The names are: John A. Smith, John B. Smith, John C. Smith, John D. Smith, John E. Smith, John F. Smith, John G. Smith, John H. Smith, John I. Smith, John J. Smith, John K. Smith, John L. Smith, John M. Smith, John N. Smith, John O. Smith, John P. Smith, John Q. Smith, John R. Smith, John S. Smith, John T. Smith, John U. Smith, John V. Smith, John W. Smith, John X. Smith, John Y. Smith, John Z. Smith. The addresses are: 123 Main St., 456 Main St., 789 Main St., 101 Main St., 202 Main St., 303 Main St., 404 Main St., 505 Main St., 606 Main St., 707 Main St., 808 Main St., 909 Main St., 1010 Main St., 1111 Main St., 1212 Main St., 1313 Main St., 1414 Main St., 1515 Main St., 1616 Main St., 1717 Main St., 1818 Main St., 1919 Main St., 2020 Main St., 2121 Main St., 2222 Main St., 2323 Main St., 2424 Main St., 2525 Main St., 2626 Main St., 2727 Main St., 2828 Main St., 2929 Main St., 3030 Main St., 3131 Main St., 3232 Main St., 3333 Main St., 3434 Main St., 3535 Main St., 3636 Main St., 3737 Main St., 3838 Main St., 3939 Main St., 4040 Main St., 4141 Main St., 4242 Main St., 4343 Main St., 4444 Main St., 4545 Main St., 4646 Main St., 4747 Main St., 4848 Main St., 4949 Main St., 5050 Main St., 5151 Main St., 5252 Main St., 5353 Main St., 5454 Main St., 5555 Main St., 5656 Main St., 5757 Main St., 5858 Main St., 5959 Main St., 6060 Main St., 6161 Main St., 6262 Main St., 6363 Main St., 6464 Main St., 6565 Main St., 6666 Main St., 6767 Main St., 6868 Main St., 6969 Main St., 7070 Main St., 7171 Main St., 7272 Main St., 7373 Main St., 7474 Main St., 7575 Main St., 7676 Main St., 7777 Main St., 7878 Main St., 7979 Main St., 8080 Main St., 8181 Main St., 8282 Main St., 8383 Main St., 8484 Main St., 8585 Main St., 8686 Main St., 8787 Main St., 8888 Main St., 8989 Main St., 9090 Main St., 9191 Main St., 9292 Main St., 9393 Main St., 9494 Main St., 9595 Main St., 9696 Main St., 9797 Main St., 9898 Main St., 9999 Main St.

6. ...
 2. ...
 6. ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

«... διότι η αμείλικτος των πραγμάτων ανάγκη του επιβάλλει (του Κράτους) να οργανώσει την ενέργειά παρέμβα-σίν του με σκοπόν να προσανατολίση την εθνικήν οικονομίαν προς την γραμμην την οποίαν αυτή η πραγματική κατάσταση και η προοπτική του μέλλοντος υποδεικνύουν».

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι.

Ἀγαπητὴ Φαλαγγίτισσα,

Υπάρχει μιὰ λαϊκὴ παροιμία πού κλείνει μέσα της μιὰ δολόκληρη σοφία, ὅπως γενικὰ ὅλες οἱ παροιμίες καὶ οἱ μῦθοι τοῦ λαοῦ μας: «Ὁ καλὸς καπετάνιος στὴ φουρτούνα φαίνεται». Τότε βέβαια χρειάζεται ὅλη τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματός του, τότε ἔχει ἀνάγκη τῆς σωματικῆς καὶ τῆς ψυχικῆς του δυνάμεως. Τότε, ὅταν γύρω του λυσάζουν τὰ στοιχεῖα, ὅταν τὸ καράβι του παρακυλὰ καὶ παραδέρνει μέσα στὴν τρικυμία καὶ σὸ σκοτάδι, πρέπει ἀπὸ τὸ θάρρος του νὰ δώσῃ θάρρος κι' ἀπὸ τὴν ἐλπίδα του ἐλπίδα. Τότε χρειάζεται νὰ ἐπιστρατεύσῃ ὅλες τὶς ἱκανότητές του γιὰ νὰ βγῇ νικητὴς ἀπὸ τὸν μεγάλο ἀγῶνα μὲ τὶς θυμωμένες φυσικὲς δυνάμεις πού ζητοῦν τὸ χαμὸ του. Στὴν τρικυμία στέκει ἀγρυπνὸς ὁ καπετάνιος στὴ γέφυρα τοῦ καραδιοῦ του κρατώντας σφιχτὰ ὁ ἴδιος τὸ τιμόνι στὰ χέρια του, στὴ γαλήνη μόνον μπορεῖ νὰ τ' ἀφήσῃ στὰ χέρια τοῦ ναυκλήρου του καὶ νὰ θελήσῃ νὰ ἡσυχάσῃ, νὰ κοιμηθῇ.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο κι' ἓνας Κυβερνήτης μιᾶς χώρας. Τὸ νὰ κυβερνήσῃ ἓνα λαὸ οὐ ἥσυχες ἐποχές, οὐ γαλήνιες μέρες, εἶναι ἐπίσης τέχνη ἐξαίρετη, κατὰ τὸν Πλάτωνα. Ὅμως τὸ νὰ σταθῇ ἀφοβὸς καὶ τολμηρὸς σὲ κρίσιμες περιστάσεις καὶ σὲ χρόνια δίσεχτα εἶναι μιὰ ἀρετὴ πού βλαστάνει μόνον στοὺς θεόσταλτους Ἀρχηγούς, στοὺς γνήσιους Ἡγέτας.

Καὶ σήμερα εἶναι ἴσως μοναδικὴ στὴν ἱστορία τῆς Ἑλλάδος ἡ ἐποχὴ μας. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν ἦταν γύρω της ὁ κόσμος σὲ τόσο ἀναθρασμό, ποτὲ δὲν ἀπειλοῦσαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της τόσο δυνατοὶ ἀνεμοστρόβιλοι, κίνδυνοι καὶ ἀγωνίες. Σήμερα ὅλοι οἱ λαοί, ἐμπόλεμοι καὶ μὴ, ἀγωνίζονται τὸν ἀεγῶνα τῆς ὑπάρξεώς των ἀγῶνα. Ἴσως μόνον οἱ δυνατοὶ στὴ σωφροσύνη τους, καὶ οἱ σάφρονες στὴν πρόβλεψί τους θά' σταθοῦν ὀρθοί, νικητὲς, ὅταν φθάσῃ τὸ τέλος τῆς καταιγίδας αὐτῆς. Οἱ λαοὶ πού εἶχαν τὴν

τύχη νὰ κυβερνῶνται ἀπὸ ἀληθινούς καὶ γνήσιους Ἀρχηγούς, ἀπὸ προβλεπτικούς ὁδηγούς, ἀπὸ στοργικούς πατέρες, ἀπὸ δυνατὲς κι' ἀδεύλιαστες ψυχές. Τὸ τί θὰ συνέβαινε καὶ στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ ἂν δὲν εἶχε τὴν εὐτυχία νὰ ἔχῃ ἓναν τέτοιον Κυβερνήτη τὸ ξέρουμε ὅλες μας καὶ ὅλοι. Θὰ ρίχνονταν στὴ δίνη τοῦ ἀνεμοστρόβιλου ἴσως παρασυρμένος καὶ ἀπροετοίμαστος ὕλικά καὶ ψυχικά. Ποιὸς δὲν μαντεύει τὸ τέλος τῆς πράξεως αὐτῆς; Τώρα ὅμως μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἡ ψυχὴ μας εἶναι ἀρκετὰ ἀτσαλωμένη γιὰ κάθε μελλούμενο. Εἶναι δυνατὴ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ κάθε τι μὲ τὸ θάρρος τοῦ θάρρους Ἐκείνου. Ὅταν τὰ παιδιὰ μιᾶς οἰκογενείας βλέπουν τὴν τὸλμὴν τοῦ πατέρα τους δὲν τρομάζουν γιὰ τίποτα. Κάτω ἀπὸ τὴ δική του τὸλμὴ βλαστάνει καὶ φουντώνει ἡ ἐλπίδα των καὶ ἡ δειλία δὲν βρίσκει θέσι μέσα στὴν ψυχὴ τους.

Οἱ σημερινοὶ καιροὶ ἀπαιτοῦν ἥρωισμό σὲ ὅλη τὴ γραμμὴ καὶ ἀπὸ ὅλους μας, ἀρσενικοὺς καὶ θηλυκοὺς, μεγάλους καὶ μικροὺς. Ἡρωισμό κάθε στιγμῇ καὶ κάθε ὥρα. Ἴσως νὰ μὴν μᾶς πῆρε ἄμεσα μέσα στὸν κύκλο τοῦ ὁ πολέμος, ἔμμεσα ὅμως ἔχει φθάσει καὶ στὴ δική μας ἐξώθურα. Μᾶς πολιορκεῖ καὶ μᾶς στενοχωρεῖ μὲ περιορισμούς καὶ στερήσεις. Μᾶς βρίσκει ὅμως προετοιμασμένους καὶ ἔτοιμους γιὰ θυσίες.

Ἡ στοργὴ τοῦ Κυβερνήτη μας ἐτοίμασε τὴν ψυχὴ μας, τῆς γέννησε τὴν ἐμπιστοσύνη γιὰ τὴν σάφρονα διαχείρισι τῶν λαϊκῶν μας πραγμάτων, τῆς φούντωσε τὴν πίστι γιὰ τὴν περισκεπητὴ διάταξι ὅλων ἐκείνων πού ἀφοροῦν σήμερα τὴ ζωὴ μας. Ὅταν ὁ ἱδιὸς διαγγέλλῃ πρὸς τὸ λαὸ του τὸ ἀπλὸ καὶ παλλόμενο ἀπὸ στοργὴ δι' ἀγγελμα γιὰ τὴν ἐντατικὴ καλλιέργεια, ὅταν παρακαλῇ, προτρέπῃ καὶ ἀπαιτῇ νὰ μὴν ἀφήσουμε οὔτε μιὰ σπιθαμὴ γῆς ἀκαλλιέργητη κι' ἀσπαρτη, ὅταν θέλῃ κι' ἀπὸ κάθε γλάστρα ἂν εἶναι δυνατό νὰ βγῇ μιὰ δὲκ πατάτες, ἀγωνίζεται τὸν ὑπέρτατο ἀγῶνα γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ λαοῦ του. Μαζί του ὅμως ἔχει κατανοήσει πῶς καὶ ὁ λαὸς αὐτὸς εἶναι σήμερα πολὺ σοβαρὰ τὰ λόγια του αὐτὰ κι' ἀπαιτοῦν ἀπὸ ὅλους μας θρησκευτικὴ εὐλάβεια στὴν ἐκτέλεσί τους. Ἀπὸ αὐτῆς μας τὴν προσπάθεια, τὴν ἐνέργεια, ἔξαρτάται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀντοχὴ ὅλων μας. Πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ τὸ ψωμί μας. Κι' αὐτὸ τὸ πρέπει εἶναι ἴσως τὸ πῶς τρανὸ καὶ τὸ πῶς μεγάλο πρέπει πού ὡς τὰ τώρα ἀκούσαμε. Καὶ πρέπει νὰ

ἐξασφαλισθῇ ἀπὸ μᾶς τοὺς ἴδιους. Οἱ δρόμοι πού ἐρχότανε πρὶν τὸ σιτὰρι ὀλοένα κλείουν. Ἔτσι μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς βρισκόμαστε σ' ἓναν ἔμμεσο ἀποκελισμό. Ἡ γῆ μας ὅμως πρέπει νὰ μᾶς θρέψῃ καὶ σ' αὐτὴ τώρα ἂς στρέψουμε ὅλη τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργὴ μας. Ἀς δουλέψουμε ὅλοι μας ἐντατικά, ὡς πού νὰ περάσῃ ἡ μπόρα. Ἀπὸ τὸν ἀγρότη στὰ πλατιά χωράφια του, ὡς τὴν οἰκοκυρὰ στὸ μικρὸ της κηπάκι ἂς κυριαρχῇ τὸ ἀέλωμα Ἐκείνου: «Οὔτε σπιθαμὴ γῆς ἀκαλλιέργητη!» Ἡ ζωὴ ἔχει τὶς ἀπαιτήσεις της, πού κάποτε εἶναι σκληρές. Τὸ τριαντάφυλλο εἶναι ὠραῖο, ἀλλὰ ἡ πατάτα καὶ τὸ μαρουλάκι ἀναγκαῖα. Τὸ πρῶτο εἶναι αἰσθητικὴ καὶ πολυτέλεια, τὸ δεύτερο ζωικὴ ἀπαιτήσι.

Ἀγαπητὰ μου κορίτσια,

Ὁ ρόλος τῆς γυναίκας σήμερα, τῆς νοικοκυρᾶς, εἶναι πῶς σπουδαῖος ἀπὸ κάθε ἐποχῇ. Εἶναι κι' αὐτὴ ἓνας μικρὸς κυβερνήτης μέσα στὸν κύκλο τῆς οἰκογενείας της. Πρέπει ἥρωικά νὰ σταθῇ στὸ τιμόνι. Ἀς μὴν τὸ ἀφήσῃ σήμερα στὰ χέρια τοῦ ναυκλήρου, ὡς τὸ κρατήσῃ δυνατὰ στὰ δικά της τὰ χέρια. Ἀς παραμερίσῃ κάθε ἄλλη σκέψι, κάθε ἀτομικὴ ἐπιθυμία καὶ ἂς σταθῇ ἀρχόντισσα καὶ κυβερνήτισσα στὸν κύκλο τοῦ μικροῦ συνόλου τῆς οἰκογενείας της, ἐπομένως καὶ τοῦ μεγάλου συνόλου τοῦ λαοῦ της. Ἀς προσέξῃ σήμερα καὶ τὰ ἐλάχιστα, ἐκεῖνα πού πρὶν δὲν ἔδινε, γιὰτὶ ἴσως δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ δώσῃ, προσοχή. Ἀς ἀρχίσῃ πραγματικά ἀπὸ τὸ ψίχουλο, ἀπὸ τὸ ξεροκόμματο. Γιατὶ νὰ τρώγῃ ἡ κόττα τὸ ψίχουλο κι' ὁ σκύλος τὸ ξεροκόμματο; Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀγορανομίας μιλᾶνε μιὰ εὐγλωττὴ γλῶσσα. 8 δράχμα ψωμί οἰκονομία τὴ μέρα ἀπὸ ξερά καὶ ψίχουλα οἰκονομοῦν στίς 1.750.000 ἑλληνικὲς οἰκογένειες 40 τόνους σιτάρη, δηλ. 313.200 δρχ. τὴν ἡμέρα καὶ 114.000.000 τὸ χρόνο. Τὸ φαντασθῇ κατε αὐτὸ, ἀγαπητὴ μου νοικοκυροῦλες: Τώρα ὅμως πού τὸ μάθατε, φροντίστε γιὰ τὸ ψίχουλο. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ συνετελεῖτε στὴ διατήρησι τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ μας. Ἐκτελεῖτε τὸ ἱερὸν καθήκον πού ἀπὸ τὸ Θεὸ σᾶς ἔχει ἀνταπῇ. Ἐκτελεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας. Συντελεῖτε στὴ διατήρησι τῆς Φιλίης. Βοηθεῖτε σάν καλοὶ καὶ σεις Κυβερνήτες νὰ περάσῃ τὸ καράβι τῆς οἰκογενείας τὸν κακὸ καιρὸ, ὅπως Ἐκεῖνος προσπαθεῖ νὰ περάσῃ τὸ εθνικὸ μας καράβι σὺν καὶ ἀδελφὲς μέσα ἀπὸ τὴν παγκόσμια τρικυμία.

Σ. Καρ.

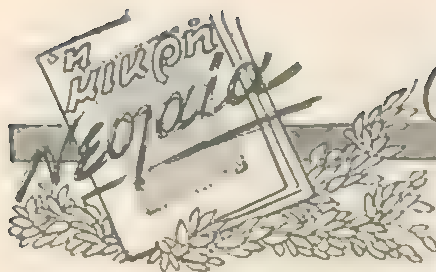

Ο Κήποι

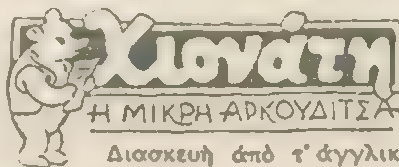
“ΟΥΤΕ ΣΠΙΘΑΜΗ..”

Είμαστε βέβαια μικροί εμείς οι Σκαπανείς, και η δική μας δύναμι δεν φτάνει να πιάσουμε τὸ ἄροτρο, μὰ οὔτε νὰ σκάψωμε βαθειὰ μὲ τὸ τσαπί. Μποροῦμε ὅμως νὰ κάμωμε τόσες ἄλλες βοηθητικὲς δουλειὲς στὸ χωράφι καὶ στὸν κήπο, πὺ εἶναι καὶ αὐτὲς χρήσιμες γιὰ νὰ προκόψουν οἱ καλλιέργειες. Τώρα πὺ θάρχιση ἡ σπορὰ νὰ μαζέψουμε τίς πέτρες, νὰ βγάξουμε τὰ ξερὰ ἀγκάθια καὶ τὰ ἀγριόχορτα, ὥστε νὰ καθαριστῇ τὸ χωράφι γιὰ νὰ μπορῇ τὸ ἄροτρο νὰ κάνῃ εὐκόλα τὴ δουλειά του. Πιὸ ὕστερα, ὅταν φυτρώσουν τὰ φυτὰ, νὰ βοτανίζωμε. Τὸ βοτάνισμα ἰδιαίτερος εἶναι δουλειὰ πὺ μποροῦμε πολὺ καλὰ νὰ τὴν κάνουμε ὅπως καὶ τὸ σκάλισμα, γιὰτὶ αὐτὰ δὲν ἀπαιτοῦν οὔτε δυσκολία οὔτε κόπο ἐξαιρετικὸ. Οἱ συναγωνιστὲς στὰ χωριά πὺ ἔχουν οἱ γονεῖς των κτήματα, τώρα πὺ θὰ γίνουν οἱ καλλιέργειες, πρέπει νὰ τοὺς βοηθήσουν μὲ ὅλη τους τὴν προθυμία. Ἔτσι θὰ μπορέσουν οἱ μεγαλύτεροι τοῦ σπιτιοῦ νὰ σκάψουν, νὰ ὀργώσουν καὶ νὰ σπείρουν περισσότερη γῆ καὶ νὰ παραχθῇ περισσότερο σιτάρι καὶ ἄλλοι δημητριακοὶ καρποὶ πὺ τόση ἀνάγκη ἔχουμε σήμερα. Ὁ Ἀρχηγὸς πὺ διέταξε «οὔτε σπιθαμὴ γῆς νὰ μὴ μείνῃ ἀκαλλιεργητὴ» θὰ χαρῇ πολὺ ὅταν βλέπῃ πὺς καὶ μεις βοηθοῦμε μὲ τίς μικρὲς μας δυνάμεις γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ σκοπὸ.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τὰ Σκατανάκια Μαλαματῆ, Γεώργιος καὶ Βασίλαχος Πουγγιά, ἐκ Θεσ/νίκης.

Διασκευή ἀπὸ τ' ἀγγλικά
(Συνέχεια)

Τὴν εἶχε πάρει ὁ ὕπνος τὴ Χιονάτη καὶ εἶχε δεῖ μάλιστα καὶ ἓνα πολὺ εὐχάριστο ὄνειρο. Τινάχτηκε λοιπὸν ἀπὸν σαστισμένη καὶ εἶπε πὺς τὸ μέλι ἦταν πολὺ πιὸ καλὸ γιὰ παγίδες παρὰ τὰ βελανίδια. Ὁ Γουρουνάκης ὅμως δὲν συμφωνοῦσε. Καὶ θὰ τσακωνοῦνταν ἀν ξάφνου ὁ Γουρουνάκης δὲ συλλογίζονταν πὺς ἀν ἔβαζαν στὴν παγίδα βελανίδια, αὐτὸς θάτρεπε νὰ ἐρῇ τὰ βελανίδια. Εἰὼ ἀν ἔβαζαν στὴν παγίδα μέλι, ἡ Χιονάτη θάτρεπε νὰ δώσῃ ἀπὸ τὸ δικό της μέλι.

— Πολὺ καλὰ λοιπόν. Ἄς εἶναι μέλι, εἶπε, ἀκριβὼς τὴ στιγμή πὺ ἡ Χιονάτη εἶχε φτάσει στὸ ἴδιο συμπέρασμα καὶ ἦταν ἔτοιμη νὰ πῇ: Πολὺ καλὰ λοιπόν, ἄς εἶναι βελανίδια!

— Μέλι, εἶπε ὁ Γουρουνάκης. Ἐγὼ θὰ σκάψω τὸ λάκκο καὶ σὺ θὰ πᾶς νὰ φέρῃς μέλι.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ἡ Χιονάτη καὶ κίνησε.

Μόλις ἔφτασε σπῖτι ἀνοῖξε τὸ ντουλάπι. Ἀνέθηκε σὲ μιά καρέκλα καὶ κατέβασε ἓνα πολὺ μεγάλο πιθάρι, πὺ βρισκόνταν στὸ πιὸ ψηλὸ ράφι. Ἦταν γραμμένο ἀπάνω «Μαῖωλι».

Τὸ Διηγηματάκι μας

Ὁ Μαγεμένος Μύλος

Ἦταν μιὰ φορὰ μιὰ φτωχὴ γυναικα, πὺ ζοῦσε ψηλά στὸ βουνό, μαζὶ μὲ τὴν κορούλα της, σ' ἓνα καλύδι. Κάποτε ἡ μητέρα ἀρρώστησε καὶ τὸ κοριτσάκι ἀναγκάστηκε νὰ πάῃ στὸ δάσος νὰ μαζέψῃ ξύλα. Ἡ μικρούλα ἦταν τόσο πολὺ κουρασμένη ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν πίκρα καὶ τόσο λυπημένη, πὺ κάθησε πάνω σ' ἓνα θάμνο καὶ ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Παρουσιάστηκε τότε μπροστὰ της μιὰ ψηλὴ καὶ ὠραία γυναικα, μὲ ἡμεροπόσωπο καὶ τὴ ρώτησε: «Γιὰτὶ κλαῖς;». Σὰν ἄκουσε ποιά ἦταν ἡ λύπη τῆς μικρῆς, ἔβγαλε μέσα ἀπὸ τὸ θάμνο ἓνα μικρὸ μύλο καὶ τῆς τὸν ἔδωσε λέγοντας: «Γύρισε τὸ μύλο δεξιά, καὶ τότε ἀλέθει ὠραῖο, ἄσπρο ἀλευρί ἀπὸ σιτάρι. Γύρισε τὸν ἀριστερὰ καὶ ἀλέθει κριθάρι. Πίεσε τὸ μικρὸ κουμπάκι πὺ ἔχει ἀπὸ πάνω καὶ τότε στέκεται ἡσυχος. Μὰ ἀν τὸ πῆς σὲ κανένα θὰ σταματήσῃ καὶ δὲν θὰ ξαναλέσῃ πιά τίποτε!»

Σὰν εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια ἡ ψηλὴ γυναικα

Μὰ γιὰ νὰ βεβαιωθῇ ἡ Χιονάτη ἔβγαλε τὸ χαρτί πὺ ἦταν σφραγισμένο καὶ κοίταξε καὶ τῆς φάνηκε πὺς ἦταν μέλι.

— Μὰ ποτὲ δὲν μπορεῖς νὰ ξέρῃς, εἶπε ἡ Χιονάτη. Θυμᾶμαι μιὰ φορὰ τὸ θείο μου πὺ εἶπε πὺς εἶδε τυρὶ πὺ εἶχε ἀκριβὼς αὐτὸ τὸ χρῶμα.

— Γι' αὐτὸ ἔχωσε τὴ γλώσσα της καὶ ἄγλειψε μιὰ φορὰ.

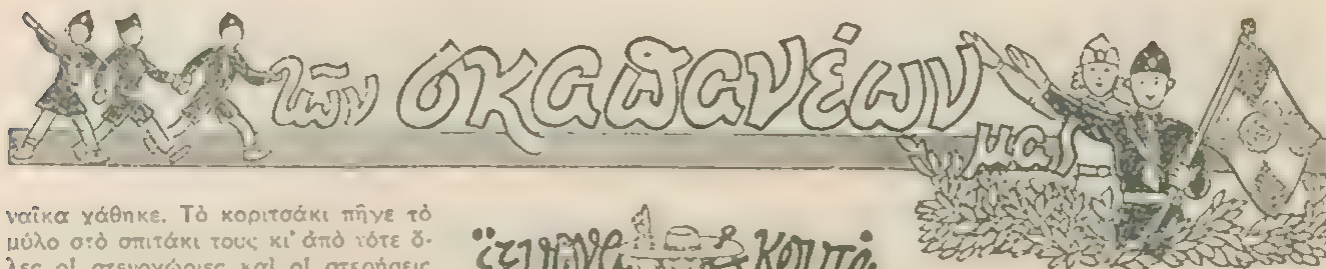
— Ναί, εἶπε, εἶναι μέλι. Δὲ χωρεῖ ἀμφιβολία. Μέλι ὡς τὸν πάτο. Ἐκτὸς

Ἡ Χιονάτη δὲ μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ

ἀν κανέναν ἔβαλε τυρὶ στὸν πάτο, εἶπε, γιὰ ἀστεῖο, εἶπε. Ἴσως θὰ ἔκανα καλύτερα νὰ προχωρήσω ἀ-

ναίκα γάθηκε. Τὸ κοριτσάκι πῆγε τὸ μύλο στὸ σπιτάκι τους κι' ἀπὸ τότε ὅ-
λες οἱ στενοχώριες καὶ οἱ στέρησεις
πῆραν τέλος, γιατί εἶχανε νῦ φῶνε
ὅσο θέλανε.

Ῥότερα ἀπὸ ἕνα χρόνο τὸ κορι-
τσάκι ἀρρώστησε καὶ ἡ ψυχούλα του
πέταξε μαζί με τ' ἀγγελούδια στὸν οὐ-
ρανό. Ἡ μητέρα ἔκλαψε πολὺ, ὅπως
εἶχε κλάψει καὶ τὸ κοριτσάκι της. Ῥ-
στερα, καθὼς πείνασε, γύρισε τὸ μύλο
δεξιὰ ν' ἀλέση σιτάρι. Ὅταν ἄλεσε
ἀρκετά, ἡ γρηούλα θέλησε νὰ σταμα-
τήσῃ τὸ μύλο. Ἀλλὰ ὁ μύλος δὲν
σταματοῦσε. Τὸ ἀλεύρι γέμισε ὁλό-
κληρο τὸ σπιτάκι, κύλισε ἀπὸ τὴν
πόρτα καὶ τὸ παράθυρο ἔξω σάν πο-
τάμι καὶ ἀπλώθηκε καὶ στρώθηκε σάν
σεντόνι σκεπάζοντας τὰ βουνά, τοὺς
κάμπους, τὰ χωριά καὶ τίς πολιτείες.

Ἀπὸ τότε, ὅταν τὸ χειμῶνα ἀπλώ-
νεται τὸ ἄσπρο σεντόνι τοῦ χιονιοῦ, οἱ
ἀνθρωποὶ θυμοῦνται τὸ ἄσπρο ἀλεύρι
ποὺ στρώθηκε στὰ βουνά καὶ στοὺς
κάμπους καὶ λένε: «Τὸ στρώνει πάλι
ἐφέτος»!

Γ. Δ.

κόμα λίγο: μὴν τύχη κι' οἱ ἐλέφαν-
τες δὲν τρῶν τὸ τυρὶ, ὅπως κι' ἐγώ.

Κι' ἔχωσε βαθεῖα τὴ γλώσσα της.
— Ἀ! εἶχα δίκιο. Μέλι πέρα γιὰ
πέρα! εἶπε.

Ἀφοῦ βεβαιώθηκε ἔτσι, πῆρε τὸ πι-
θάρκι καὶ τὸ πῆγε στὸν Γουρουνάκη.
Κι' ὁ Γουρουνάκης κοίταξε ἀπὸ τὸν
πολὺ βαθὺ λάκκο του κι' εἶπε:

— Τόφες;

Κι' ἡ Χιονάτη εἶπε:

— Ναί, μὰ δὲν εἶναι ἐντελῶς γιο-
μάτο. Καὶ τὸ πέταξε κάτω στὸν
Γουρουνάκη, κι' ὁ Γουρουνάκης εἶπε:

— Ὅχι, δὲν εἶναι. Δὲν ἔχεις ἄλλο;

Κι' ἡ Χιονάτη εἶπε:

— Ὅχι!

Γιατί δὲν εἶχε ἄλλο. Ἔτσι ὁ Γου-
ρουνάκης ἔβαλε τὸ πιθάρκι στὸν πάτο
τοῦ λάκκου καὶ σκαρφάλωσε ἔπειτα
ἔξω καὶ γύρισαν μαζί σπῆτι.

— Καληνύχτα, Πούφ, εἶπε ὁ Γου-
ρουνάκης, ὅταν ἔφτασαν στὸ σπῆτι
τῆς Χιονάτης. Κι' αὐριο τὸ πρωὶ στὴς
ἔξη θὰ συναντηθῶμε στὰ Ἐξη
Πεύκα. Νὰ δοῦμε πόσους ἐλέφαν-
τες πιάσαμε στὴν παγίδα μας.

— Στὶς ἔξη ἀκριβῶς, Γουρουνάκη.
Μπὰς κι' ἔχεις λίγο σκονινί;

— Ὅχι. Τὶ τὸ θέλεις τὸ σκονινί;

— Νὰ τοὺς φέρουμε σπῆτι.

— Ἀ! Φαντάζομαι οἱ ἐλέφαντες
ἐρχονται ὅταν σφυρίζῃς.

— Μερικοὶ ναὶ καὶ μερικοὶ ὄχι. Κα-
νεῖς δὲν ξέρεῖ ποτὲ με τοὺς ἐλέφαν-
τες. Λοιπὸν, καληνύχτα.

— Καληνύχτα.

Καὶ νάσου ὁ καλὸς μας ὁ Γουρου-

ἔξυπνα κούτρα

Ἀπορία τοῦ Τοτοῦ ὅταν ἄκουσε
πὼς ὁ μαριγκὸς ἔχει δυὸ εἰδῶν ἔυλο,
καρυδιά καὶ δξύα.

— Ποιὸ ἀπ' τὰ δυὸ ποιῶ περισσό-
τερο;

— Ἀμ' ἐοῦ, Μίμη, πόσων χρονῶν εἶ-
σαι;

— Ἐξῆ ἀκριβῶς!

— Ἀ, τί χαρά μου! Σὲ δυὸ χρόνια
θὰ σὲ φτάσω, γιατί τώρα εἰμαι τεσ-
σάρων.

Ὁ δάσκαλος: — 3 ἐπὶ 5 πόσα
καίουν;

Ὁ μαθητής: — 15.

Ὁ δάσκαλος: Καὶ πὼς τὸ βοῆ-
κες αὐτό;

Ὁ μαθητής: — Αὐτὸ κι' ἐγώ
σκέπτομαι καὶ μοῦ φαίνεται περίεργο.

νάκης ἔτρεχε γιὰ τὸ σπῆτι του τὴν
ῶρα ποὺ ἡ Χιονάτη ἐτοιμαζόταν νὰ
πῆγῃ.

Ῥότερα ἀπὸ λίγες ὥρες, ἀκριβῶς
μόλις ἀρχίζει ἡ νύ-
χτα νὰ ξεθωριάξῃ,
ἡ Χιονάτη ἐντυνησε
ἐξαφνικὰ μ' ἕνα πε-
ρίεργο συναίσθη-
μα. Τὸ εἶχε καὶ
ἄλλοτε αὐτὸ τὸ συ-
ναίσθημα κι' ἤξερε
τί σημαίνει. Πει-
νοῦσε. Ἐτρεξε λοι-
πὸν στὸ ντουλάπι,
ἀνέβηκε σὲ μιὰ
καρέκλα, ἔφτασε
στὸ πιδ ψηλὸ ράφι
καὶ βρῆκε... τί-
ποτα!...

«Πολὺ περίεργο,
συλλογίστηκε. Σέ-
ρω πὼς εἶχα ἕνα
πιθάρκι, γιομάτο
ὡς ἀπάνω, με μέλι.
Κι' εἶχα γράφει
ἐμαίλλια ἀπέξω, γιὰ νὰ ξέρω πὼς
ἦταν μέλι. Πολὺ περίεργο!».

Καὶ τότε ἀρχισε νὰ ψάχνῃ παν-
τοῦ καὶ ν' ἀπορῇ καὶ νὰ μουρμου-
ρίζῃ ἀπὸ μέσα της αὐτὸ τὸ τραγου-
δάκι:

Στὸν Ἀη· Φανούρη
ποῦχει μυαλὸ καὶ γνῶσι
θὰ δώσω ἕνα κουλοῦρι
νὰ μοῦ τὸ φανερώσῃ.
Μέλι - μέλι φανερώσου
νὰ γλυκάνῃς τὸ μωρὸ σου!
(Ἀκολουθεῖ)

ΟΤΙ ΚΑΝΕΙΣ
ΘΑ
ΛΑΒΗΣ

Ὁ κύρ χοντρός ἐγύρισεν ἀπ' τὴν
[Ἀμερικὴ,
με πῖπα πῆχες τέσσερις, στὴ μέση
[του ζωνάρι.
Φορεῖ καπέλλο μακρουλὸ καὶ με
[περίσσεια χάρι
κάνει τὸ παλληκάρι.

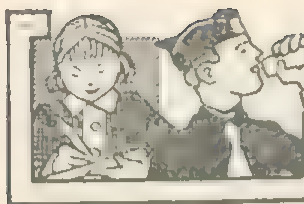

Νὰ δῶ, κύρ γαίδαρε, μαθές, ἂν
[εἶν' ἀρχοντικὴ
ἡ κούτρα σου ἡ ἀνέμουαλη καὶ γε-
[ροκαμωμένη.
Κανέννας ἄλλος γαίδαρος νὰ μὴ
[σοῦ παρασγαῖνῃ
κι' ἐκοτατικός νὰ μένῃ...

Τὶ πληρωμή! Τοῦ φάνηκε σφον-
[τύλι ὁ οὐρανός,
ὅλο τὸν κόσμον ἀνάποδα σὲ μιὰ
[στιγμὴ τὸν βλέπει.
Στὰ μάτια του ἀπλώθηκε κατὰ-
[μαυρὴ μεσσητὴ...
Κυττᾷ τὸν γαίδαρο βουδὸς κι' ὁ
[γαίδαρος τὸ βλέπει...
Γ. Δ.

Για να μαιδευτεί

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Τὰ ποτήρια

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Ένας Σαμφών

‘Ο Γιωργάκης κι’ ο Κωστάκης σκάβοντας στον κήπο ανακαλύπτουν ρίζες δέντρου.

Γιωργάκης: Ποιάς ξέρει τίνος δέντρου νά είναι αυτές οι ρίζες!

Κωστάκης: Μπα! εβκολώτατο. Να κουνησουμε τις ρίζες, κι όποιο δέντρο κουνηθή, εκείνου του δέντρου θά είναι.

‘Από τον ύπνο

‘Η μαμά δίνει ένα αυγό ζεστό από την κόττα στην κόρη της νά τό ρουφήξη. Κι εκείνη μόλις τό πήρε φωνάζει:

— Πώ! πώ! Τό αυγό είναι ζεστό, σάν νά σηκώθηκε τώρα από τον ύπνο!

Ευφυολογίες

‘Ο Μάκης πήγε την πρωτομαγιά στα Πατήσια και εξαφνα βρέθηκε κάτω από τους τροχούς ενός κάρρου. Εύτυχώς δεν έπαθε τίποτε σοβαρό και όταν σηκώθηκε είχε δρεξι για ευφυολογίες.

— ‘Ο, στέ! ζεις ξεκούφως! — ‘Ηρθα έδω νά δρέψω ρόδα και μέ έδρεψεν ή ρόδα!

Θ’ άναστηθούν ...

‘Ένα μικρό ζητιανάκι κλαίγεται:

— ‘Αχ, κύριοι! Λυπηθήτε με και δώστε μου μία βοήθεια. ‘Ο πατέρας μου είναι στη φυλακή, ή μητέρα μου πέθανε και αν γυρίσω στο σπίτι, τό βράδυ χωρίς λεπί, ... θά μέ άρρώσουν και οι δυο στό ξύλο.

‘Η στέψις...

‘Η μικρή Λιλή περνά μέ τη μαμά της άπ’ την όδο Πανεπιστημίου την ήμέρα της στέψως του άνδριτος του Ρήγα του Φεραίου και βλέποντας τό πλήθος του λαού ρωτά:

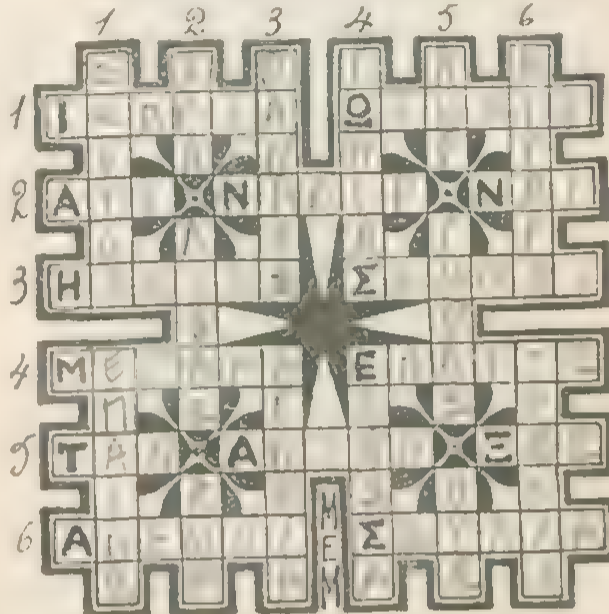
— Καλέ μαμά, ποδ πάνε όλοι αυτοί οι άνθρωποι;

— Πάνε νά στεφάσουν τον Ρήγα τον Φεραίο.

— Και ποιάν παίρνει;

‘Οριζοντίως:

1) ‘Ελληνική νήσος — Σπρώξιμο. 2) ‘Ημερον ζών (δημ.) — Τό αντίθετον του ζενίθ — Κατάφασις. 3) Προφήτης — Πρόχειροι κατοικίαι. 4) Πόλις της ‘Αττικής — Ζητιανεύω. 5) Λέξις άπό περίφημη σπαρτιατική φράσι — Ναυτική βάσις της ‘Αγγλίας εις την άκρην της ‘Ερυθράς

θαλάσσης — Ξύνω. 6) ‘Εκυβερνώντο άπό τον Αίολον — Μυθολογικόν τέρας του στενού της Σικελίας.

Καθέτως:

1) Τό αντίθετον του φωτός — ‘Εγκωμιάζω. 2) Θεά — ‘Ένας άπό τους άνέμους — Συγχρόνως. 3) ‘Ελλην (άρχ.) — Τό νά μη γνωρίζη κανείς κάτι. 4) Γεωμετρικόν σχήμα (γεν.) — Πόλις της ‘Ελλάδος. 5) ‘Απαραίτητος στη ζωή μας — ‘Η ήλικία της πείρας — Αύτί. 6) Καπνίζονται — Παραιοσύνη.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Διπλή άκροστιχis

Τά μέν άρχικά των κάτωθι ζητουμένων λέξεων αποτελούν κράτος της ‘Αμερικής, τά δέ δεύτερα αρχαίων ‘Αθηναίων στρατηγών.

1. Θαλάσσιον φαινόμενον, 2. ‘Αγριον ζών, 3. Θαλασσινόν πτηνόν, 4. Χρονική διαίρεσις, 5. Πόλις της Γαλλίας, 6. Ποταμός της Ευρώπης, 7. ‘Οχι άλλοιότικος, 8. Κλωστή, 9. Προφήτης.

ΗΛ. ΝΟΤΑΡΑΣ

Τρίγωνον

••••• Πρώτη σειρά: Ρωμ. μαλός, δυνατός.
••••• Δεύτερα σειρά: ••••• Καυγάς. Τρίτη σειρά: Μέρως του προσώπου. Τετάρτη σειρά: ‘Αναφορική άνω νυμία. Πέμπτη σειρά: Σύμφωνον, και καθέτως τά ίδια. χ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΦΥΛΛΟΥ

Αινίγματα: 1. ‘Ελλάς. 2. δρᾶμα. 3. ‘Ιόνιον. 4. οὐς. πούς. 5. δελή. δελον. 6. πατρὶς (τρὶς. πα).

Τό σταυρολέξον μας: ‘Οριζοντίως: 1. Μαραθών, 3. ‘Ελλάς, 5. ‘Ελλάς. 7. σιγμή. 9. νόημα. Καθέτως: 1. Μεταξὺς, 3. Ρᾶ. 5. Φεραίων. 7. νάμας. 9. ἀγαπητά.

Μαγική εἰκὼν: ‘Ο άνθρωπος φανταίνεται (το κεφάλι του) στο κάτω σπέρμα της πεταλούδας, αν αναποδογυρίσουμε την εἰκόνα.

Αινίγμα: ‘Η άράχνη. Γεωγραφική άκροστιχis:

••••• Βρέστη, ‘Ισπανία, ‘Αστρά.

Βέλος: ‘Οριζοντίως: Νόμος. ‘Αιτός. Πάρος. Δώρος. Νέων. Οι σταυροί καθέτως: Νέων.

Μαγικόν γράμμα: Νόμος. τόμος. μία. τρέψω. Μήλος. Παροράματα: 1. γυρίσει. 2. ή κόπτις. 3. το χρόνο. 4. ό σκιά.

Αναγραμματισμός: Τό γράμμα: ‘Ορασις. Ρᾶ. 5. ‘Αιτός. ‘Αιτός. ‘Αιτός. ‘Αιτός.

Τρίγωνον: ‘Ορασις. Ρᾶ. 5. ‘Αιτός. ‘Αιτός. ‘Αιτός. ‘Αιτός.

Είναι ένα απλούστατο παιχνίδι, μέ τό όποιον όμως μπορείτε νά καταπλήξετε

τους φίλους σας μέ την προϋπόθεσι βέβαια ότι δεν τό γνωρίζουν.

Παίρνετε έξη άδειανά ποτήρια — κατά προτίμησιν νά είναι όλα του αυτού μέγεθους — και τά βάζετε στη γραμμή. ‘Επειτα ρίχνετε νερό στο δεύτερο, στο τέταρτο και στο έκτο ποτήρι.

‘Οταν τακτοποιηθούν τά πράγματα έτσι, καλείτε τους φίλους σας νά τοποθετήσουν τά τρία άδειανά ποτήρια μαζί στη σειρά και τά άλλα τρία μέ τό νερό, πάλι στη σειρά.

Θά τους θέσετε όμως ένα σπουδαίο όρο: ‘Επιτρέπεται νά μετακινήσουν ένα μόνο ποτήρι.

Κατά πάσαν πιθανότητα κανένας άπ’ τους φίλους σας δεν θά μπορέση νά ανακαλύψη τη λύσι. Και τότε κάνετε έσσεϊ τό θαύμα: Θά κάρετε τό δεύτερο ποτήρι της σειράς, θά τό άδειάσετε στο άδειανό πέμπτο ποτήρι και θά τό ξαναβάλετε στη θέσι του. ‘Εται θάβναι στη σειρά τρία άδειανά ποτήρια και τρία μέ νερό.

ΒΑΣ. και ΑΘ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Οι άριθμοί

‘Ο άριθμός 24691358 έάν πολλαπλασιασθῇ επί 3 μάς δίδει γινόμενον τον άριθμόν 74074074. ‘Ο νέος άριθμός έάν πολλαπλασιασθῇ επί 12 μάς δίδει τό περιεργον γινόμενον 88888888, δηλαδή 9 όκτάρια.

Ι. ΜΑΡΚΟΠΑΝΩΔΑΚΗΣ

Περωντόν γράμμα

Αι κάτωθι ζητούμεναι λέξεις έχουν άπό ένα γράμμα κοινόν — τό περυντόν — τό όποιον απαντάται Ιον εις την Ιην λέξιν, 2ον εις την 2αν κ.ο.κ.

1. ‘Αρχαίος βασιλεύς. 2. Βασιλίσσα της ‘Ελλάδος. 3. Νήσος του Αιγαίου. 4. Νήσος του Αιγαίου. 5. Μέγας ‘Εσπερίτης. 6. ‘Αρχαίος βασιλεύς.

Κ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

Πῦρος. Παῖρος. Ἀσκήρ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Σχηματισμοί Πρωτευούσης

ρον τρόπον του πανηγυρικού εορτασμού της «Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων». Είς όλους τους σχηματισμούς της έγιναν συγκεντρώσεις Σκαπανισμών και Θαλαγγιτισμών, εις τας οποίας ωμίλησαν, εν μέσω ένθουςιων εκδηλώσεων υπέρ του στρατού, του ναυτικού και της αεροπορίας μας, βαθμοφόροι.

Εξ άλλου το Έπιτελείον της Π.Δ.Θ.Π. με επί κεφαλής την συναγωγίστριαν Περιφερ. Διοικήτριαν αντιπροσώπησε την Π.Δ.Θ.Π. εις την επίσημον Δοξολογίαν της ημέρας και εις την κατασκευή στεφάνου εις το Μνημειον του Αγνώστου Στρατιώτου.

Η Π.Δ.Θ.Π. ΔΙΑ ΤΗΝ 7ην ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Η 7η Νοεμβρίου είναι η εορτή της Ε.Ο.Ν. Η επέτειος της ιδρύσεως της Οργανώσεώς μας. Η Περιφερειακή Διοίκησης Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πρωτευούσης θα μετασχη του εορτασμού της μεγάλης διά την Ε.Ο.Ν. ημέρας, εν συναγισμό, με τας μυριάδας των Σκαπανισμών και Θαλαγγιτισμών των Υποδιοικήσεων της. Και κάθε Υποτομέως της Π.Δ.Θ.Π. θα διοργανώση την ιδιαίτεράν εορτήν του, δια να πανηγυρίση την επέτειον της ιδρύσεως της Ε.Ο.Ν. που είναι και επέτειος λυτρώσεως της νέας γενιάς από το κακόν παρθεύου.

Αι συγκεντρώσεις εις όλους τους Υποτομείς και των τεσσάρων Υποδιοικήσεων της Διοικήσεώς μας ήσαν κατά το παρελθόν Σαδ-δατον επιδηλητικώταται.

— Είς τους μεγάλους κολυμβητικούς αγώ-

νας της Ε.Ο.Ν. εις το Όλυμπικόν Κολυμβητήριον — την παρελθούσαν Κυριακήν —

μετέβησαν αι καλλίτεροι κολυμβηταί της Π.Δ.Θ.Π.

— Πολλοί Υποτομείς διοργάνωσαν πορείας και μικρούς περιπάτους, εις τους οποίους έλαβον μέρος Σκαπανισοί και Θαλαγγιτισοί. Άλλοι Υποτομείς διοργάνωσαν ψυχαγωγικά συγκεντρώσεις.

— Συνεχίζονται τα μαθήματα πιάνου εις δ'ολας τας Υποδιοικήσεις. Με την εναρξιν μάλλιστα της χειμερινής περιόδου προσήλθον και πολλοί νέοι μαθηταί. Η διδασκαλία γίνεται έντελώς δωριαν.

Από τον εορτασμόν της «Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε.Ο.Ν. ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΕΟΡΤΗ

Είς το θέατρον «Αυρικόν» (56η εορτή του 6ου Τάγματος Αθηνών της Περιφερειακής Διοικήσεως Αρρένων Πρωτευούσης) επί ευκαιρία της «Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων», Απ'η έλθονσαν υπό Θαλαγγιτιστών του Τάγματος ποικίλα ποιήματα, εξετέλειονσαν υπό των μαθητών των διαφορά τραγούδια και άσματα. Ο πανηγυρικός της ημέρας, την οποίαν παρακολούθησε πάσης κόσμος, δ' οποίος έδωκεν έπαινον εις την Ε.Ο.Ν. του Βασιλέως, του οποίου η εορτή έληξε με την εναρξιν των μαθημάτων των γυμνασίων της Νεολαίας και της 4ης Δι'οίκου.

Αθλητική Κίνησις της Ε.Ο.Ν

ΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΜΑΣ ΑΓΩΝΕΣ

Το πρωί της παρελθούσης Κυριακής έγιναν με τάξιν και ίσπερ ήσαν με έπιτυχίαν οι πρώτοι μεγάλοι κολυμβητικοί αγώνες της Εθνικής Οργανώσεως Νεολαίας, διοργανωθέντες υπό της Περιφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Αρρένων Πρωτευούσης.

Είς τους εν λόγω αγώνας μετέσχον κολυμβηταί της Δ.Α.Σ. Αρρένων και των Περιφερειακών Διοικήσεων Αχαΐας, Αττικοδοιωτίας, Εύβοιας, Λαρίσης και Πρωτευούσης. Έπίσης κολυμβηταί της Δ.Α.Σ. Θηλέων και των Περιφερειακών Διοικήσεων Θηλέων Πρωτευούσης, Λαρίσης, Αττικοδοιωτίας και Εύβοιας.

Τους αγώνας παρακολούθησαν δ' συναγωνιστής Κ.Ε.Ν., δ' όποιος και άπένειμι τα βραβεία εις τους νικητάς και τας νικητρίδας, εκ μέρους της Α. Ε. του Έθνικού Κυβερνήτου και Γενικού Έπιθεωρητού της Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μιχαλά.

Το πρόγραμμα των αγώνων ήτο πλήρες. Μόνον κατοδύσεις δεν περιλάμβανεν. Έγιναν όμως έκτός προγράμματος και ως επιδείξεις. Τα αποτελέσματα ήσαν ικανοποιητικά. Ικανοποιητικώτατος όμως υπήρξεν η διαπίστωση του φιλάδελου πνεύματος υπό διεκρί-νιν όλους τους συναγωνιστάς και τας συναγωνιστρίδας που μετέσχον των αγώνων.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τα αποτελέσματα των αγώνων έχουν ως ήκολα:

Κολυμβήσις έλευθέρη 100 μ. Θαλαγγιτών α' κολυμβητής 1) Π. Δ. Αρρένων 2' 12" 2) Π. Δ. Αρρένων 3' 14" 3) Αττικοδοιωτίας 3' 19" 4) Κατατολιανός Πρωτευούσης 3' 21"

Κολυμβήσις έλευθέρη 100 μ. Θαλαγγιτών β' κολυμβητής 1) Π. Δ. Αρρένων 2' 19" 2) Π. Δ. Αρρένων 3' 14" 3) Αττικοδοιωτίας 3' 19" 4) Κατατολιανός Πρωτευούσης 3' 21"

Κολυμβήσις έλευθέρη 100 μ. Θαλαγγιτών γ' κολυμβητής 1) Π. Δ. Αρρένων 2' 19" 2) Π. Δ. Αρρένων 3' 14" 3) Αττικοδοιωτίας 3' 19" 4) Κατατολιανός Πρωτευούσης 3' 21"

Κολυμβήσις έλευθέρη 100 μ. Θαλαγγιτών δ' κολυμβητής 1) Π. Δ. Αρρένων 2' 19" 2) Π. Δ. Αρρένων 3' 14" 3) Αττικοδοιωτίας 3' 19" 4) Κατατολιανός Πρωτευούσης 3' 21"

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ

Πρωτάθλημα υπό της Ε.Ο.Ν. το Γ' Πανελλήνιον ποδοσφαιρικόν πρωτάθλημα της μεταξύ των ποδοσφαιρικών ομάδων της Πρωτευούσης. Το πρωτάθλημα έγεινεν υπό την αιγίδα της Ε.Ο.Ν. και της Π.Δ.Θ.Π. και διεξήχθη με την παρουσία των μελών των ομάδων και των φίλων των ομάδων. Το πρωτάθλημα έγεινεν με την παρουσία των μελών των ομάδων και των φίλων των ομάδων. Το πρωτάθλημα έγεινεν με την παρουσία των μελών των ομάδων και των φίλων των ομάδων.

Σχηματισμών προς ανάδειξιν της πρωταθλητρίδας ομάδος.

Μετά το πέρας των συναντήσεων έκαστη Περιφ. Διοίκησης θέλει αντιπροσωπεύη εις το Γ' Πανελλήνιον ποδοσφαιρικόν πρωτάθλημα μεταξύ των Περιφ. Διοικήσεων.

Αι 4 ομάδες αίτινες θα έναπομείνωσι μετά την τέλειον όλων των προκριματικών συναντήσεων θα αγωνισθώσιν εν Αθήναις κατά την διαρκείαν των Γ' Πανελλήνιων αθλητικών αγώνων.

Άρασι αι συναντήσεις του ποδοσφαιρικού πρωτάθληματος θέλουσι διεξαχθή συμφώνως με τους κανονισμούς της Ε.Ο.Ν., με την έγκλην προετήκη.

Είς περίπτωσιν λήξεως αγώνος με ίσοις αριθμοί σκοπών, θα παρατείνεται ο όρος επί δύο ίσα ήμισιόνα των 15 λεπτών με πενταλεπτον διακοπήν μεταξύ των. Εάν και κατοπύ της παρατεταμένης διαρκείας ο αγώνας έμεινεν ίσος, τότε ο αγώνας έγεινεν έκ νέου με την έπιμέτην Κυριακήν εις την έδραν της Περιφ. Διοικήσεως της ηττημένης ομάδας. Εάν και κατοπύ της παρατεταμένης διαρκείας ο αγώνας έμεινεν ίσος, τότε ο αγώνας έγεινεν έκ νέου με την έπιμέτην Κυριακήν εις την έδραν της Περιφ. Διοικήσεως της ηττημένης ομάδας.

Επιτρέπεται όμως έκδοδοι διά τους αγώνας μεταξύ Περιφ. Διοικήσεων εισητήρια υπό την μορφήν των εισιτηρίων.

Επιτρέπεται όμως έκδοδοι διά τους αγώνας μεταξύ Περιφ. Διοικήσεων εισητήρια υπό την μορφήν των εισιτηρίων. Είς τας περιπτώσεις των έχρη αντιπροσώπων της οικείας Νομαρχιακής Έπιτροπής, εις την Περιφέρειαν της οποίας τελείται ο αγώνας.

Τα έσοδα εκ της πωλήσεως των εισιτηρίων θέλουσι κατατιθέσθαι έξ ίσου μεταξύ των δύο Περιφ. Διοικήσεων, όπορις ομείνη της Νομαρχιακής Έπιτροπής να γίνωσιν άντιπρόσωποι των ομάδων. Τα έσοδα θέλουσι κατατιθέσθαι έξ ίσου μεταξύ των δύο Περιφ. Διοικήσεων, όπορις ομείνη της Νομαρχιακής Έπιτροπής να γίνωσιν άντιπρόσωποι των ομάδων.

Ούδεμία ένστασις θέλει γίνει δεκτή επί άγώνος τινός.

Είς τας περιπτώσεις των άγώνων των οποίων η διεξαγωγή έγεινεν υπό την αιγίδα της Ε.Ο.Ν. και της Π.Δ.Θ.Π. και διεξήχθη με την παρουσία των μελών των ομάδων και των φίλων των ομάδων.

Αι άποφάσεις των διαιτητών όλων άγώνων της διεξαγωγής του αγώνος είναι άμεσά τελεσται.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινήσεις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Εἰς τὰ Φάρσβα πληθὺν κόσμον τὸν ἀνέμενον, τμήμα ἱππῶν Φαλαγγιτῶν τὸν ὑπεδέχθη πρὸ τῆς πόλεως.

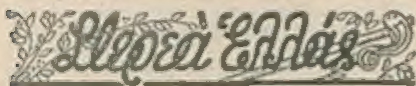
Εἰς Τύριναδον ποδηλατιστὰς τὸν ἀνέμενον πρὸ τῆς πόλεως. Ἐκεῖ ὤμιλῃσε πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ἐπισκέψθη τὴν Ὑποδιοίκησιν καὶ ἀμέσως ἀνέχωρσε δι' Ἐλασσώνα, ὅπου ἐγένετο δεκτὸς ἐνδοσυϊῶδως.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶναι ἀνώτερον πάσης περιγραφῆς εἶναι ἡ ἐπισκέψις εἰς τὴν Τετραρχίαν τῆς ἱστορικῆς Τσαριστάνης. Μέσα εἰς τὸ γκριὸ φῶς ὅλα εἶχον κατὰ τὸ θεῖον. Δὲν ἔμεινεν οὐδεὶς εἰς τὸ σπίτι του. Συν γυναιεὶ καὶ τέκνοις οἱ κάτοικοι τῆς Τσαριστάνης τὸν ὑπεδέχθησαν. Μικραὶ κορασιόδες τὸν ἔρραινον μὲ ἀνθή. Κατασυγκινημένος ὤμιλῃσε πρὸς τοὺς κατοίκους καὶ ἀμέσως ἀνέχωρσε κατευθυνόμενος πρὸς τὴν Κόζανην.

Ἐπίστρεψεν ἡ β' ἀποστολὴ ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς κατασκοπῆσεως Πηλίου. Ὅλοι ἐνδοσυσσεύμενοι, ὤμιλῃσε, μὲ ἀπολυτὸν πίστιν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν Ὁργάνωσιν. Ἀνετρίψαν εἰς ὅλους τῶς ἐκπαιδευθέντας ὁπλησταί.

Αἱ συγκεντρώσεις ἤρχισαν νὰ γίνωνται πικνὰ μετὰ τὴν ἐπιστροφήν τὸν μελῶν μας ἐκ τῶν παραθεριστικῶν κέντρων. Οἱ ἀξιωματοὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Ὑποδιοικήσεων, οἱ λαβόντες ἀδείας, ἐπίστρεψαν.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Τυρνάβου, ἐκτός τοῦ ὅτι ἐξακολουθεῖ τὸ πρόγραμμα ἐκπαίδευσως, θὰ συνεχισθοῦν τὰ μαθήματα μανδρινάτας. Ἐν τῇ Ἀλαχί Φαλαγγιτῶν Τυρνάβου γίνονται συγκεντρώσεις τακτικώτατα.

ΜΕΣΟΔΟΓΓΙΟΝ.—Ἐπίστρεψαν αἱ δόκιμοι βαθμοφόροι τῆς Π.Δ.Θ. Αἰτωλοακαρνανίας ἐκ τοῦ λειτουργήσαντος ἐν τῇ ἱστορικῇ Μονῇ στρατοπέδου. Ἡ λειτουργία τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ τὴν ἀμείνων ἐποπείαν τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπου καὶ τὴν δακνὸν ἐπέδραυν τὸν βαθμοφόρον ἔσχεν ἀρίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς γονεῖς τῶν Φαλαγγιτιστῶν, οἱ ὅποιοι ἐπισκέπτοντο τὸ στρατοπεδὸν κατὰ Κυριακὰν.

Ἐνδοσυϊῶδεστα ἡ πόλις μας ὑπεδέχθη τὸν συναγωνιστὴν Κυβερν. Ἐπίτροπον κ. Κανελλόπουλον. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον τὸν ἀνέμενον ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας μετὰ τοῦ Δημάρχου κ. Εὐαγγελάτου, τοῦ προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ καὶ ἐκπροσώπων ἐξ ὅλων τῶν τάξεων τῆς πόλεως.

Ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. ἀφίκετο ἐξ Ἀγρινίου μετὰ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπου Νομάρχου κ. Λυμπερίου. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον ἔμεινεν ὀλίγην ὥραν. Μετῃ κατόπιν εἰς τὸ «Σπίτι τοῦ Φαλαγγίτου», ὅπου τοῦ ἐγένετο δεξιῶσις καὶ κατόπιν εἰς τὴν Περὶφ. Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Ἀρρέων Αἰτωλοακαρνανίας.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὴν ἐπιστρώσαν καὶ παρεκάθησαν εἰς γυμνάσιον, ὁδὸν ὑπὸ τοῦ Ἀγίου.

Ὁ συναγωνιστὴς Κ.Ε.Ν. ἀνέχωρσεν εἰς Ναύπακτον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀμφισσάν καὶ Ἀμφίαν.

ΤΡΙΠΟΛΙΣ.—Ἀπὸ τὸ Χρυσόβειτον ἀνηγγέθη ὅτι ἀπέθανε καὶ ἐκηδεύθη ἐκεῖ ἡ συναγωνιστρία μας Σκαπάνισσα Ἀναστασία Καψαλάκου.

Τὴν κηδεῖαν τῆς παρηκολούθησαν ὅλας ἡ δύναμις ἀρρέων καὶ θηλέων Χρυσόβειτον.

Ἐκ μέρους τῆς Περὶφ. Διοικήσεως κατετέθη στεφανίτις.

Ἐνέπλησαν ἰδιαίτερον ἐντύπωσιν εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τὸ ἐκδηλωθῆν πρὸς τὴν οἰκογένειαν τῆς μεταστάσεως θερμώτατον ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

ΠΥΡΓΟΣ.—Πρὸς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Περὶφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἤλθισαν ἐκδοσιμὰ καὶ ἡμέρησι διαταγῇ τῆς νέας Περὶφ. Διοικήσεως.

Ἀναλαβούσα τὴν διοίκησιν τῆς Περὶφ. Διοικήσεως Θηλέων ἤλθισαν, θεωρῶ καθήκον

μου δαῦς ἐκφράσω εἰς τὴν προκατόχον μου συναγωνιστρίαν τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια διὰ τὰς μέχρι σήμερον εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ἡλίας προσφορὰς ἀληθείας τῆς.

Ἀπευθυνόμενη δὲ πρὸς ὑμᾶς, ἀγαπηταὶ βαθμοφόροι, ὅς παρακαλῶ δαῦς συνεχίσετε τὸ ἔργον σας μὲ τὴν ἴδια πίστιν καὶ τὸν ἴδιον ἐνθουσιασμόν μὲ τὸν ὁποῖο καὶ ἀρχίσατε. Κάθε μίαν ἀπὸ μᾶς καὶ ὅλους μαζί νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ γιὰ τὸν ὅποιον ὁ Ἀρχηγὸς μᾶς ἐταξ.

Πάντως εἰμαι ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῶν βαθμοφόρων καὶ στελεχῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας των.

Ἡ κάθε μίαν ἀπὸ μᾶς τοῦ εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ὁνομασθῇ ἀπὸ τὴν Ὁργάνωσιν μας βαθμοφόρος ἐκεῖ καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐργασία τῆς βαθμοφόρου, ἡ σοβαρότης καὶ ἡ πίστις τῆς πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐτοσύνης, τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν Ὁργάνωσιν μας, ἡ παιδεία καὶ τὸ ὅρος τῆς πρέπει νὰ εἶναι τόσο τελεία, ὥστε νὰ γίνεταί παραδείγμα ὅς ὅλους ἐκείνης τῆς ὁποῖας διοικεῖ.

Τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀποστολῆς μας καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τοῦ δυσκόλου εἰς ἐμὲ ἀντιθέτου ἔργου στηρίζω πρωταρχικῶς εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ συναγωνιστοῦ Γεν. Ἐπόπου Ε.Ο.Ν. ἡλίας, τοῦ ὁποῖο ἡ δράσις μέχρι σήμερον εἶχε τὰ γνωστὰ θαύματα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ἐν γένει προόδου τῶν σχηματισμῶν Ε.Ο.Ν. ἡλίας, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὴν βοήθειαν τῶν συναγωνιστῶν βαθμοφόρων, συνεργατῶν καὶ ἐκπαιδευτῶν τῆς Περ. Διοικήσεως Θηλ. ἡλίας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.—Στὴ μαγευτικὴ τοποθεσία «Νεάπολις» μὲ στρατοπεδάρχην τὴν Περὶφ. Διοικήτριαν ἐλειτουργοῦν τὸ στρατοπεδὸν τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων Λισδού. Τὸ στρατοπεδὸν ὀνομάσθη «Στρατοπεδὸν Ι. Μεταξᾶς». Ἐλειτουργοῦν σύμφωνα μὲ τοὺς κανονισμοὺς στρατοπέδου τῆς Ε.Ο.Ν.

Εἰς αὐτὸ ἐξοπλισθὲν ἕνας λόχος. Κάθε ἀπόγευμα γίνονται μαθήματα πολιτικῆς διαφώτισεως, οἰκοκυριακῆς καὶ χειροτεχνίας. Ἐπικαλοῦται πάντοτε ψυχαγωγία.

Στὸ ἴδιον στρατοπεδὸν συνημολογήθη ἀνεμόπτερον ὑπὸ ἐκπαιδευθέντος εἰς τὸ Κέντρον Ἀνεμοπλάνης ἀνεμοπόρου, ὁ ὁποῖος ἰδίδασκε καὶ τὰ πρῶτα μαθήματα ἀνεμοπλάνης.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας τοῦ στρατοπέδου ἔγιναν πέντε ἐκπαιδευτικὰ πορεῖα καὶ 4 συναγερμοί.

Τὴν 15ην Σεπτεμβρίου διεργωνώθη ὥρα ἐξ ὁρῆς.

Ἐγινεν ἐπίσης καὶ Ἐκθεσις ἐργοχειρῶν, ποὺ ἐφιλοτέχνησαν αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ Στρατοπέδου.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἔγινεν ἡμερησία ἐκδρομὴ εἰς Κόλπον Γίρας, ὅπου ἦσαν ἐλλειμνομένη ἀεροπλάνη τῆς ναυτικῆς βάσεως. Στὸ ἀντικείμενον τῶν ὁδρῶν ὅλων ὅλοι αἱ Φαλαγγίτισσαι μὲ μίαν φωνή, μὲ μίαν καρδίαν γιμναστὴ ἀπὸ ἀκράτητο ἐνθουσιασμόν ἔβαλαν τὸν ὄμιον τῆς Ἀεροπορίας.

ΧΑΛΚΙΣ.—Ἐξαιρετικὴ κίνησις παρατηρεῖται εἰς τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Περὶφ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Εὐδοίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἐκπαιδευτικοῦ ἔτους τῆς Ε.Ο.

Φαλαγγίτισσαι Μυτιλήνης ἐπιδιδόμεναι εἰς θαλάσσια ἀσκήματα.

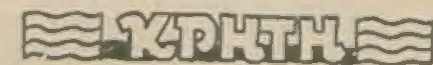
Ν. Μὲ τὴν λήξιν τῆς θερινῆς περιόδου αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐπανήλθον στὰς ἐσείας των καὶ ἤρχισαν μ' ἐνθουσιασμόν τὸ ἔργον των. Τὴν μεταπροσέχῃ ἑβδομάδα θὰ ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τοῦ οὐλομοῦ βαθμοφόρων.

Ἡ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Θηλέων Χαλκίδος προετοιμάζεται πυρετώδως διὰ τὴν περιουλογομένην ἀγρότητον χάριτος. Φαλαγγίτισσαι θὰ ἐπισκεφθοῦν τὰ καταστήματα τῆς πόλεως διὰ τὴν περιουλογομένην. Ἐν τῷ μεταξύ διενεμήθησαν προεπληρώσεις διὰ τῶν ὁποίων γνωρίζεται τοῖς κατοίκους τῆς Χαλκίδος πόσο μεγάλη ἀξία ἔχουν διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. τὰ ἀρχαῖα ἀντικείμενα ποὺ μέχρι πρὸ τίνος περνοῦσαν.

ΤΗΝΟΣ.—Μὲ ἐξαιρετικὴν λαμπρότητα ἐτελέσθη ἡ ἑορτὴ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς χώρας. Τὴν 10ην πρωΐην ἔγινε δεξιοχρῆμα εἰς τὸν ναὸν τῆς Εὐαγγελιστρίας, προελαργυντός τοῦ πρωθιερέως τῆς Μητροπόλεως Πάνας. Φραγκίσκου Πλάτα. Ὁ ναὸς ἦτο ἀσφυκτικῶς γεμάτος κόσμου, διοικῶντος δὲ μετὰ τοῦ πλήθους τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ τὸ ὥραϊον παρόστημά των, τὴν ἐλασθὴ σιγὴν καὶ κατασκευαστικότητα, μὲ τὰς ὁποίας, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, παρηκολούθουν τὴν λειτουργίαν. Τὸ ἀπόγευμα στὴς 5 ὅλα τὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν., ἀκολουθοῦντος πλήθους κόσμου, μετέβησαν εἰς τὸ μνημεῖον τῶν πεόντων κατὰ τοὺς τελευταίους πολέμους, ὅπου κατετέθη στεφανίτις ἐκ δάφνης. Τὴν 6 μ. μ. ἔγινε κατάθεσις στεφανίων εἰς τὸ Ἄρμον τῶν πεόντων κατὰ τὴν Ἐπανόστασιν τοῦ 21. Ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ συγκίνησις τοῦ πλήθους ἐκρυφώθησαν ὅταν κατὰ τὴν δόξαν τοῦ ἡλίου ἐτελέσθη δέσφισις ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Πάνας. Σάββα Ἰωσήφου εἰς τὸ μέρος ὅπου ἡ τορπίλλη ἔδραυν τὴν προέλθον. Ἦτο ὥραϊον τὸ θέαμα μὲ τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ε.Ο.Ν., ὅλους τοὺς κατοίκους καὶ μερικὸν ἐκδρομῆς, συγκεντρωμένους εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. Τὰ παιδιὰ τῆς Νεολαίας ἐν προσοχῇ παρηκολούθουν μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν τὴν ὥραν τελετῆς. Ἦτο μεγαλοπρεπὴς ἡ εἰκὼν τοῦ συγκινημένου ἐκείνου πλήθους καὶ τὴν καθίσταν ἀκόμη ὥραϊον τὴν ἀτελείαν ἀκτίνης τοῦ ἡλίου, ποὺ ἐξασπείρει. Αἱ ζητωκραυγαὶ καὶ αἱ ἐπεφωμίαι ὅλην τὴν ὁρῆσιν, τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἐπὶ πολὺ ἐδόνουν τὸν αἶρα.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Εἰς τὸ χωρίον Σκάλα ἐδόθη καλλιτεχνικὴ ἑορτὴ ὑπὲρ τῆς στολῆς τῆς Φαλαγγιτισσῆς. Κατ' αὐτὴν ἀνηγγέλησαν διάφορα ποιήματα, ἐπαίχθη δὲ τὸ ἔργον «Ὁ θρίαμβος τῆς ἀρετῆς» τῆς συναγωνιστρίας Ἀρτεμίδος Π. Τραυλοῦ. Ἡ ἑορτὴ ἐτετέθη ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Φαλαγγίτισαι τοῦ Τάγματος Ἐρῶσιν μὲ αὐτοθυσίαν ἐπέδραυν εἰς τὴν κατάθεσιν πυρκαϊᾶς, ἡ ὁποία ἐξέρραγν πληστον τῶν χωρίων Κομιτᾶ καὶ Καρπύς καὶ ἡμεῖς νὰ καταστρέψῃ χιλιάδας εὐλασιόδοντων.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Μετὰ μεγάλης ἐπισημότητος διετέλεσε ἡ ἑορτασμός τῆς καθιερωθείσης ἡμέρας τῶν Ἐθνικῶν μας Ἐνόπλων Δυνάμεων ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 15ίας ἡμέρας ἐδόθη καλλιτεχνικὴ παράστασις πρὸς ψυχαγωγίαν τῶν ὁπλιτῶν τοῦ 44ου Συντάγματος ὑπὸ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ὁμίλου Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης μὲ ἔργον τοῦ Κρητὸς ποιητοῦ Χορτάτση.

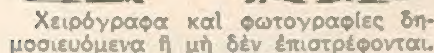
Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐγένετο κατάθεσις στεφανίων εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, παρουσία τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπου, τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Συντάγματος, τῶν ἄλλων Ἀρχῶν τῆς πόλεως μας καὶ πλήθους κόσμου.

Τμήματα στρατοῦ καὶ Ε.Ο.Ν. εἶχον παραταχθῇ πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Τὸν στεφανὸν κατέθετο βαθμοφόρος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης.

Στρατιῶτες τοῦ 44ου Συντάγματος προσεφώνησαν τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., ἐξάρας τὰ συναδελφικά ἀσκήματα Ε.Ο.Ν. καὶ Στρατοῦ καὶ τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ὑποχρεώσεις ἀμφοτέρων.

Ἐπικολούθησε διανομὴ δώρων, σιγαρέττων καὶ γλυκισμάτων πρὸς τοὺς στρατιώτας. Εἰς τὰς 8 μ. μ. ἐπανέληθη ἡ παράστασις διὰ τοὺς ἐν Ρεθύμνῃ διαμένοντας ὁπλίτας.

ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΤΣΟΛΑΚΗΝ. Εἰς τὴν ἐπιστο-
λὴν οὐκ δὲν γράφετε διέδουσαι, ἐκπορεύει δὲν
δυναταί να οὐς ἀποσταλῇ τοῦ τεύχος οὗτε να οὐς
ἀπαντήσωμε ἐπὶ τῶν ἐρωτημάτων οὐς.—Εἰ-
ΡΗΝΗΝ ΘΕΟΧΑΡΙΔΟΥ. Ἐδόθη εἰς τὸν ἀρ-
μόδιον συντάκτην. Θὰ οὐς ἀπαντήρ.—ΓΕΩΡ-
ΓΙΟΝ ΑΡΜΟΝΗΝ, μοῦρητὴν ΣΤ. τάξεως Γυ-
μνασίου Τριτοῦλης. Μὰς γράφετε: «Ἀγαπήτῃ
Νεολαία, —Θὰ οὐς παρακαλῶ, ἐπειθεὶ στέλλ-
ω ποιήματα καὶ τὰ ἀπορίστητα λόγῳ χαρμω-
δίων καὶ μοῦ ἀπαντήσετε τὶ εἶναι χαρμωδία. Ἐ-
πίσης διὰ τὰ ἐπίδοι ἔνα ποιήμα κανεῖς ἐπιπλε-
νὰ ἐξωρὶ σιχουργικῇ. Ἀπαντήστε μοι τὶ εἶναι
σιχουργικῇ, Φιλικάτατα Γεώργ. Ἀρμόνης.» Ὅ-
τι τῆς ἐπιστολῆς σου παρატροῦμε: ἰον) «Τὶ
οὐδέποτε καὶ οὐδένα ποιήμα ἐλάβαμε μὲ τὴν
υπογραφήν Γεωργίου Ἀρμόνης καὶ συνεπὶς οὐ-
δεὶς λόγος ἔγινε, ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, περὶ
μοῦ μωδίων ποῦ παρატροῦνται σὲ ποιήματα, τὰ
ποῖα δὲν ἐλάβαμε ἰον) Ὅτι καὶ ἀν μὰς ἐν-
εβόλλαντο ποιήματα ὑπογεγραμμένα μὲ τὸ ψευ-
δώνυμον Ἀρμόνης (γιατὶ μὲ ψιλῇ); δὲν θὰ τὰ
ἐλαβάναμε ὅς' ὄντι νας. ἰον) Ὅτι ὁ γραφικὸς
χαρακτήρ τῆς ἐπιστολῆς σου, ἡ ποιότης καὶ τοῦ ἐλ-
δος τοῦ χαρτίου, τὰ ὁρθογραφικά λάθη (ἐξ αἰ-
τίας ἀερρημάδας μάλλον παρὰ ἀγνοίας) ἐξ αἰ-
σις, ἀπαντήρητε, καὶ παρακάτω; ἀπαν-
τήσατε μου (μία λέξις) ἀπὶ ἀπαντήστε μοι
ἢ ἀπαντήστε μου), μὰς πείθουν δὲ ὅτι ὁ ποῦ-
δώνυμον Ἀρμόνης κρύπτεται ὁ Α. Θ. Π. εἰς τὸν
δοποῖον εὐχαρίστως θ' ἀπαντήσωμεν, ἀν μὰς ζη-
τήσῃ τις δὲ ἀνὰ πληροφόριαν αὐ) εὐθείας καὶ
ἀπὶ μὲσω τρίτου καὶ μάλιστα μὴ ὑπαρκτοῦ προ-
σώπου, δηλαδὴ τοῦ κυρίου Γ. οὐ ρυ λ ο υ. Ἀρ-
μὸ ν η με τοῦ ποῖου αὶ οὐ σέως μας δὲν εἶ-
ναι διόλου ἀρμονικά.—ΑἶΑΝ. Θ. ΠΑΠΑ-
ΓΙΑΝΝΗΝ. Δημοσιώσαμεν ἄδῶ τοῦ ποιήμα σου

Γεμάτο μὲ φῶς καὶ μὲ χάρι
ἀνάστα τ' ἀπὸ τὸ πηγυάρι,
ἐξῆλκε τὸ βράδυ.

Με τόση περίσσεια λαμπράδα
φωτᾷ τὴν καλὴ μας Ἑλλάδα
στὸ μαύρο σκοτάδι.

Μὴ δόξα περὶ καὶ εὐτυχία
καὶ φέγγει τὴ νύχτα τὴν κρύα
μαζὶ μετὰ τὰ ἄστρα.

Θωτίζει χωριά και λαγκάδια
στά πλάγια που βόσκουν κοπάδια
και φέγγει στα κάστρα...

μας, με τὰ ἄσπρα.
Σὺ οὐ συνιπτοῖς καὶ πάλιν ἀνὰ μὴ γράφῃς, δι-
στὰ ἔρχεται σὸν μωλὸς πρὶν τὸ ἑκαταετηρίην.
Γράφῃς πολλά καὶ γι' αὐτὸ σπανίως ἐπιτυγχάν-
εις. Τοποθετεῖς στήν ἀράδα καὶ μὲ κάποια συ-
νικνότητά λείπεις, χωρὶς νὰ εἴς συνθεῖ κανὲν
ἵδιωμα. Πι θέλεις νὰ εἴς γράφοντες ὅτι... τὸ
φεγγαρίν περὶν μὲ δόξα καὶ εὐτυχία; Ἐποῖο δὲ
μόνος μὲ τὸν ὁποῖο ἡ στήλη αὐτὴ ἔχει ἀπαχο-
λῶθ' ἐπαινελλυμένους καὶ ἐκτενέας χωρὶς, δυστυ-
χῶς, νὰ ἐπιτύχῃ μεγάλα πράγματα. Καὶ θύμῃς
μπορεῖς κατὰ νὰ γίνῃς. Δὲν σοὺ λείπει ἡ ἑρ-
μὴ φλόγα τὴν ὁποία θύμῃς θὰ σβήσῃς μόνος
σου, ἀν' ἐπιμένῃς ν' ἀκολουθεῖς τὸ δρόμῳ τῆς
ἐδούκλιας καὶ τῆς προχειρότητος.
ΒΑΣ. ΣΕΦΕΡΝΗΣ. Θὰ καταβάλωμαι κάθε δὲ-
σαστὴ προσπάθεια νὰ σ' ἐκταρσίσωμαι. Τὸ πε-
ζογράφημα ἔχει διμ' ευκαρίκας - θύμῃς γρά-
φεις - ὅλλ' ἀρκτεῖς ἀτελείας. Πρῶτα - πρῶτα
ἡ γλῶσσα, ποὺ χρησιμοποιοῖς εἶναι τρισὸς πο-
σοτατὴ! Πῶς ἄλλοιως νὰ τὴν χαρακτηρί-
σῃς; Ἀρχαῖζουσα; ἐδίδοι τι ἕτερον - ἐπιστρέ-
φας εἰς τὸ κατὰ φύσιν αὐτοῦ - ὁμιλοῖα ἀπο-
κάλυψος - μετὰ τὴν συνάντησιν αὐτῆς μετὰ
τῆς μητρὸς τοῦ Πέτρου κλπ.; Οὐκισμένῃ; ἐλὲν
ἐπρόφασε - ἡ Ἐλένη ἐπρόφασε καὶ ἡ ὄρχις νὰ
κλαίῃ - ἔδωκε τότε μὴ κλωτοῖα εἰς τὴν πόρτα
- ἡ σκάνης τῆς ἴτο πάντοτε κοντὰ εἰς τὸ παι-
δάκι τῆς κλπ.; Δημοτικὴ (ὡς πρὸς τὸ τυπικὸ);
εἴην ἄλλη μέρα - ἔκτρος ἀπρόμηνος δ' ὀθαν-
σῃς - φοροῦς σταγυρὰ ροῦχα - τρέβα γραμ-
μὴ τὸ δρόμῳ τοῦτο - ροδολίαν στήν ἀκροποταμὴν

Ἔρχεται τὸ φθινόπωρο
μὲ τις βροχές καὶ τὰ μπουμπουνιὰ
κι' ἔγω ἀπ' τὸ σχολεῖο ἀκούγονται
τῶν παιδιῶν τὰ ξεσωνιὰ.

“Η ἐμπνευσις ὅταν εἶναι καλὴ εἶναι θεῖο ὄδρο-
γι” ὅταν εἶναι κακὴ εἶναι θεϊκὴ κατάρσι. Ὑπάρ-
χουν ἐμπνευσθεῖσι ποιηταί — οἱ πραγματικῶς
ποιηταί, μὴ τὴν πωγία ποιητικὴ διόθεσι: Σο-
λομός, Παλαμάς, Καζαντζάκης, (γιά τὰ πό-
ρουμε τοὺς τρεῖς κορυφαίους νεοελληνικοὺς ποι-
τάς) καὶ οἱ ἅπλοι στιχοῦργοι ἢ στιχοπλόκοι,
ποὺ εἶναι καὶ οἱ περισσότεροι. Ἀκριβῶς ὅπως
ὑπάρχουν ἀνὴρ μὴ ὄρατα θεοὶ καὶ ὄρατα μυρο-
δία (=ποιητὰς) καὶ ἀνὴρ, ποὺ ἔχουν ὄρατα ἀν-
δρ, ἀλλὰ διόλου μυροδία (=ἄσρτα στιχοῦργη-
ματα). Πόσα μέτρα ἔχομε: Καθὸς ἔ-
γράψαμε καὶ ἄλλοτε, τὴν βρῶσι τοὺ νεοελληνι-
κοῦ στιχοῦ ἀποτελεῖ δὲ τόνος — δὲ τόνος τὸν
ὅπου ἀκούομε ἀδριστεμένην συλλαβὴν τὴν
λέξωσι τοῦ στιχοῦ. Ἡ τὸνόμενὴ συλλαβὴ ση-
μαίνεται μὲ τὸ σημεῖον (—) καὶ ἡ ἀτονος μὲ
τὸ σημεῖον (υ). Π. χ. τῆς συλλαβῆς τῆς λέξεως
καλός τῆς σημειωμένης ἔτσι: υ—δολαδ— ἀτονή-
τονόμενὴ συλλαβὴ. Τὰ σημεῖα αὐτὰ τῆς στι-
χοῦργικῆς δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσι μὲ τὰ ση-
μεῖα τῆς γραμματικῆς — μακρόν καὶ υ βραχύ
φώνημα. Τὰ συνήθη μέτρα εἰναι πάντα καὶ ἔχουν
σχηματισμὸν μὲ τὴν παράθεσιν τῆς τονόμενης
καὶ τῆς ἀτόνου συλλαβῆς. Μὲ τὴν ἐπανάληψιν
τῶν μέτρων αὐτῶν σχηματίζονται οἱ στιχοί, ἀπὸ
τοὺς ὁποῖους πάλι σχηματίζονται τὰ ποιήματα.
Ἐχομε δύο διασπλάγια μέτρα: Τὸ λα μ δ ι κ ο υ—
υ—, δηλαδὴ μιαν ἀτονὴν συλλαβὴν καὶ μία τον-
όμενην.

Παλ-λοι πει-νοῦν ἐ-μπρός χορ-τᾶ-τοι
 ἡ — π — ἡ — ἡ — ἡ — ἡ —

Στον στίχον αὐτὸν (ἐ'Ο ἐπαίτης τοῦ Ἡλ. Τανταλίου) περιισύται μιά συλλαβή: γο-ρά(τοι). Λέγε, ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ 4 ἰσόβους καὶ μιά συλλαβή καὶ ὅτι εἶναι καταληκτικὸς. Ἐνῶ οἱ στίχοι αὗτοί:

Δέν έχω κέρφι για δουλειά
πάλι με δερνει τεμπελιά

που έχουν τήρησιν όλα τα μέτρα λέγονται άκαταλήκτοι. Καταλήκτους και άκαταλήκτους στίχους συναντούμε και στα πάντα μέτρα. Το δεύτερο διαυλλασσό μέτρο είναι το τροχαϊκό, που αποτελείται από μία τονισμένη και μία άτονη συλλαβή. Είναι δηλαδή το αντίστροφο του ιαμβικού μέτρου.

κά-θε βρά-δυ, κά-θε βρά-δυ
 — υ — υ — υ — υ —
 τό-τρα γου-δι του-σκορ πά-χι
 — υ — υ — υ — υ —

Κι' ἐρχόμαστε στὰ τρισύλλαβα: δύο άνοιες
καί μία τονισμένη συλλαβή άποτελοϋν τὸ άνα-
παιστικόν μέτρον = υυ —.

Και-στην-κό μη-στε-φά νι-φο-ρεῖ
υ υ — υ υ — υ υ —

Μιά τονισμένη και δύο άτονες συλλαβές, δηλ. τὸ ἀντίστροφο τοῦ ἀναπαίστου ἀποτελοῦν τὸ δακτυλικὸ μέτρο: — υ υ.

*Ο·νι·ρο δι·πλ·στει·το ἡ·λι·ο·χα·ρη μέ·ρα —
— υ υ — υ υ — υ υ — υ υ

Μία άτονη συλλαβή, μία τονισμένη και πάλι μία άτονη αποτελούν το άμφιδραχικό μέτρο υ — υ.

των-πρώ-των μου-χρό-νων κο-ντά-στ'ά κρο-γιά-λι
 υ — υ υ — υ υ — υ υ — υ

Προσέξτε: Τὸ τελευταῖο μέτρο τοῦ στίχου μπο-
ρεῖ νὰ μὴν εἶναι ὁλόκληρο. Μπορεῖ δηλαδὴ τὸ
τελευταῖο μέτρο τοῦ ἰαμβικοῦ καὶ τοῦ τροχαϊκοῦ

στίχου, που αποτελούνται από δύο συλλables, να έχουν μόνο μία και το τελευταίο μέτρο το δακτυλικό, αναπαριστούμε και αμφιραβδικό, που έχουν τρεις συλλables, να αποτελούνται μόνο από τη μία ή τις δύο συλλables του τελευταίου μέτρου. Επί τη βάση των ανωτέρω οδηγιών μετρήσατε και κατατάξατε στα διάφορα μέτρα τους παρακάτω στίχους. Όποιος θέλει μπορεί να μας στείλει τις παρατηρήσεις του επί των κατωτέρω στίχων. Θα του απαντήσουμε αν είναι οστές. Δηλ. αν έμαθρες καλά.

- 1 — Καὶ ὅταν ἀπέωσεν ἐκεῖ, τὴν κόρην οὐτως
λέγει (Διγενεὶς Ἀκρίτας)
- 2 — Σαρανταπέντε μάστορες κι' ἑξήκτα μα-
σθαῖδες (Δημοτικὸν)
- 3 — Μαρὲ Μανώλη, μπρὲ λεῖζέντη, μπρὲ παλ-
ληκαρὰ (Δημοτικὸν)
- 4 — Τὸ μῆλον ἔχει κόκκινην ἀπὸ τὴ θω-
ρίκα του (Κρητικὴ μαντινάδα)
- 5 — Ἔτυχε μία πέριδικα κι' ἔβουκα σ' ἕνα
τόπον (Γ. Αἰτωλὸς)
- 6 — Καλλιῶνα μισῆς ὥρας ἐλευθέρη ζωὴ
(Ρήγας Βελεσστινῆς)
- 7 — Ἀπὸ 'να σ' ἄλλο
πετὼ δεινδράκι
νὰ βρῶ κλαράκι
γιὰ νὰ σταθῶ,
γιὰ ν' ἀκουμπήσω
νὰ ξεκουτήσω
νὰ μὴ χαθῶ (Γιάννης Βηλαρδῆς)
- 8 — Ὅποιος πεθαίνει σήμερα χίλιες φορές πε-
θαίνει (Σολωμὸς)
- 9 — Ἦταν νόχτα, εἰς τὴν στέγγη ἔδωγόνος
(Γεώργ. Ζαλακώστας)
- 10 — Στὴν θερμάστραν ἔμπροσ
ἑνὰς γάτος χοιρὸς
πάντου ἀπιδάσεται
(Ἥλ. Τανταλίδης)
- 11 — Ἡ φούξια, ἡ ἄνα, προβαίνει
καὶ λυώνων στοὺς κάμπους τὰ χιόνια
ὁ ἥλιος στὰ χόρτα, στὰ κρίνα, στὰ ρόδα
γιὰ ἰδέε πόση χύνει καινούργια ζωὴ.
(Μαρτίδωκος)
- 12 — Καὶ κάθε φορὰ ποὺ μπροστὰ μου ἡ πρω-
τῆσιση (Παλαμᾶς)
- 13 — Φεύγουν τὰ νιφθί, ὁ ἀνεμὸς σφυρίζει
πνίγει ἡ βροχὴ καὶ κάμπο καὶ βουνό.
- 14 — Κι' ἂν τυχὸν χτυπήσει τὸ παράθυρο
θὰ εἶναι τὰ πολλάκια μαθημένα
(Δροσίνης)
- 15 — Κι' ἂν πικρὸ τὴν ψυχὴ σου τὸ δάκρυ τὴ
ραίνει
πάντα κάπου κρυφὰ μιὰ χαρὰ τὴν προ-
μίνει (Χατζόπουλος)
- 16 — Στὴς Τετάρτης Αὐγούστου τὰ μύρα
- 17 — Σὲ προμάνηκε κι' ἡμεῖς μιὰ μέρα
τὴν Ἑλλάδα νὰ ὠόσης πατέρα
(Ἄρ. Δημακάκος. Βῆμα τῶν Νέων)
- 18 — Πῶς φηλὰ σὸ βουνό
στὸν καθαρό ὁράγει
(Εὐδ. Ὀλυμπιάτης. Βῆμα τῶν Νέων)
- 19 — Αὐτὰρχο τοῦ Ἀπριλίου τὸ γέλιο λάμπει
(Στ. Πανταζῆ. Βῆμα τῶν Νέων)
- 20 — Τὴν Τετάρτη τοῦ Αὐγούστου
τὴν λαμπρὰν αὐτὴν ἡμέρα.

—Μ. Μ. Δέν είναι δυνατόν νά ληφθοῦν ὅπ' ὀ-
φιν: 1ον) Διότι ὑπογράφει μὲ τ' ἄρχικόν τοῦ
νομικοπαπικοῦ σου, 2ον) Διότι εἶναι γραμμένη
καὶ στίς δύο ὁμοίαι καὶ χαρτίου καὶ 3ον) Διότι
σὺ αὐτὸ γυρτὶ περιχέουσαι ποτήματα, πνευματι-
κὰς ἀσκήσεις καὶ ἡ ἐπιστολὴ σου! Δέν διαβάσεις
τὴ «Νέκυριαν»: Ἄλλα καὶ ὅλα τ' ἀντίθετα ἂν
δέν αὐτεῖς εἶχαν πῶς νά δημοσιεύσωμε στίχους
οὐκ αὐτῶν αὐτοῦς.

Κίτρινη είναι κάποια ομάδα
ὡς είναι τὸ κανάρι
κι' ἔχει παιδιὰ λεδέντικα
καὶ τότε λένε "Αρη.

Αὐτός δὲν ἔχει τὸ ρεκόρ
τῆς φήμης καὶ τῆς ⁷/ξης
κι' αὐτός γνωρίζει νὰ νικᾷ
καθὼς κι' ἡ τιμιότης.

— ΑΛΕΚΟΝ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΝ. Τὴν κριτικὴν τὴν ἔχει εἰδικὸς συντάκτης. Τὸ γραφτό, ποὺ μᾶς στέλλει, εἶναι μᾶλλον φιλολογικὸ πορτραῖτο τοῦ κ. Βλαχογιάννη. — ΑΘΑΝΑΣΙΟΝ ΠΑΝΑΓΟΥ. Ἐπιδιώκεις νὰ το στείλῃς πρὸς δημοσίευσιν. Πρόσδεξέ το 26 τετράστιχο:

Ὅταν τὸ χιόνι σκεπάζει τὰ κλωνιά
 [ὁ δὲ βασιλεὺς ὁμοιάζει,
 μαρμαρωμένος φαίνεται καθὼς στὰ παλαιότητα
 κι ὅταν πρὶν ἅλλῃ ὁ ἥλιος ὅταν τὸν ἀντικρύζει
 τὸ μάρμαρο σπᾶ καὶ γίνεται σμαράγδι
 [καὶ διαμάντι.
 Δὲν στέκει ὅδε στιχουργικὴς καὶ τὸ χειρότερο
 ὅτε λογικῆς.

Τόπος: ΑΤΥΡ ΣΟΥ, Α. Ε.

Ἡ προστασία τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἀπὸ τὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομὰς.

III. ΒΟΜΒΑΙ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΔΗΛΗΤΗΡΙΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ Α' ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Αἱ βόμβαι τῶν πολεμικῶν ἀέριων εἰναι συνήθως βάρους 25—50 κιλῶν. Ἐχουν λεπτόν περίλημα, τὸ ὁποῖον ὅταν σπᾶσιν ἐξασπλύνει τὰ δηλητήρια εἴτε ὡς καπνὸν (σκόνη) εἴτε ὡς σύννεφο (δμίχλη—ὕδρα σταγονίδια). Τὰ ἀέρια, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποίησαν μέχρι σήμερον διὰ πολεμικοὺς σκοποὺς, εἰναι τσοσάριον εἰδῶν:

1ον) Ἀέρια ἐρεθιστικά.— Ἐκ τῶν ἀέριων αὐτῶν ἄλλα μὲν προκαλοῦν δυνατόν τοσούτιον στὰ μάτια καὶ δάκρυα καὶ λέγονται δακρυγόνα, ἄλλα δὲ ἔχουν μεγαλύτεραν προτίμησιν στὸ τοσούτιον τῆς μύτης καὶ τοῦ λαιμοῦ καὶ λέγονται πταρμύονα (ἢ τοῦ κωανὸν σταυροῦ ἢ ἀροῖναι).

2ον) Ἀέρια ἀσφυκτικά (ἢ τοῦ πρᾶσιον σταυροῦ).— Τὰ ἀέρια αὐτὰ προσβάλλουν κυρίως τοὺς πνιγμονὰς καὶ προξενοῦν τέτοιον βλάβει, πού δυσχεραίνει πλεονὴν ἡ ἀναπνοὴ καὶ ἡ προσληψὶς ὀξυγόνου ἀπὸ τὸν αἶρα καὶ ἐπακολουθεῖ ἀσφύξια.

Τοιαῦτα ἀσφυγιόνα ἀέρια εἰναι τὸ χλωρίον, τὸ φωσγένιον, τὸ διφωσγένιον (ὕδρον) καὶ ἡ χλωροκίτρινη (ὕδρον).

3ον) Ἀέρια καυστικά (ἢ τοῦ κίτριον σταυροῦ).— Ταῦτα προσβάλλουν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ ὅλες τὰς μερίδας καὶ προκαλοῦν καύματα καὶ πληγὰς.

Τὸ δέρμα κοκκινίζει πρῶτα σὺν τῇ ἐκκρίσει σπασμῶδ. ἔπειτα κάνει φουσκάλες ὅπως κάνει τὸ κάπνισμα μὲ φωτιά καὶ ἔπειτα σπάζει ἡ φούσκα καὶ μῖνει μιά κακὴ καὶ δυσκολογίατρικὴ πληγὴ.

Τέτοια δηλητήρια εἰναι ὁ ὀπερίτης (ὕδρον λαδερὸ, μὲ μυρουδιά μουστάρδας, πολὺ ὀδυρο καὶ ἐπικίνδυνον) καὶ ὁ λεβιζίτης (ὕδρον καὶ αὐτὸ λαδερὸ, μαυροπό, μὲ μυρωδιά τοῦ ἀνθους τοῦ γερανίου).

4ον) Ἀέρια τοξικά (ἢ τῆς ἐρυθρᾶς κηλίδος).— Ἐκ τῶν ἀέριων τούτων ἄλλα μὲν δρῶσιν ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ παραλύουν τὰ κέντρα τῆς ἀναπνοῆς καὶ τῆς καρδίας καὶ λέγονται παραλυτικά καὶ τοιαῦτα εἰναι τὸ ὀδροκυάνιον καὶ αἱ ἐνώσεις αὐτοῦ, ἄλλα δὲ προσκολλῶνται στὸ αἷμα καὶ τὸ ἐμποδίζουν νὰ προσλάβῃ ὀξυγόνο πού μὲν εἰναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν ζωὴν καὶ τοιοῦτον ἀέριον εἰναι τὸ μονοξείδιον τοῦ ἀνθρακος.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Διὰ νὰ προστατευθῶμεν ἀπὸ τὰ πολεμικά ἀέρια πρέπει νὰ ἔχωμε καλὸν ἀεροστεγὲς κατὰ φύσιν καὶ προσωπίδας.

Ἡ προσωπίς (μάσκα) εἰναι συσκευή ἢ ὁποῖα προστατεύει τὸ πρόσωπον καὶ ὅλα τὰ ὄργανα αὐτοῦ (μάτια, στόμα, μύτη), ἀποτελεῖται δὲ ἀπὸ τὴν κυρίως μάσκα τοῦ προσώπου καὶ ἀπὸ τὸ φίλτρον.

Τὸ φίλτρον εἰναι ἓνα κουτί τενεκεδέσιον μὲ δύο τρύπας ἀπὸ τὴν μίαν μπαίνει ὁ ἐξωτερικὸς αἶρας καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην περνῶν καθαρός πλεονὴν μέσα στὴ μάσκα καὶ αὐτὸν εἰσπνίει ὁποῖος φορεῖ τὴν μάσκα. Τὸ κουτί αὐτὸ (τὸ φίλτρον) βιδώνεται ἐπάνω στὴν κυρίως προσωπίδα ἐπὶ ἐνὸς μεταλλικοῦ στομίου τοῦ ὁποῖου λέγεται στομίον κοχλιώσεως.

Ἐντὸς τοῦ φίλτρον ὁπάρχουν τρία διάφορα στρώματα γιὰ νὰ συγκρατοῦν τὰ πολεμικά δηλητήρια.

Τὸ ἐν λέγεται στρώμα ἀροῖνῶν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ πούπουλα πολυτῶν ἢ βόμβακα ἢ ἀπορροφητικὸ χάσμη. Τὸ στρώμα αὐτὸ κρατεῖ τὴν σκόνην. Τὸ δεύτερον στρώμα ἀποτελεῖται ἀπὸ κάρβουνο σκληροῦ ξύλου, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἀφαιρῶν ἡ πίσσα καὶ τὸ κατάρμα μὲ εἰδικὴν ἐπεξεργασίαν. Τὸ κάρβουνο αὐτὸ ὀνομάζεται ἐνεργὸς ἀνθραξ. Τὸ τρίτον στρώμα ἀποτελεῖται ἀπὸ χημικὰς οὐσίας καὶ λέγεται στρώμα ἀσφαλείας.

Ἡ κυρίως μάσκα.— Εἴπαμε ὅτι ἡ μάσκα φέρεται τὸ στομίον κοχλιώσεως ἐπὶ τοῦ ὁποῖου βιδώνεται τὸ φίλτρον καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ὁπάρχει μιά βαλβίς ἢ ὁποῖα ἐπιτρέπει μόνον τὴν εἰσόδον τοῦ αἶρος ἀπὸ τὸ φίλτρον.

Ἐξω ἀπὸ αὐτὴν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ κάτω, ὁπάρχει μιά δεύτερα βαλβίς, ἢ ὁποῖα ἐπιτρέπει νὰ βγαίῃ εἰς τὸν ἐλευθερόν αἶρα ἡ ἐκπνοὴ τοῦ φέροντος τὴν μάσκα, δὲν ἐπιτρέπει ὁμως ἀπὸ ἐκεῖ τὴν εἰσόδον αἶρος.

Ἡ προσωπίς φέρεται καὶ δυὸ μοτογυλῖα (διότρησι) μὲ γυαλὶ τριπλῶν πού δὲν σπάζει, ἀπὸ μέσα δὲ τὸ γυαλὶ αὐτὸ ἔχει ἓνα διαφανὲς δίσκον, ὁ ὁποῖος δὲν θαμβᾶναι μὲ τὴν ἀναπνοὴν καὶ δι' αὐτὸ ὁ δίσκος αὐτὸς λέγεται ἀντιθαμβωτικὸς δίσκος.

Διὰ τὴν ῥησιν τῆς μάσκας.— Ἡ μάσκα μπορεῖ νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολλὰ χρόνια (ἀνω τῶν 10) εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν ἐάν εἰναι κρεμασμένη σὲ μιά ντουλάπα σκοτεινὴ, μακριὰ ὁμως ἀπὸ ὕγρασι καὶ ἀπὸ φωτιά.

Ἡ σκόνη, ὁ ἥλιος καὶ ἡ ὕγρασις καταστρέφουν τὸ λάστιχο τῆς μάσκας.

ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΩΜΕ ἈΝ ΔΕΝ ΕΧΩΜΕ ΜΑΣΚΑ

Ὅταν σκόνη ὀδόκωφα μιά βόμβα καὶ ἴδωμεν ἓνα σύννεφο ἢ καπνὸν νὰ σέρνεται στὸ ἔδαφος καὶ νὰ τὸ φέρῃ ὁ ἀνέμος πρὸς τὸ μέρος μας, δὲν μποροῦμε δὲ νὰ ξεφύγωμε ἀπὸ καμμίαν πόρο καὶ νὰ τὸ ἀποφύγωμε, τότε, ἂν δὲν ἔχωμε μάσκα, πρέπει νὰ ἔχωμε ἓνα μουκαλάκι πάντοτε μαζί μας, τὸ ὁποῖον νὰ περιέχῃ διάλυτον ὀδροσπίνης 20 γραμ. σὲ 100 γραμμάρια νερό. Μὲ αὐτὸ τὸ ὕδρον βρέχομε ἡ μανδύλη, καλύπτομεν μ' αὐτὸ καλὰ τὴν μύτη καὶ τὸ στόμα, ὥστε ν' ἀναπνέωμεν διὰ μέσου αὐτοῦ, καὶ ἔπειτα βαδίζομεν χωρὶς τρεμάλες ἐναντίον τοῦ δηλητηριώδους καπνοῦ (ἀντίθετα δηλαδὴ στὸν ἀνέμο) καὶ ἔτσι περνοῦμε πρὸ γρήγορα τὸ δηλητηριώδες σύννεφο καὶ σωζόμεσθε.

Μὲ τὸ διάλυμα αὐτὸ τῆς ὀδροσπίνης προστατευόμεθα ἀπὸ τ' ἀσφυγιόνα ἀέρια.

Ἀντὶ τῆς σκέτης ὀδροσπίνης σὰς δίδω μιά πολὺ καλὴ συνταγὴ, τὴν ὁποῖαν μπορεῖ νὰ σὰς κάμῃ ὁ φαρμακοποιὸς σὰς:

Θεο-ανιλινὸν νάτριον	20 γρ.
Ὀδροσπίνη	20 »
Ρητινόλαδο	20 »
Γλυκερίνη	20 »
Νερό	20 »

Ἐάν τέτοια διαλύματα δὲν ἔχωμε, τότε ἐν ἀνάγκῃ μποροῦμε νὰ βρέξωμε τὸ μανδύλη μας σὲ νερό μὲ σόδα ἢ μὲ ὑπερμαγγανικὸν καλὴ ἢ ἐπὶ τέλος καὶ μὲ τὰ ὄρα μας.

ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΣ

Πῶς θὰ πάρωμε εἰδησιν τῆς παρουσίας πολεμικῶν δηλητηρίων;

Πρὸ παντός μὲ τὰς 5 αἰσθήσεις μας.

1) Μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς: Ὅταν σκόνη μιά βόμβα καὶ ἴδωμεν σύννεφο ἢ καπνὸν νὰ σέρνεται στὸ ἔδαφος, ὁπάρχει κίνδυνος. Ἀπομακρυνθεῖτε ἀπὸ ἐκεῖ.

2) Μὲ τὴν ἀκοήν: Ἡ ἐκρηξίς τῆς δηλητηριώδους βόμβας εἰναι κοφία (ὀποκωφός).

3) Μὲ τὴν ἀφῆν: Τὸ τοσούτιον χωρὶς λόγον τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς μύτης, τοῦ λαιμοῦ κατὰ τὴν διαρκείαν ἢ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐχθρικὴν ἐπιδρομὴν προβλεῖ τὴν παρουσίαν πολεμικῶν δηλητηρίων.

4) Μὲ τὴν γεύσιν: Οἱ καπνιστοὶ αἰσθάνονται ἀπὸ τὴν γεῦσιν τοῦ τοιγάρου ἐπὶ παρουσίᾳ φωσγένου, διφωσγένου καὶ ὀδροκυανίου.

Γεῦσις πικρῆς τσουχτερῆ προβλεῖ τὴν παρουσίαν χλωροπικρῆς.

5) Μὲ τὴν ὀσφρησιν (μυρωδιά): Ἡ παρουσία περιέγρου μυρωδιὰς κατὰ τὴν διάρκειαν ἢ εὐθὺς μετὰ ἐχθρικὴν ἐπιδρομὴν πρέπει νὰ μὰς βάξῃ σὲ ὑποψίαν.

Τὸ χλωρίον μυρίζει σὺν τὴν βρωμοδία (χλωραόξενον), τὸ φωσγένιον ἔχει τὴν μυρωδιά τοῦ σάπιον σπιοῦ ἢ σάπιον ἀχλαδιῶν. Τὸ διφωσγένιον ἔχει ὁσμὴν σοκολάτας. Τὸ ὀδροκυάνιον μυρίζει σὺν τὴν πικραμύδαλο. Ὁ ὀπερίτης ὅταν δὲν εἰναι τελείως καθαρὸς μυρίζει σὺν σισυπλάδο (μουστάρδα) ἢ σὺν τὰ φύκια τῆς θαλάσσης. Ὁ λεβιζίτης μυρίζει σὺν τὰ λουλούδια τοῦ γερανίου (σαρδέλλας).

Ἡ μυρωδιά ἀνιχνεύεται γρήγορα, διότι ὁ ἄνθρωπος συνθιζέται σ' αὐτὴν. Διὰ τοῦτο ἡ πρώτη μυρωδιά, ὅσῳ καὶ ἐλαφρά, πού βα γινῇ ἀντιληπτὴ πρέπει νὰ μὰς βάξῃ σὲ ὑποψίαν, χωρὶς νὰ περιμένωμεν δὲ νὰ τὴν αἰσθανθῶμεν καλλίτερα πρέπει νὰ λαμβάνωμεν τὰς προφύλαξεις μας.

Ἐὰν ἄλλος τρόπος νὰ καταλάβωμεν τὴν παρουσίαν πολεμικῶν ἀέριων εἰναι ὁ θάνατος ἢ τὰ φαινόμενα μεθυσιοῦ τῶν μικρῶν ζώων. Τὰ πουλάκια (κανάρια κλπ.), τὰ ποτικακία, οἱ γάτες κλπ. εἰναι πολὺ εὐαίσθητα στὰ πολεμικά ἀέρια καὶ πεθαίνουν πολὺ πρὶν πάρωμεν ἡμεῖς εἰδησιν τῆς παρουσίας αὐτῶν.

Γ. Κ. ΓΑΛΑΝΑΚΗΣ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἐσωτερικὸν ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικὸν » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος β.βλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμειυτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.— Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιοῦνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.— Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὀριου τῶν καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.— Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κομμπαράδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικά Γραφεῖα τοῦ Κράτους.— Ὅταν ἔχετε ἓνα κομμπαρὰ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσθε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνθιζέται εὐκολώτερον στὴν ἀποταμίευσιν.

